

GLAS SLOVENIJE

THE VOICE OF SLOVENIA

novice in zanimivosti iz slovenije, o slovincih v avstraliji in po svetu
news from slovenia, about slovenians in australia and around the world

ZA OBSTOJ SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE - ZA ŽIVLJENJE SLOVENSKE SKUPNOSTI V AVSTRALIJI - ZA VSE SLOVENCE!

Leto 9 / št. 175 - Marec 2002 Cena: \$ 5.00 Sydney - Avstralija <http://www.glasslovenije.com.au>

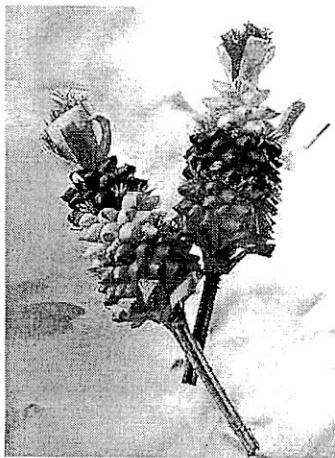
Velikonočni čas ...

Čas velikonočnih praznikov je tudi čas lepih slovenskih butaric. Predstavljamo ljubljanske. Te cvetno-nedeljske butarice, izdelane iz mladega zelenja in pobarvanih oblancev so po svojem nastanku najmlajše. Z izdelavo se danes ukvarjajo prebivalci Dobrunj, sv. Urha, Sostrega in Janc na obrobju Ljubljane. Ta oblika domačega rokodelstva se je začela močneje razvijati v tridesetih letih našega stoletja, ko so prebivalci navedenih vasi in njihove okolice začeli se-stavljati butarice iz svežega zelenja in oblanja. Prvi primeri prepro-stejšega okraševanja butaric segajo že v čas prve svetovne vojne, glavni razcvet pa sega v trideseta leta. Oblanje so že takrat pogosto prebarvali v barve slovenske tribarvnice, tako da butarice dobivajo tudi nove vsebinske, pomenske razsežnosti.

Razvila sta se predvsem dva načina izdelovanja oziroma povezovanja oblanja v butaro: vsak oblanec koničasto ali polkrožno zavijejo. Ljubljanske butarice se razlikujejo tudi po razmerju med okrasnim oblanjem in zelenjem.

V tridesetih letih so tako imeli prodajalci ljubljanskih butaric svoje stalno prodajno mesto, in sicer vsako leto nekaj dni pred cvetno nedeljo na ograji pri Tromostovju in na Cankarjevem nabrežju. Tako je bilo vse do leta 1948, ko so prodajo ljubljanskih butaric prenesli na Pogačarjev trg za Stolnico.

Slovenska svetovna prvakinja v teku na 800 m Velenčanka Jolanda Čeplak v Avstraliji na pripravah

VELENJE /LOJZE OJSTRŠEK/ - Velenčanka Jolanda Čeplak, ki je v finalu teka na 800 metrov na 27. dvoranskem evropskem prvenstvu (EP) v atletiki na Dunaju osvojila zlato odličje z novim svetovnim rekordom (1:55,82) je bila ponovno uspešna. Samo čez nekaj dni je v Glasgowu, v teku na 1500 metrov s časom 4:05.44, zmagala in tako izbojšala tudi dosedanji državni rekord. Velenčanka se je te dni mudila v Adelaidi na dvotedenskih pripravah, odtekla pa je tudi nekaj tekov na 800 metrov. In zmagala. Povabili so jo gostitelji na svoje stroške.

Pianistka Nataša Majer s Koelnsko filharmonijo na turneji po Avstraliji V Sydneyju, Canberri, Melbournu

SYDNEY /VEČER, GLAS SLOVENIJE/ - Dvaindvajsetletna mariborska pianistka Nataša Majer, ki od svojega štirinajstega leta živi v Koelnu in študira glasbo na tamkajšnji Visoki šoli za glasbo, je tačas na uspešni enomesečni turneji s "svojo" mlado Koelnsko filharmonijo po Avstraliji. Skupaj je v Sydneyju (med drugim tudi v sloviti operi), Melbournu, Canberri in drugih mestih nastopila na osemnajstih koncertih. V letošnjem letu je začela tudi že s samostojno pedagoško kariero v Koelnu. Na sporedu koncertov mladih koelnskih filharmonikov, ki jih od leta 1986 uspešno vodi dirigent Volker Hartung, je tudi koncert za klavir in orkester Frederica Chopina v e-molu, op. 11, ter W. A. Mozarta koncert v Es duru. Prav ta program je skupaj z Dvorakovo Serenado za Streichorchester v E-duru, op. 22, posnet kot celovečerni koncert v živo na zgoščenko, ki jo je Koelnska filharmonija s solistko na klavirju Majerjevo posnela lani. Skupaj še z dvema zgoščenkama: na prvi je Saint-Saensov Živalski karneval - živalska fantazija za dva klavirja in orkester, na drugi pa je celovečerni koncert za klavir in orkester J. S. Bacha, št. 1, v d-molu. Vrednost posnetkov je seveda večja, saj gre za posnete koncerte, izvajane v živo. Ocene kritike so bile izjemne, Majerjevo uvrščajo med najbolj nadarjene pianistke njene generacije. Nastopila je že na treh celinah.

Slovenija bo zadnjo nedeljo v marcu prešla na poletni čas s prenikom kazalcev za eno uro naprej. V Avstraliji pomikamo 31. marca uro za eno uro nazaj. Tako se bo časovna razlika med Slovenijo in Avstralijo zmanjšala z deset ur na osem ur. V Avstraliji bomo torej spet osem ur naprej.

Jugoslavija je mrtva!

Po 84 letih je prenehala obstajati v četrtek, 14. marca 2002. Slovensko zunanje ministrstvo je pozdravilo podpis sporazuma o ureditvi medsebojnih odnosov v okviru nove skupne države, ki naj bi se imenovala Srbija in Črna gora.

Ministrica za kulturo RS Andreja Rihter maja v Avstraliji

LJUBLJANA - Ministrica RS Andreja Rihter bo maja letos obiskala Avstralijo in to v času Bienalla of Sydney. Na bienalu bo sodelovala tudi slovenska umetnica Marina Gržinič. Kdo je Andreja Rihter? Str. 10

Alfreda Brežnika, častnega generalnega konzula RS iz Sydneyja, ki je bil slovenski olimpijski ataše na OI leta 2000 v Sydneyju, bo skupščina Olimpijskega komiteja Slovenije 28. marca odlikovala z zlato plaketo z listino.

Helena Drnovšek Zorko, ki je službovala kot odpravnica poslov na slovenskem veleposlaništvu v Canberri 66 mesecev, se bo najverjetneje preselila na Irsko ... in to za veleposlanico Republike Slovenije. Vest je objavilo Nedelo 18. marca 2002. Vendar "pot do Irske" ni bila lahka, glej str. 9. **Marko Polajžer** je novi/časni odpravnik poslov v Veleposlaništvu RS v Canberri. Glej str. 6

Letošnjo Prešernovo nagrado Slovenskega kluba Adelaide je prejel Tomo Leš.

Slovenski pevski zbor Adelaide je proslavil v nedeljo, 14. marca 10-letnico delovanja

Vesele velikonočne praznike!

Eden najlepših dnevov v Sloveniji

Zadnji dan pred mojim odhodom iz Slovenije, oktobra lani, je bil lep dan. Dišalo je po jeseni.

Zelega sem ga preživeti na posebno prijeten način, zato sem vprašala Vesno: kam greva pa danes? Ne vem, je dejala. Kmalu za tem je zazvonil telefon: tukaj

Solze! Ganljiv trenutek! Zvezke tetinih pesmi tega dne Polona žal ni mogla najti, ve pa da so nekje, je dejala. Zato pa je pred menoj na mizo razgrnila ogromen orumenel list papirja, kar štiri strani, s svinčnikom napisanega pisma tetinega soproga, ko sta se šele spoznavala. Ne, to ni navaden format A4, morda je njegova velikost 50x80 cm. Tekst mi je odkril tudi drugačno teto. Zdaj sva s Polono v stiku preko e-maila. S Tonetom Bulovcem zdaj prižigata svečke na pokopališču v Rodinah, tudi v mojem imenu, na groba ... dveh, meni ljubih Ivank.

Vaša Stanka *Gregor*

Iz dnevnika urednice

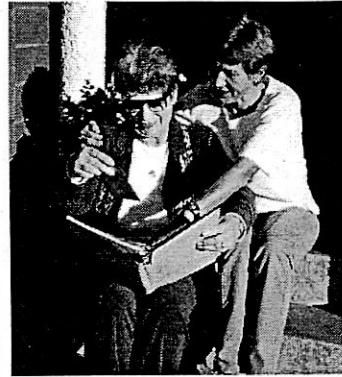
Stanke Gregorič

Tone Bulovec! Slišal sem, da si v Sloveniji, se lahko dobiva?

S Tonetom sva potem z Vesno preživeli nepozaben dan. Odpeljal naju je v kraj, kjer si je zgradil prekrasno hišico, v prelepe Moste nad Bledom. Spominjali smo se njegove pokojne soproge in velike slovenske aktivistke iz Sydneyja Ivanke. Obiskali smo tudi njen grob v Rodinah. Malo ljubko pokopališče je v meni obudilo spomin na mojo teto, očetovo sestro Ivanko Kovač, ki je bila poročena v Zagrebu, po ločitvi pa je bila guvernanta dveh deklicam v Rodinah. Jalnovim. Seveda!

Teta Ivanka je bila pesnica in izredno pobožna ženska. Ko je moja mama na porodu skoraj umrla, so že določili, da me bo vzela teta Ivanka v Zagreb, saj svojih otrok ni imela. No, k njej sem kasneje zahajala samo na počitnice, na katere imam prelepe spomine. "Naša Stanka skače brez prestanka!" je zapisala v eni njenih pesmi in me poskušala vzgajati "po svoje".

Ko sem odrasla, ne vem zakaj, toda kasneje v življenju je nisem več videla. Rodine!? Saj je vendar tu pokopana, me je spreletelo. Samo dva metra od Ivankinega groba sem nenadoma zagledala spomenik Jalnovim in ob robu ime Ivanka Kovač. Grob moje tete! Mlado gospo v bližini groba sem vprašala, če ve kje živita dve Jalnovi "dekleti" ... "Oh, gospa kar tukaj zgoraj. A gospa Ivanka je bila vaša teta? Učila me je nemščine. Bila je prava svetovljanka, veste, me tukaj v vasi smo bolj preproste in kmečke ..." Čez pol ure smo bili že gostje Jalnove Polone, poročene Tratar, in njenega očeta Cirila Helena, še edinega slovenskega čebelarja, ki vzgaja in izvažajo čebeljo matico. Koliko sva si imeli s Polono povedati, jaz o teti, ona o guvernanti, ki je delila zadnje dni svojega življenja z njihovo družino. Sledil je ganljiv trenutek, ko je Polona, danes učiteljica na Jesenicah, prinesla tetin album. Na fotografijah sem bila tudi jaz in moja mama in oče, pa stari starši z Bleda, tete, strici, sestrične, bratrancei ...

Polona mi razkazuje album
Spodaj: S Tonetom v drevoderu velikanov

Desno: Na grobu Ivanke Bulovec - letos maja bodo minila tri leta odkar je ni več med nami, in v sydneyjski slovenski skupnosti nič ni več kot je bilo ... z njo je bilo lepo sodelovati

Z Vesno pred Tonetovo novo hišo s prekrasnim pogledom na Triglav

Ivanka Kovač, moja teta

Slovenska vojaška inteligenca Prošnja Slovincem izven domovine

Že pred časom sem se lotil raziskovanja zapostavljenega problema - antropološke študije slovenske vojaške inteligence. Izhajal sem iz dejstva, da imamo sedaj prvič svojo državo in njen vojaški atribut - slovensko vojsko, pa je zato potrebno narediti nekakšen pregled slovenskih vojaških izobražencev, ki so služili v tujerodni ali v skupni vojski držav, v katerih so živeli Slovenci.

Prvi del študije Slovenska vojaška inteligenca - generali in admirali je izšla v reviji Borec v začetku 2000, drugi del, ki pa obravnava častnike, podčastnike, bojne mornarje, prostovoljce in vse druge pripadnike raznih vojsk, pa je pred izdajo. Sestavljen sem tudi prvi neideološki seznam vseh generalov - admiralov slovenskega rodu, ki je zajel okoli 280 generalov in admiralov. Spisek pa očitno še ni dokončan. V ta seznam sem uvrstil ameriške generale in admirale, ki so izšli iz vrst slovenskih izseljencev (admirala flote Ronalda Zlatopera, ameriškega generala Ferdinanda Češarka, kontraadmirala Viljema Petrovčiča in dr. Edvarda Rupnika, generalmajorja Johna Lekšana in Josipa Pezdirca, kakor tudi dva vesoljca - polkovnika dr. Jerryja Linengera in generalmajorja dr. Ronalda Šega.

Iz argentinske vojske (mornarice) sem uvrstil na seznam vicekomodorja Gabrijela Pavloviča in Rajmonda Leberja. Seveda sem v ta seznam uvrstil tudi generale domobranske in četniške vojske na Slovenskem od leta 1941-1945 in sicer: divizijski generala Leona Rupnika - Lava, generalnega inspektorja slovenskih domobrancev, in Franca Krenerja, poveljnika Slovenske narodne vojske, brigadna generala Ivana Prezelja - Andreja, poveljnika Slovenske kraljeve vojske (četnikov) v Sloveniji in Vladimirja Vauhnik, njegovega namestnika.

V drugem delu študije, ki je pred izidom, sem v glavnem zajel le častniški kader, tudi v domobranski in slovenski četniški vojski. Podatke sem črpal iz najrazličnejših virov, predvsem pa iz Bele knjige, ki jo je izdal Tabor.

Ker nameravam čez leto ali dve izdati Slovensko vojaško inteligenco v enotni knjigi, je verjetno dovolj časa za zbiranje novih in dopolnjevanje že objavljenih podatkov o generalih - admiralih in častnikih slovenskega rodu izven matične domovine. Za vsakega potrebujem vsaj osnovne podatke: pripadnost vojski, priimek in ime, letnico rojstva, zadnji čin in najvišjo vojaško dolžnost. Posebej bi prosil za podatke o častnikih v južno in srednjeameriških državah, v Kanadi in Avstraliji. Se vnaprej zahvaljujem.

Marijan F. Kranjc,
generalmajor v pokojju
Litijska cesta 62, 1110 Ljubljana

Pišejo nam

Uredništvu!

Zares smo lahko vsi Slovenci zadovoljni in srečni, da je GLAS SLOVENIJE preko interneta sedaj dejansko dosegljiv vsakomur in zdi se mi, da vsakdo z njim lahko kaj koristnega počne. Vsakdo od nas kaj ponuja, prosi ali prodaja in zato rabi ogromno naslovov, poslovnih stikov in prijateljev, kamor se lahko obrne. Treba je mnogokrat poskusiti, saj pravijo, da se koristno zaključi manj kot pet odstotkov ponudb. Vidim, da je GLAS SLOVENIJE tisto okno v svet, preko katerega Slovenci lahko poskušamo uresničiti mnoge naše želje. GLAS SLOVENIJE seže na najbolj oddaljene konce sveta, ki jih nihče ne more poznati in so tako različni, da se v tej raznolikosti vedno kaj koristnega najde, na primer tudi trg za naše izdelke. Verjetno pa se moramo še naučiti, da bomo malo bolj cenili tisto, kar je domače. Stari ljudje so vedno rekli, da je treba domačemu pomagati in to drugi narodi še danes prav dobro znajo, mi pa kakor da drug drugemu nočemo priznati, da kaj potrebujemo. Napisala sem samo nekaj mojih misli v zvezi z možnostmi povečevanja naše ekonomske moči ob uporabi našega skupnega velikega okna v svet GLASA SLOVENIJE.

Pozdravlja Darja,
Škofljica Slovenija

Draga gospa Stanka!
Vsem skupaj želim veliko uspehov. Vedno pričakam vaš časopis z velikim veseljem.
Najlepše pozdrave
Ivan Smole, Griffit

Prosil bi vas, če mi lahko posredujete e-mail Sabine Bratina, ki je bila predstavljena na vaši strani:
Lepe pozdrave iz Slovenije
Vinko Bratina, Slovenija
Vinko.Bratina@eles.si

Tasmanska razglednica

Draga Stanka,
Po povratku z daljše kajak ekspedicije na divjih rekah v prelepi jeseni, sem prebrala tvoje "cajtenge" od a do ž ... Jaz se pa v moji "upokojitvi" potepam, uživam, klatim vice in kdaj pa kdaj, kaj protestiram (v besedi!) Nekako sem se odločila, da je bilo trdih dni dovolj in da mi sedaj pripada malo veselja, sprostivte, pohajanja in skiciranja s prijatelji po čudovito lepih krajih in pogosto tudi deliti to veselje z obiskovalci na naš otok. Pošiljam ti dva "tasmanskega zlomeka". Prisrčen pozdrav, TasmAnka

Spoštovani!
Na vas se obračam z zelo veliko prošnjo. Zavedam se, da je malo možnosti, da mi boste kljub vaši pripravljenosti lahko pomagali. In sicer, pred štirimi leti je v Avstralijo odšel moj prijatelj JOŽE SMIT. Stanoval je v Kranju, Savska cesta. Rojen pa je 9.9.1960 v Kranju. Jaz pa sem istočasno odšel v Kanado. Letošnje leto sem se vrnil, vendar njegovega naslova ne morem dobiti. Ker meseca junija odhajam na dvomesečno potovanje v Avstralijo, bi ga zelo rad obiskal. Za vašo pomoč se vam zelo lepo zahvaljujem in vas prisrčno pozdravljam.

Franc Kimovec
Zlato polje 7, Kranj, Slovenija
slovinci_v_svetu@hotmail.com

Spoštovani!
Da se vam predstavim: sem Alenka Adamic Richardson, na radijski postaji Glas Amerike sodelujem že 25 let, sedaj imamo 10 do 15 minutne oddaje. Lepo bi bilo tudi doseči Avstralijo in tamkajšnje Slovence. Radabi Vas vprašala za slovensko radijsko postajo, ker bi njim lahko pošiljali kar direktno naše audio prispevke, kot jih pošiljamo ves dan v Slovenijo.
Alenka Adamic Richardson
Washington, ZDA,
Radio Glas Amerike
Op.u.: Alenko smo povezali s slovensko oddajo na SBS-u.

Veleposlaništvo Republike Slovenije Canberra

Spoštovani člani slovenske skupnosti, dragi rojaki!
Po več kot petih letih mojega službovanja na veleposlaništvu v Canberri se poslavljam od dela, ki sem ga z veseljem opravljala. Ob tej priložnosti bi se vam rada zahvalila za sodelovanje in pomoč, ki sem jo bila deležna v stikih z Vami, in prepričana sem, da se bo odlično sodelovanje med slovenskim veleposlaništvom in slovensko skupnostjo nadaljevalo tudi v prihodnje. Iz Avstralije tako jaz kot moja družina odhajamo z najboljšimi vtisi, vendar tudi z obžalovanjem, ker tu zapuščamo mnogo dobrih prijateljev, predvsem med Vami, slovenskimi rojaki. Vsem vam želim še veliko veselja ob stikih s Slovenijo in veliko dobrih projektov, predvsem mlajšim generacijam pa veliko veselja ob odkrivanju domovine staršev in spoznavanju slovenskega jezika in kulture. Dovolite mi, da to priložnost izkoristim tudi za to, da vam prenesem pozdrave in želje za dobro sodelovanje s Slovenijo ge. Magdalene Tovornik, ki po dobrem letu vodenja Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu zapušča to mesto zaradi novih delovnih dolžnosti. S spoštovanjem in z iskrenimi pozdravi
Helena Drnovšek Zorko
Odpravnica poslov

Veleposlaništvo Republike Slovenije Canberra

Odpravnica poslov:
Helena Drnovšek Zorko
Drugi sekretar:
Marko Polajžer
Advance Bank Centre -
Level 6
60 Marcus Clarke Street
Canberra City
Telefon: (02) 6243 4830
Fax: (02) 6243 4827
Embassy of
Republic of Slovenia
P.O.Box 284 Civic Square
Canberra ACT 2608
Domača stran na internetu:
<http://slovenia.webone.com.au>
E-mail:
embassyofslovenia@webone.com.au
Veleposlaništvo je odprto vse delovne dni od 9.00 - 17.00
uradne ure so od 10.00 - 14.00

Konzulat Avstralije Častni konzul Viktor Baraga

Trg Republike 3/XII,
Ljubljana 1000 Slovenija
Telefon: + 386 1 425 4252
Fax: + 386 1 426 4721
E-mail: lupo.interprise@siol.net

Republika Slovenija
Ministrstvo za zunanje zadeve
Urad Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu
Magdalena Tovornik
državna sekretarka
Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana Slovenija
Tel: + 386 1 478 22 91
Fax: + 386 1 478 22 96
E-mail: urad.slovinci@gov.si

Generalni konzulat RS Nova Zelandija

Častni generalni konzul
Dušan Lajovic
P. O. Box 30247 Lower Hut NZ
P.O. Box 5 Smithfield NSW 2164.
Telefon: (04) 567 0027
Fax: (04) 567 0024

Generalni konzulat RS Sydney

Častni generalni konzul
Alfred Brežnik
P.O.Box 188
Coogee NSW 2034
Telefon: 02 - 95171591
Fax: 02 - 9519 8889

Slovenska izseljenška matica

Cankarjeva 1/II, p.p. 1548
1001 Ljubljana, Slovenija
RODNA GRUDA
Tel.: + 386 1 241 02 86
Fax: + 386 1 425 16 73
E-mail: sim@siol.net

NOGOMETNI TURNIR IZSELJENCEV SLOVENIJA 2002

S 1. marcem 2002 se je zaključil razpisni rok za prijavo na prvi nogometni turnir izseljencev Slovenija 2002, ki bo potekal med 8. in 14. julijem 2002 v Ljubljani in nekaterih drugih krajih v Sloveniji. Na turnir se je dokončno prijavilo šest izseljenskih ekip, s čimer so organizatorji zelo zadovoljni, v naslednjih nekaj tednih pa bo znan seznam vseh udeležencev.

Na osnovi pobude nekaterih Slovencev, ki v svoji novi domovini delujejo v nogometnih klubih in slovenskih društvih, so Izseljensko društvo Slovenija v svetu iz Ljubljane, Nogometna zveza Slovenije in Športno društvo BAS ŠPORT iz Il. Bistrice, sprejeli izziv organizacije prvega srečanja slovenskih nogometašev izseljencev v Sloveniji. Pri tem je pravzaprav šlo za svojevrsten izziv organizatorjem, kajti tovrstnega srečanja v Sloveniji še ni bilo. Ideja oziroma prvo vodilo turnirja je bila ohranitev povezave Slovencev v svetu z matično domovino, predvsem potomcev izseljenih Slovencev, saj v nogometnih ekipah nastopajo mladi ljudje, ki so se rodili že v tujini. Gre pa tudi za prvo medsebojno srečanje slovenskih izseljenskih nogometnih ekip z vsega sveta, katerega osnovni namen je povezati slovenske izseljenske ekipe med seboj in z domačimi slovenskimi ekipami. Istočasno bodo potomci slovenskih izseljencev ob športnem in zabavnem druženju spoznali domovino svojih staršev oziroma prastaršev in obiskali sorodnike.

Priprave na to prireditev so se tako pričele konec leta 2000, ko je predsednik ŠD BAS ŠPORT Aleš Zidar vzpostavil prve stike med izseljenci, nadaljevale pa v letu 2001 s prvimi konkretnimi dogovori. Pomemben korak je bil narejen med obiskom slovenske združene nogometne ekipe iz Argentine v Sloveniji julija 2001, ko sta interes za sodelovanje pri organizaciji pokazala tudi Nogometna zveza Slovenije in Izseljensko društvo SVS. Takrat je prireditev dobila prve konkretne oblike, pripravljen je bil razpis, k sodelovanju se je povabilo tudi državo. Odziv izseljencev na razpis turnirja je bil pravzaprav nad pričakovanji, saj gre kljub vsemu za prvo takšno prireditev, na kateri nastopajo predvsem mladi potomci izseljenih Slovencev, problematika delovanja slovenskih društev v tujini pa je v veliki meri povezana tudi z pomanjkanjem mladih moči.

Kakorkoli že, na turnir so se prijavile naslednje ekipe: Adelaide Australija, Toronto Kanada, združena ekipa iz Argentine, Pariz Francija, ter Berlin in Stuttgart iz Nemčije. Iz Slovenije bo sodelovala amaterska reprezentanca tretje lige zahod, ki jo vodi Medobčinska nogometna zveza Koper. Osmi udeleženec turnirja bo znan v naslednjih tednih, saj je še nekaj zanimanja med našimi izseljenci na Švedskem ter zamejci v Italiji in Avstriji, v nasprotnem primeru pa bo na turnirju sodelovala še ena slovenska ekipa. Turnir bo potekal od ponedeljka, 8. julija do nedelje, 14. julija po vsej Sloveniji, saj bodo ekipe nastopile na petih različnih prizoriščih od Kopra do Maribora. Center dogajanja z namestitvijo bo v Ljubljani, kjer bo na stadionu Ljubljane v Šiški tudi finalni del in zaključek turnirja. Kvalifikacijske tekme v dveh skupinah bodo odigrane v Dekanih, Šenčurju, Slovenj Gradcu in Jarenini.

Poleg tekmovanja bo v okviru turnirja pripravljeno kar nekaj spremljevalnih prireditev. Vsaka ekipa bo namreč imela dovolj časa za obiske slovenskih turističnih zanimivosti, organiziran pa bo tudi vodeni ogled glavnega mesta Slovenije. Na vsakem posameznem prizorišču bodo pripravljena krajša družabna srečanja, ki se bodo zaključila z slavnostnim zaključkom in veselico po odigranih finalnih tekmah v Ljubljani. Seveda se bodo predstavniki ekip udeležili tudi protokolarnih sprejemov pri županih posameznih mest, kjer bo potekale tekme.

Morda še to – turnir bo zagotovo zelo zanimiv za medije, zato organizatorji pripravljajo poseben bilten prireditve, kjer bodo podrobno predstavljene vse sodelujoče ekipe, prizorišča, občine in sam potek prireditve. Vse informacije bodo objavljene tudi na internetu, saj bo v kratkem postavljena spletna stran turnirja. Preko interneta boste lahko spremljali potek priprav na turnir in tudi sam potek prireditve, saj bo stran v času trajanja turnirja dnevno osvežena.

Aleš Zidar

Okvirni program nogometnega turnirja

Ponedeljek, 08.07.2002:

popoldne:	Akreditacija udeležencev, namestitvev v
	Dijaškem domu Šiška - Ljubljana
20.00	Večerja
21.00	Sestanek vodij ekip, seznanitev s potekom turnirja

Torek, 09.07.2002:

09.00	Zajtrk in priprave na prvi krog kvalifikacij
14.00	Kosilo
15.00	Odhod na prizorišča tekem v Dekane (Koper) ali Šenčur (Kranj)
18.00	Prva tekma
20.00	Druga tekma, večerja na prizoriščih tekem v Dekanih in Šenčurju

Sreda, 10.07.2002:

08.00	Zajtrk in priprave na drugi krog kvalifikacij
09.00	Izleti po izbiri (naročilu)
14.00	Kosilo
15.00	Odhod na prizorišča tekem v Dekane (Koper) ali Šenčur (Kranj)
18.00	Prva tekma
20.00	Druga tekma, večerja na prizoriščih tekem v Dekanih in Šenčurju

Četrtek, 11.07.2002:

08.00	Zajtrk
09.00	Turistični vodeni izlet po mestu Ljubljana
12.00	Kosilo v okviru izleta (ali pa v domu v Šiški)
13.00	Prosto popoldne
19.00	Večerja

Petek, 12.07.2002:

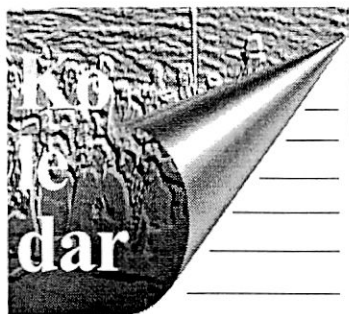
08.00	Zajtrk in priprave na tretji krog kvalifikacij
12.00	Kosilo
13.00	Odhod na prizorišča tekem v Slovenj Gradec ali Jarenina (Maribor)
16.00	Prva tekma
18.00	Druga tekma, večerja na prizoriščih tekem v Slovenj Gradcu in Jarenini (Maribor)

Sobota, 13.07.2002:

08.00	Zajtrk in priprave na finalne tekme na stadionu Ljubljane, Šiška, LJ
09.00	Tekma za sedmo mesto
11.00	Tekma za peto mesto
13.00	Kosilo Dijaški dom Šiška
16.00	Tekma za tretjo mesto
18.00	Tekma za prvo mesto
20.00	Zaključna prireditev, podelitev priznanj in nagrad, večerja, zabava na stadionu Ljubljana

Nedelja, 14.07.2002:

08.00	Zajtrk in odhod domov
-------	-----------------------

Dogodke zbrala Stanka Gregorič

Viri: razne publikacije, internet, Demokracija

5. 3. 1997 - V Ljubljani so razglasili dr. Franca Rodeta za slovenskega metropolita in ljubljanskega nadškofa.

12. 3. 1682 - Na Studencu pri Ljubljani je bil krščen arhitekt Gregor Maček. Začel je kot navaden zidar, vodil gradnjo ljubljanske stolnice, pozneje pa po lastnih načrtih sezidal ali prezidal vrsto cerkva, samostan Velesovo in ljubljansko mestno hišo. Njegove najbolj znane cerkve so na Šmarni gori in Dobrovi pri Ljubljani, v Cerknem, na Komcu in na Limbarski gori; umrl je 1. 4. 1745 v Ljubljani.

14. 3. 1864 - Je politik in pisatelj Luka Svetec v kranjskem deželnem zboru v Ljubljani prvi govoril samo slovensko.

15. 3. 1862 - Je izšel odlok o rabi slovenščine na sodiščih na Tržaškem, Goriškem, Kranjskem, Štajerskem in Koroškem.

15. 3. 1948 - Je bil izveden prvi povojni popis prebivalstva. V Sloveniji je bilo 1,391.973 prebivalcev, od tega 1,374.332 ali 98,7 odstotka Slovencev.

15. 3. 1959 - V Ljubljani je umrl fizik in izumitelj Julij Nardin, pionir v letalstvu in elektrotehniki. Razvil je misel za samokrmiljeni torpedo, po samostojni poti pa je prišel tudi do elektronike. Tako je med Slovenci začetnik kibernetike misli. Rodil se je 1877 v Gorici.

16. 3. 1870 - V Šentjurju na Pesku pri Celovcu se je rodil Jožef Rozman. Bil je urednik lista *Mir*, tajnik in urednik Mohorjeve družbe.

16. 3. 1997 - Umrla je slovenska pesnica, pisateljica in igralka Berta Bojetu.

16. 3. 1962 - V El Cajonu v Kaliforniji je umrl slovenski izseljenski politik, publicist in

pisatelj Ivan Molek. Znan je kot avtor poljudnoznanstvenih in polemičnih spisov, njegovo delo ima propagandni značaj, s katerim je želel utrjevati zavest slovenskega delavstva v ZDA. Napisal je povesti *Zajedalci*, *Sesuti stolp*, *Dva svetova*. Rodil se je 1882 na Zverkovem vrhu pri Metliki, leta 1900 pa se je izselil v ZDA.

20. 3. 1921 - V Solkanu se je rodil literarni zgodovinar, teoretik in kritik Dušan Pirjevec - Ahac. Napisal je komentar k Cankarjevi *Beli Krizantemi*, uredil zbrana dela Josipa Murina in napisal številne razprave o slovenski Moderni; umrl je 4. 8. 1977 v Ljubljani.

21. 3. 1759 - V Ljubljani je umrl cerkveni slikar Valentin Janez Metzinger. Po rodu Francoz je od 1727 živel v Ljubljani, se prilagodil slovenskemu okolju in ga zato upravičeno štejemo skupaj s Franom Jelovškom za najboljšega slikarja slovenskega zrelega baroka.

21. 3. 1896 - Slovenski poslanci so v državnem zboru vložili interpelacijo proti ponemčevanju slovenskih imen na Koroškem.

21. 3. 1912 - Pri Sv. Trojici (Gradišče) v Slovenskih goricah se je rodil literarni kritik, esejist, pisatelj in pesnik Ivo Brnčič. Znane so njegove črtice in novele *Kasijan*, *Dnevnik iz jetnišnice*, *K očetu* in drama *Med štirimi stenami*. Maja 1944 so ga pri Vaslenici v Bosni ubili četniki.

21. 3. 1893 - V Rušah se je rodil slovenski pesnik in pisatelj Janko Glazer, predstavnik slovenske Moderne. Z impresionističnim navdihom izpoveduje tiho bolečino neurejenega sveta. Najbolj znane so njegove zbirke: *Pohorske poti*, *Čas - kovač*, *Pesmi in napis*; umrl je 3. 2. 1975 v Mariboru.

21. 3. 1898 - V Grosupljem se je rodil ameriški publicist in levičarski politik slovenskega rodu Louis Adamič. Njegovi najbolj znani deli sta *Dinamit*, v katerem je opisal zgodovino razrednega nasilja v Ameriki, in *Vrnitev v domovino*; umrl je 4. 9. 1951 v Milfordu ZDA v še vedno nepojasnjenih okoliščinah umora oziroma samomora

21. 3. 1934 - V Ljubljani se je rodila univerzitetna profesorica in literarna zgodovinarica dr. Helga Glušič, ki raziskuje predvsem sodobno slovensko prozo z velikim poudarkom na tovrstni

ustvarjalnosti slovenskih izseljencev.

24. 3. 1835 - V bližini Celovca se je rodil fizik Jožef Stefan. Je edini znanstvenik slovenskega rodu, ki je dokril enega temeljnih naravnih zakonov; količina toplote je pri sevanju premosorazmerna s četrto potenco absolutne temperature sevajočega telesa. To spoznanje se po odkritelju imenuje Stefanov zakon. Umrl je 1893 na Dunaju.

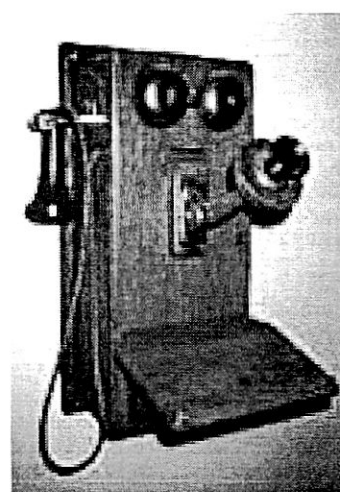
Slovenci na Dunaju

/DEMOKRACIJA, KRONIKA ČASA/ - Naši predniki so s svojimi sposobnostmi veliko pripomogli k razvoju in slavi habsburške Avstrije. Izredno veliko jih je bilo uspešnih na dunajski univerzi, ki je bila ustanovljena 12. marca 1365. Na ta dan je vojvoda Rudolf IV. podpisal njeno ustanovno listino. Do leta 1518 je bilo na dunajsko univerzo vpisano 585 študentov iz Koroške, 695 iz Štajerske in Prekmurja, 904 iz Kranjske, 87 iz Primorja, skupaj torej 2271.

Naš najbolj znani rojaki, ki so študirali v 15. stoletju na Dunaju, so: Sigismund Herberstein, diplomat in potopisec Rusije, Matija Hvale, profesor na Dunaju in dekan artistske fakultete, Brikcij Preprost iz Celja, dunajski stolni prošt, trikrat rektor univerze in osemkrat dekan, Tomaž Prelokar iz Celja, profesor, dekan in kancler dunajske univerze, vzgojitelj princa Maksimilijana I., umrl je kot škof v Constanzi, Jurij Slatkonja, prošt v Novem mestu in Ljubljani, glasbenik, ki je postal škof na Dunaju, Ahacij Sebracher iz Saleka, ki je postal tržaški škof, Mihael Veller iz Kočevja, ljubljanski kanonik, Peter Topoltz, župnik v Konjicah in savinjski arhidiakon, Viljem Polc iz Kranjske, tajnik oglejskega patriarha, nato župnik v Vipavi, Lenart Seydel iz Kamnika, župnik v Dobu pri Ljubljani in gorenjski arhidiakon, Avguštin Pregel iz laškega, tajnik ljubljanskega škofa Krištofa Ravbarja.

Tudi vi rojeni marca? VSE NAJBOLJŠE! Kdo še ...

- /LUMINUM/*
- Jože Pučnik
- Rupert Murdoch
- Aleksander Graham Bell
- Albert Einstein
- Nat King Cole
- Arturo Toscanini
- Maksim Gorki
- Vincent Van Gogh

Dobri, stari telefon ...

Marec 1876 in telefon

Prvi stavek Alexandra Grahama Bella preko telefonske žice leta 1876 se je glasil: "G. Watson, pridite sem, potrebujem vas!" Telefon je tako postal naprava za oddajanje in sprejemanje govornih sporočil. Zvočno valovanje se v mikrofONU pretvori v nihanja toka, ta pa prek vodov pridejo do sprejemnika. V telefonski slušalki se z majhno membrano, ki jo premika elektromagnetna sila, ponovno pretvorijo v zvočno valovanje. Aleksander Graham Bell je izumil le telefonsko slušalko, sam telefon pa je leta 1861 izdelal Reis.

Turki v Sloveniji

/DEMOKRACIJA, KRONIKA ČASA/ - Slovenski narod je zagotavljal avstrijskim deželam in Habsburžanom nekakšen obrambni zid, ki jih je obvaroval gorja turških vpadov.

5. marca 1528 so se Kranjski deželni stanovi zbrali na zasedanju, da bi razpravljali o obrambi proti Turkom.

Konec 15. in v prvi polovici 16. stoletja so naše dežele najbolj trpele zaradi turških vdorov. Kronisti in uradna poročila podajajo dokaj resnično podobo opustošenosti slovenskega ozemlja. Cele vasi so bile zapuščené, polja neobdelana. Zlasti so bila prizadeta obsežna območja na Dolenjskem, v Beli krajini, na Notranjskem, Krasu, Štajerskem in v Prekmurju. Na Ptujskem gospostvu je bilo v zadnjih letih 15. stoletja okoli 30 odstotkov opustelih vasi. Kranjski stanovi so leta 1525 dobili podatek, da so Turki v petdesetih letih tridesetkrat pustošili po naših krajih in odpeljali 200.000 ljudi. Če upoštevamo približno cenitev števila slovenskega prebivalstva v tistem času, vidimo, da so te navedbe nedvomno pretirane.

Na kratko

Avgusta letos bodo nehali veljati modri slovenski potni listi, ne glede na to, koliko let naj bi še veljali po odtisnjem datumu.

Ustavno sodišče je določilo, da bodo med popisna vprašanja ob popisu prebivalstva aprila letos uvrstili tudi vprašanje o veroizpovedi.

V Sloveniji imajo novo koalicijo strank, imenovano Koalicija Lipa. ustanovljena je bila v središču Slovenije v Vačah pri Litiji; v njej so zunajparlamentarne stranke, med njimi Demokratska stranka Slovenije, Stranka enakopravnih dežel, Liga za Slovenijo, Neodvisna lista za Maribor, Stranka slovenskega naroda, društvi Ostržek in Forum ter nestranskarška iniciativa Neli.

Dozoreva čas za novo škofijo (in župnijo)? Pastoralni delavci iz vseh treh dekanij, soboške, lendavske in ljutomerske, so se ukvarjali s pobudo za ustanovitev samostojne (škofijske?) gimnazije.

Darja Bavdaž Kuret je postala izredna in pooblaščenca veleposlanica na Švedskem. Kuretova je bila na ministrstvu za zunanje zadeve vodja sektorja analize in razvoja.

Raiffeisen Zentralbank iz Avstrije, ki ima poslovalnice v več evropskih državah, znano pa je, da je močno vezana na Haiderjeve svobodnjake, ima 14 dni pred iztekom roka v lasti že 75% delnic Krekove banke. Prevzem Krekove banke je torej zaključena stvar. Vodstvo banke ostaja za sedaj sicer nespremenjeno, je pa pričakovati znatne spremembe tako v personalnem kot tudi poslovnem pogledu.

V mesecu januarju 2002 je začela delovati ambulanta s posvetovalnico za osebe brez zdravstvenega zavarovanja v ZD Ljubljana Bežigrad na Misljevi 3 (Savsko naselje). Iščejo zdravnike družinske medicine, ginekologe, psihologe, zobozdravnike, zobne asistentke in druge, da prostovoljno pomagajo.

Na Trgu svobode v Mariboru so odprli hrvaški konzulat.

Člani škofovske konference so se v Mariboru ukvarjali med drugim tudi s vprašanjem kateheze na Slovenskem in z razširjanjem vere med Slovenci po svetu. Tokratna seja SSK je bila tudi volilna. Za nadaljnjih pet let je bil na čelo Slovenske škofovske konference izvoljen ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Franc Rode. Podpredsednik SSK je mariborski škof dr. Franc Kramberger, tajnik pa mag. Andrej Saje.

Od 11. marca je Republiška uprava za zaščito in reševanje razglasila veliko požarno ogroženost naravnega okolja na območju celotne Slovenije.

Italijani so v Ajdovščini izkopali kosti 67 vojakov, večina je Italijanov, med njimi pa tudi nekaj Nemcev. Tovrstno izkopavanje ureja sporazum med slovensko in italijansko vlado o urejanju vojnih grobišč iz leta 1997. Italijani bodo posmrtno ostanke najverjetneje prenesli v grobnico v Redipuglio.

V avli mariborske Srednje kmetijske šole so na dan ustanovitve deželne vinarsko-sadjarške šole leta 1872, slavnostno odprli razstavo z naslovom 130 let kmetijske šole pod Kalvarijo, ki sodi v sklop prireditve ob 130-letnici Srednje kmetijske šole v Mariboru.

Balonarski klub Ptuj so ob podpori Term Ptuj izbrali za izvedbo evropskega prvenstva v letenju s toplozračnimi ladjami. Prvenstvo bo v Ptuj od 18. do 28. septembra prihodnje leto. Ptuj so izbrali na konferenci v Rigi, glavnem mestu Latvije.

Na velikem mednarodnem tekmovanju tihih in penečih vin ter alkoholnih in brezalkoholnih pijač, ki je potekalo v okviru sejma Gast 2002 v Splitu, so se v hudi mednarodni konkurenci odlično odrezala vina iz Radgonsko-Kapelskih gor. Najvišje odličje je pripadlo podjetju Radgonske gorice.

Predsednik Milan Kučan je za časnik Financial Times dejal, da trenutno ni najboljši čas za prodajo bank tujim investitorjem, saj je ponudba bank za prodajo presešla povpraševanje. Po njegovem se pojavlja vprašanje, ali je v procesu privatizacije nujno prodati neko banko samo tujemu investitorju.

Na Poslovni šoli Bled se je doslej izobraževalo in usposabljal več kot 22.000 slušateljev tako iz Slovenije kot iz tujine. Metode menedžmenta razvija 150 svetovno znanih profesorjev. Predsednik Milan Kučan je pred kratkim vročil častne znake svobode RS direktorici in sodelavcema IEDC-Poslovne šole Bled.

Med številnimi pobudniki za ustanovitev novih občin sta tudi dve haloški območji: leskovško in cirkulansko. Nedavno je Državni zbor RS (DZ) predloga Inicijativnega odbora za ustanovitev nove občine Cirkulane in krajevne skupnosti Leskovec skupaj z ostalimi zavrnil...

Na spletnih straneh italijanskega zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (INPS) je zapisano nekaj, kar bo zagotovo vznemirilo številne Primorce. INPS opozarja, da bodo tisti, ki se bodo preselili v eno od držav Evropske unije, izgubili pravico do minimalne pokojnine. Ker je Slovenija na poti v EU, kamor naj bi prispela v nekaj letih, lahko opozorilo beremo kot napoved, da bodo italijanske minimalne pokojnine z dnem vstopa v EU usahnile, pišejo v Primorskih novicah.

LJUBLJANA/CANBERRA, 25. 3. 2002 – Ministrstvo za zunanje zadeve RS je za novega začasnega odpravnika poslov v slovenskem veleposlaništvu v Canberri imenovalo Marka Polajžerja, ki na istem veleposlaništvu že nekaj let opravlja delo drugega sekretarja.

LOS ANGELES, 25. 3. 2002 – Nikogaršnja zemlja, celovečerni igrani prvenec bosanskega scenarista in režiserja Danisa Tanoviča, je na slovenski prireditvi v Los Angelesu prejel oskarja za najboljši tujejezični film. Gre sicer za francosko-slovensko-italijansko-belgijsko-britansko koprodukcijo, ki so jo skoraj v celoti posneli v Sloveniji.

Odkopavanja okostij se nadaljujejo

SLOVENSKA BISTRICA /VEČER/ – Predstavniki ljubljanskega inštituta za sodno medicino predvideva, da je v drugem jašku okrog 170 okostij. Izkopavanje okostij iz nekdanjega zaklonskega na Zgornji Bistrici je bilo te dni zavarovano kot še nikoli doslej. Zakaj sta državno tožilstvo in policija uveljavila takšne ukrepe? Policist in kriminalist iz mariborske policijske uprave sta pred bunkerjem, iz katerega so delavci velenjskega zasebnega podjetja RG-ing vozili samokolnice z glino, povedala le, da je takšno navodilo izdalo državno tožilstvo. Povedala sta, da bodo sklicali tiskovno konferenco in pojasnili dogodke, povezane z iskanjem kmalu po drugi svetovni vojni pobitih ljudi.

Bodo tudi v okolici Slovenj Gradca odkopavali?

SLOVENJ GRADEC /VEČER/ – Tožilstvo v Slovenj Gradcu obravnava tri poveljna grobišča: Žančani, Slovenj Gradec in Leše; tam potekajo tudi vse aktivnosti, ki naj bi prispevale k podlagi za morebitni postopek. Po nekaterih napovedih naj bi preiskovalni sodnik v Slovenj Gradcu prihodnji mesec izdal odredbo o izkopu grobišča Žančani, ki mu ga je predlagalo Okrožno državno tožilstvo Slovenj Gradec. Po nekaterih podatkih naj bi bilo tam pokopanih okoli tisoč ljudi, drugi viri govorijo o več tisočih. Menda je med žrtvami tudi okoli 160 domacinov. Kljub temu je grobišče še vedno nezaznamovano, saj na žrtve poveljnih pobojev spominja le lesen križ. Za odkopavanje pa bo potrebno soglasje dveh lastnikov zemljišč.

Komisija DZ za Slovence v zamejstvu in po svetu je na zadnji seji največ pozornosti namenila obisku predstavnikov komisije v Argentini in Urugvaju, ki bo potekal od 3. do 18. aprila.

Tomaž Rozman kandidat za predsednika RS

LJUBLJANA /STA/ – Slovenija je dobila novega kandidata za predsednika države. To je Tomaž Rozman, ki bo na volitvah nastopil kot neodvisni kandidat, sicer pa je predsednik neparlamentarne stranke Liga za Slovenijo. Na nedavni tiskovni konferenci je povedal, da je njegova kandidatura priložnost za spreminjanje imidža Slovenije, "v kateri so neparlamentarne stranke zapostavljene v javnem življenju in medijih, splošno stanje v državi je vse slabše, saj 16 odstotkov prebivalcev živi pod mejo revščine, majhna skupina ljudi pa ima v rokah že praktično polovico slovenskih podjetij". Po njegovem mnenju Slovenija še nikoli ni bila tako totalitariistična država, kot je sedaj, saj imajo oblastniki v rokah vse, od denarja, sodstva do medijev, poleg tega pa državo vodi ista komunistična oblast, ki jo je vodila pred osamosvojitvijo. Rozman je rojen leta 1941, je inženir kemijske tehnologije, končal pa je še študij na Višji varnostni šoli v Ljubljani.

Dolžnost do optantov je v celoti izpolnjena

Ljubljana /Delo/ – Slovenija je popolnoma odplačala svoje obveznosti na podlagi rimskega sporazuma z oblikom, vplačanim 3. januarja letos, približno 5 milijonov dolarjev. Sicer pa je njen skupni delež znašal nekaj več kakor 57 milijonov dolarjev. V skladu z rimskim sporazumom je Slovenija na fiduciarni račun luksemburške Dresdner Bank izplačala Italiji zadnji obrok odškodnine za zapuščen optantsko premoženje. Rimski sporazum sta leta 1983 sklenili Italija in tedanja SFRJ; določa obročno odplačevanje odškodnine za zapuščen imetje italijanskih optantov v višini 110 milijonov dolarjev. Sporazum določa, da je izplačilo izvršeno v 13 enakih letnih obrokih z začetkom plačevanja 1. januarja 1990. SFRJ je odplačala 17 milijonov dolarjev, Slovenija in Hrvaška – kot naslednici rimskega sporazuma – pa sta 4. julija 1994 izmenjali noti o razdelitvi preostanka dolga. V skladu s slovensko-hrvaškim dogovorom o razdelitvi približno 93 milijonov dolarjev naj bi Ljubljani pripadlo 62 odstotkov dolga (nekaj več kot 57 milijonov dolarjev) in 35 milijonov dolarjev Zagrebu.

Uspešna Ginekološka klinika v Ljubljani

Ljubljana /Mladina/ – Po zaslugi slovenskih strokovnjakov za reproduktivno medicino lahko moški in ženske deponirajo svoje spolne celice in si tako kljub morebitni poznejši neplodnosti zagotovijo lastno potomstvo. Le redki vedo, da je Ginekološka klinika v Ljubljani eden najpomembnejših centrov za reproduktivno medicino v svetu. V razvoju novosti pri zunajtelesni oploditvi je pred ZDA, pa tudi pred marsikatero razvito evropsko državo. Klinika ugled dosega kljub skromnim sredstvom in dotrajanim prostorom, v katerih delajo njeni vrhunski strokovnjaki. Tako so že pred leti prvi na svetu razvili najoptimalnejši način zamrzovanja zarodkov na razvojni stopnji blastocist. Izum so patentirali in danes ga uporablja že več kot sto klinik po vsem svetu, eden največjih svetovnih proizvajalcev gojišč za zunajtelesno oploditev - dansko podjetje MediCult - pa je prav po metodi slovenskih strokovnjakov začel izdelovati raztopine za zamrzovanje in odmrzovanje zarodkov. **Najnovejši dosežek Ginekološke klinike v Ljubljani, ki so ga javno objavili pred kratkim, pa je uspešna zamrzitev in odmrzitev jajčnih celic.** Postopek, ki so ga po zgledu skupine italijanskih strokovnjakov razvili v pičlem letu (šlo je za raziskovalni projekt biologinje in vodje laboratorija za oploditev z biomedicinsko pomočjo doc. dr. Irme Virant Klun), je revolucionaren, saj bistveno širi možnosti oploditve neplodnih parov. Po novem bodo namreč tudi ženske (in ne le moški) lahko shranjevale svoj reproduktivni material in tako zaradi prezgodnje menopavze ali drugih razlogov neplodnosti še vedno imele možnost donositi otroka, spočetega z njihovimi lastnimi jajčnimi celicami.

SDS je postala polnopravna članica Inštituta Robert Schuman

LJUBLJANA /STA/ – Socialdemokratska stranka - SDS - je postala polnopravna članica mednarodnega Inštituta Robert Schuman s sedežem v Budimpešti. Inštitut, ki deluje pod okriljem Evropske ljudske stranke, temelji na demokratičnih vrednotah in ideji združene Evrope. Podpira tudi demokratične spremembe v državah Srednje, Vzhodne in Jugovzhodne Evrope na osnovi evropskih vrednot v duhu Roberta Schumana in promovira idejo združene Evrope. Za članice inštitut prireja konference, na katerih se bo SDS povezovala s strankami iz drugih držav, članicami tega inštituta, izmenjala si bo informacije ter delila izkušnje.

Predsedniki škofovskih konferenc pozivajo k spravi na JV Evrope

CELJE /STA/ – Dvodnevno srečanje predsednikov škofovskih konferenc jugovzhodne Evrope, ki je potekalo v Domu sv. Jožefa v Celju, je ljubljanski nadškof in metropolit Franc Rode na novinarski konferenci ocenil kot uspešno. Po mnenju Rodeta je prišel čas, da se na Balkanu ozdravijo rane iz preteklosti in da se zazre v prihodnost. V ta namen so se škofje zavzeli za ustanovitev komisij zgodovinarjev, ki naj bi preučevale in skušale razplesti zapletene probleme preteklosti, zlasti 20. stoletja. Komisije naj bi s pomočjo Sveta Evrope ustanovile predvsem vlade Jugoslavije, Hrvaške ter Bosne in Hercegovine.

Bennett: Problem Slovenije je v skeptičnosti javnosti glede članstva v NATO

LJUBLJANA /STA/ – Zveza NATO se bo širila, vendar za zdaj še ni mogoče oceniti, na katere države. To je na predavanju z naslovom *NATO: včeraj, danes, jutri*, ki so ga v okviru programa obveščanja slovenske javnosti o vključevanju Slovenije v NATO na ljubljanski Fakulteti za družbene vede (FDV) pripravili Združenje Atlantski svet Slovenije, Urad vlade za informiranje in FDV, je povedal urednik revije *NATO Review* Christopher Bennett. O položaju Slovenije v okviru teh dogajanj pa Bennett meni, da bo najverjetneje povabljen v NATO, saj lahko kljub svoji majhnosti bistveno pripomore k zagotavljanju stabilnosti na Balkanu. Problem pa vidi predvsem v skeptičnosti slovenske javnosti glede članstva v zavezništvu, saj je podpora članstvu v primerjavi s podporo v drugih kandidatkah izredno nizka.

Vsak Slovenec le en bančni račun

LJUBLJANA /DELO/ – Od 1. julija 2002 bodo lahko iemli Slovenci samo en transakcijski račun na banki, nadomestil bo sedanje tekoče in žiro račune ter hranilne vloge

Na 35. šahovski olimpiadi, ki bo od 27. oktobra do 13. novembra na Bledu, naj bi sodelovalo prek 130 držav, to bo rekord tega tekmovanja.

Novo pri založbi Družina - Cerkev na Slovenskem v 20. stoletju

LJUBLJANA /DRUŽINA/ – Pri založbi Družina je izšla knjiga z naslovom *Cerkev na Slovenskem v 20. stoletju*, ki na skupno več kot 480 straneh prinaša prispevke o krajevnih rimskokatoliški cerkvi v Sloveniji, njeni zunanji podobi, notranjem življenju in dejavnostih, dodan pa je še kronološki pregled pomembnejših dogodkov za posamezno leto. Prispevke je napisalo 29 avtorjev. Tematski sklopi, obravnavani v zborniku, so različni; govorijo o cerkveno-upravni podobi Slovenije, cerkveni socialni, izobraževalni in kulturni, pastoralni in duhovni dejavnosti, pa tudi o raznih družbenopolitičnih okoliščinah in silnicah. Knjiga stane 5950 tolarjev.

Dodatno pokojninsko zavarovanje

LJUBLJANA /LJUBLJANSKE NOVICE/ – Sedanji slovenski pokojninski sistem ne zagotavlja več izplačila pokojnin na ravni prejšnjih let. Razlogov je več, med njimi zastarelost sedanjega sistema, njegova prevelika velikodušnost in demografske spremembe. Pokojnine iz naslova obveznega zavarovanja se bodo s časom zniževale in vsak posameznik bo moral sam poskrbeti za dodatni vir prihodkov za leta zasluženega počitka.

V Sloveniji opravili prvi pogreb na morju

KOPER /DELO/ – Pred dnevi so v krogu svojcev in prijateljev koprski Komunalci opravili pogreb na morju. Gre za prvi tak civilni pogreb v Sloveniji, in to je bila volja pokojnice, ki jo je zaupala prijateljici in sinu. Na možnost takega pogreba so se v Komunali Koper pripravljali že nekaj časa in se zato pozanimali, kako to poteka v tujini, saj je v Nemčiji na leto okrog 2000 takih pogrebov, v Franciji pa bistveno več. Pogreb stane 185.000 tolarjev, v kar so zajeti stroški prevoza žare do pomola, protokol, v katerem sodelujejo trije delavci Komunale, in večja barka, ki v salon sprejme 20 ljudi, na odprtih površinah pa še 30. Protokol poteka tako, da na pomolu žaro v svečanem sprevodu ponesejo do ladje, kjer jo položijo na mizico na palubi in na žaro še poslovlilni venček. Ko prinesejo žaro na ladjo, spustijo slovensko zastavo na pol droga in svoje povabijo v salon. Pri prvem morskem pogrebu je potovanje do točke, na kateri je bil določen raztros, trajalo dobre pol ure - dve miljii zahodno od Debelega Rtiča in od 3,5 do 4 milje od Kopa oziroma 4 milje severno od Izole.

Slovenski parfum je očaral Pariz

LJUBLJANA /JANA/ – Andraž Logar je te dni na finalni razstavi prestižnega mednarodnega tekmovanja v Parizu predstavil svoj parfum Resine (ki diši po "naravi"). Med osemsto prijavljenimi kandidati je bil slovenski študent arhitekture, ki je na tem področju popoln laik, izbran, da poleg še dveh Parižank in Belgijke predstavi svojo dišavo. V L'Orealu, ki stoji za projektom, so bili navdušeni nad Andraževim stvaritvijo. Če bo zmagal, se bodo Andražu na široko odprla vrata Pariza.

Srednja šola za čistilce

KRANJ /JANA/ – Delo čistilcev je bilo doslej namenjeno neizobraženim delavcem, že čez dve leti pa bo imela Slovenija prve poklicne čistilce iz kranjske Srednje tekstilne, obutvene in gumarske šole, ki bo jeseni prva v Sloveniji začela izvajati tovrstni izobraževalni program, veliko prakse. Kar dva dni vsak teden bodo v šolskih klopeh pridobljeno znanje preizkušali na konkretnem delovnem mestu - v gospodinjstvih, velikih kuhinjah, laboratorijih, rekreacijskih dvoranah, šolah, plavalnih bazenih, in sicer s pravimi orodji in čistili.

Začeli izdajati obmejne prepustnice

KOPER /DELOFA/ – V torek, 19. marca 2002 so začeli izdajati obmejne prepustnice na podlagi sporazuma o obmejnem prometu in sodelovanju (sops). V piranski upravni enoti je prvi za prepustnico zabil Joško Joras. V sežanski upravni enoti ima pravico do prepustnic samo manjše število prebivalcev (približno 400 od vseh 4600 občanov). Na 25 kilometrih meje s Hrvaško je kar 290 točk (poti, kolovozov), na katerih je mogoče prečkati mejo, in nobenega mejnega prehoda. V kóziški občini si prizadevajo, da bi pravico do obmejnih prepustnic razširili na večji del občine - tudi na Kozino in Hrpelje. V koprski občini pa so po mnenju župana Dina Pucerja prepričani, da niso najbolj natančno delili naselij, ki imajo pravico do obmejnih prepustnic. O tem se nameravajo še dogovoriti in doseči spremembe. Tudi maloobmejnih prehodov bo na območju Istre malo.

Dnevnik: Janez Drnovšek sedaj ne razmišlja samo o tem, ali naj kandidira na predsedniških volitvah ali ne, temveč tudi, ali z vladnega voza v tem trenutku sploh lahko izstopi. Kajti čim bliže je morebitni vstop v EU (pa tudi NATO), bolj se stvari zaostrojujejo, hujše so zahteve in vedno več je prizadetih interesov.

Zapisali so še v ...

<http://www.geocities.com/siorli/siorel.htm>

Društvo Slovenski orli (Slovenija) ima svojo internetno stran z geslom: *V Boga zaupamo, zastavi prisegamo.*

Slovenske orle družijo tradicija od 1905. leta. Njihov glavni cilj je vzbujanje narodne zavesti, kadarkoli in kjerkoli ne glede na ceno. Med drugim tudi organizirajo izlete, pohode, romanja po domovini in tujini, športne prireditve, javna zborovanja in še mnogo več. Ko odprete njihovo stran, vam iz interneta (seveda, če imate realplayer) zadoni slovenska himna.

SLOVENEK SEM !

Slovenci smo vstopili v novo tisočletje. Tak vstop simbolično pomeni nov začetek, pomeni pogled naprej in nas vodi stran od preteklosti, obremenjene z vso navlako zgodovine.

Tega se še posebej zavedamo mladi, vrhunec našega življenja se bo šele dogodil in zato je prihodnost še posebej naša skrb; skrb za naše srečno in uspešno življenje.

Toda od nas je odvisno, ali se bomo izgubili v tej negotovosti, apatiji, nesvobodi, narodni tiraniji ali pa bomo razžaljeni, ponižani ter zatirani kot smo, kot "ptič feniks" vstali v novo jutro in nov dan z novim upanjem. To upanje pa mora biti podkrepjeno z jasnimi ciljem; hočemo živeti bolje, socialno in ekonomsko pravičnejše življenje in s ponosom "Slovenec sem".

Tako je že v drugi polovici prejšnjega stoletja prepeval glasbenik in zdravnik Gustav Ipavec iz Šentjurja pri Celju. V času, ko je živela ta družina je od sosedov pretiła nevarnost, da bosta slovenska beseda in slovenska narodna pesem uničeni. Pesem glasbenikov Ipavcev je vzklikala iz trpljenja, stiske in križevega pota našega naroda. Kdor hoče razumeti naše narodne pesmi, mora poznati s kryjo prepojeno zgodovino slovenskega naroda.

Slovenci smo starodaven narod. Že konec 6. stoletja po Kr. so se naši predniki Slovenci in avtohtoni Veneti izpričano uveljavili ob rekah Savi, Dravi in Muri vse do Primorja. Od srede 7. stol. se je za to pokrajino, ki so jo naseljevali slovenski rodovi, uveljavilo ime Karantanija s prestolnico na Krnskem gradu. Po uničenju te države je naš narod padel v 1000 let trajajoče suženjstvo.

*"O duša kmeta, najdi mir, ki čas ti ga je vzel:
saj tvoja polja v dalj in šir prekriva zdaj plevel.
Plevel je živa, strašna moč, ki golta klasje polj,
ki ga zatiraš oberoč, a raste bolj in bolj!"*

(Janez Menart, iz pesmi: Zadušnica)

Ze ob drobcih zgodovine našega naroda se lahko vprašamo, če smo Slovenci v našem času vredni nasledniki svojih prednikov Slovenov. Ali je v naših srcih od zibel do groba vkoreninjena zvestoba do slovenske besede, kulture in krščansko narodnega izročila, ki so oblikovali naše prednike? Ali upamo v vsakdanjem okolju s ponosom reči: Slovenec sem!?

Naš jezik se je ohranil tudi v teh izjemno težkih okoliščinah. Nosil ga je trdno v sebi kmet, ki je živel od naše zemlje, takrat v lasti tujcev. Iz zgodovine lahko izvemo, da je prav on najtežje prenašal vnebovpijočo krivico in neusmiljeno izkoriščanje. Ko ni mogel več vzdržati, je izbruhnil v gnev, upor in punt. Boj za Staro pravdo ga je gnal na križev pot do kalvarije, kjer je večkrat trpel do mučeniške smrti. V svojem neizbrisnem ljudskem spominu je bil vedel, da je Stara pravda vzajemna pravica, ki mu jo je podelil že Knez, on pa mu je dovolil vladati v samem srcu Evrope, v svoji širni državi Karantaniji, na ozemlju današnje Avstrije, na jugu pa vse do Dalmacije.

Kako bi mogel obstati naš narod, če ga v zgodovini nešetokrat ne bi reševal kmet, ki je vztrajno ključoval muhasti in težko ukrotljivi naravi. Kmečki stan ni bil nikdar kaj dosti poveljevan. Lahko bi rekli, da je vse prevečkrat po krivici in človeški zlobi zaničevan in zasmehovan.

V narodni pesmi je kmetova duša zadovoljna že z žarom prihajajoče pomladi. Vendar ali bo pomlad lahko prijazna in topla, da bo od zime premrla zemlja oživila? Naš človek si je v podzavesti zamislil junaka, rešitelja nekdanje veličine: Kralja Matjaža, ki bo nekoč zopet prišel in takrat bo nastopilo tisoč zlatih let. Slovenski narod pa bo spet zagospodoval na svoji zemlji. Kralj Matjaž naj bi prišel izpod Pece, Triglava ali Blegoša s svojo sijajno vojsko in uveljavil svojemu narodu nekdanje pravice ter popravil storjene mu krivice.

Slovenski narod se je za trenutek predramil pod mogočnimi zvezdami celjskih grofov, ki jih je leta 1436 nemški cesar Sigismund povzdignil v državne kneze, da je Celje še enkrat zaživelo v stari slavi. Postal je upravno središče velikega dinastičnega ozemlja, ki so ga Celjani skušali državno zaokrožiti. Za časa celjskih knezov (dvajset let) je Celje bilo edino pravo središče humanizma in renesanse na Slovenskem.

V prelomnih časih, ko so številni izobraženci, delavci in kmetje doživljali velike socialne krivice in probleme je vstala Napoleonova Ilirska provinca. Francoski cesar je Slovincem priznal izključni primat na tem ozemlju (celotna Istra z otoki in zalednimi ozemlji). Na to moramo biti ponosni. Nevzdržno in trajno se je zopet pričelo narodovo prebujenje in prizadevanje po svoji državi.

Prva svetovna vojna nam je prinesla razočaranje - izgubili smo pradamovino Koroško. Zibelka naroda je pristala v grabežljivih rokah tujcev. Preživeti je bilo potrebno tudi drugo svetovno vojno, revolucijo in državljansko vojno, leta komunistične vladavine in sistematičnega uničevanja ter izločanja drugače mislečih. Toda pravi blagoslov nas je doletel šele leta 1991. Tedaj je 1000-letni narodov gnev vstal in si izboril pravico nad svojo zemljo.

Mitični kralj Matjaž je bil tako narod sam. Obdobje 1000-zlatih let pa se šele pričinja. Kajti nihče več nam ne vzeme naše zemlje, nihče več nam ne vzeme naše besede! Mi smo Slovenci!!! In to je Slovenija!!!

DELO

Po prikazovanju filma *Patriot* na etnični televiziji SBS v Sydneyju, piše Marko Zorko v dnevniku Delo med drugim tudi tole:

... Zanimivo je, da so se zametki kulturnega boja, kot se zdaj kaže v Sloveniji, pokazali v Avstraliji že pred časom. Ko je bil na SBS prikazan *Outsider*, so se slovenski Avstranci množično odzvali. Kaj si bodo o nas mislili Avstranci? Da pri nas tako grdo govorimo itd.

Čeprav smo na srečo grozoto psovovanja prepoznali samo bivši domači, sicer pa se je večkrat zaradi prevoda zdelo, da govorimo nekaj takega kot: "Raca na vodi! Tristo zelenih! Bes te lopi!" in podobno. Ko pa so na SBS TV prejšnji teden pokazali *Patriota*, je bilo razburjenje še večje. Tukaj je bilo razburjenje še večje. Tukaj je nekaj protestov, ki jih je na elektronski naslov dobila urednica slovenskega radija v Viktoriji in jih objavljamo z njenim dovoljenjem.

"...sem sredi protestnih pisem SBS. Slovenski ambasadi. Slovenskemu ministrstvu za kulturo itd. Zakaj? Zato, ker nam ne nehajo iz Slovenije pošiljati na SBS filme s tako degenerirano vsebino in obliko, da je človeka v dno srca sram, da prihaja iz tako nizkotne družbe, ki je pozabila na vsako človeško dostojanstvo. Svinjarijo na žalost moram gledat, ker le tako lahko protestiram, čeprav mi gre na bruhanje. Zadnji primerek je *Patriot*. Moji tasmanski prijatelji so se poslovlili že v prvi četrtini z oceno 'Disgusting'. In prav imajo. Kako naj to reč popravimo? Naj ustanovimo posebno društvo, ki naj si zada to nalogo?..."

"...tudi sam se dostikrat zalotim, da nekako sam pri sebi poskušam ugovarjati stališčem - češ, saj ni tako hudo, saj ne more biti neka globalna zarota...Pa očitno je!!! Denar za filme dobijo izključno neke čudne skupine, ki potem posnamejo take morbidne svinjarije, zanje potem zunaj dobijo nagrado, da izgledajo doma verodostojni. Skupni imenovalec izdelkov je, da diskvalificirajo Slovence..."

"...Jan Cvitkovič je posnel tisti znameniti (popolnoma neslovenski) film *Kruh in mleko*, lobby mu je nemudoma zrihtal nagrado v Benetkah, ponjo je prišel v majici s srpom in kladivom (in predstavljal tako Slovenijo!!!! Sredi beneškega Lida!!!!..."

"...če se bo društvo ustanovilo, se bom zagotovo pridružil..."

"Po sramoti s podlimi slovenskimi filmi na SBS v Avstraliji, sedaj Slovenci postajamo slavni še po 'transvestitih'. Takšnih novic se sramuje tudi slovenska mladina druge in tretje generacije po svetu. Kaj nam je storiti? Nekaj je zelo narobe s slovensko 'kulturo'!"

V Avstraliji se na majhnem vzorcu nemara kaže, kako se bo razvila samozavest tako imenovane "neuke, nestrokovne itd." večine v Sloveniji in se spremenila v zahtevo po demokratizaciji kulture. To pa je že skoraj tisto, za kar pravi Štakul, da je glavna naloga RTVS - da zadovoljuje pluralni in demokratično izraženi interes gledalcev in poslušalcev. Kot bi brali predzadnje dokumente SZDL. Ali pa poslušali Laibach - Oblast je pri nas ljudska! ... piše Marko Zorko.

DNEVNIK

V Sloveniji se nam lahko zgodi, da bomo kar naenkrat ugotovili, da nimamo nobene banke, nobene zavarovalnice, nobene Krke ali Leka, nobene Mure več, in bomo postali srednje plačana delovna sila, razvoj, trženje in analitika pa bodo nastajali v tujini, piše Alenka Brezovnik v Dnevniku.

Po logiki dobrega gospodarja gremo lahko v Evropo le ekonomsko čim bolj neodvisni. Če ne vemo, kaj bomo v Evropi pomenili, pa bomo nerazpoznavni in nas bodo pometali iz kota v kot. Če državi ne bo uspelo odgovoriti na vprašanje, kje smo in kam gremo, gremo pač tja. Če ne veš kam greš, kam si namenjen, namreč vedno prideš tja, piše komentarka.

LOS ANGELES TIMES

Kot piše časnik Los Angeles Times, je administracija ameriškega predsednika Busha Pentagonu ukazala, naj pripravi načrte za morebitno uporabo jedrskega orožja proti sedmim državam.

V zaupnem poročilu obrambnega ministrstva ameriškega kongresa so po pisanju Los Angeles Timesa našete Kitajska, Rusija, Irak, Severna Koreja, Iran, Libija in Sirija. Poročilo ocenjuje, da bi moral biti Washington pripravljen na uporabo jedrske sile v primeru vojne med Kitajsko in Tajvanom, napada Severne Koreje na Južno Korejo, in če Irak napade Izrael ali sosede. Rusija naj bi bila vključena samo zato, ker ima sama veliko jedrskega orožja, ne pa zato, ker bi jo imeli za sovražnico.

V Pentagonu pisanja Los Angeles Timesa niso hoteli komentirati. Poročilo, ki se je znašlo v rokah novinarjev, navaja tri situacije, v katerih bi lahko uporabili jedrsko orožje.

Med temi so "povračilo za napad z jedrskim, biološkim ali kemičnim orožjem" in "proti ciljem, ki jih napad s konvencionalnim orožjem ne more uničiti". Tretja kategorija, "v primeru presenetljivega vojaškega razvoja", pa bi po mnenju BBC-jevega washingtonskega dopisnika praktično lahko zajela vse.

NEDELO

/ALEKSANDER LUCU, 17. FEBRUAR 2002/ - ... Iz odpravnice poslov v Avstraliji pa si je diplomatka Helena Drnovšek (sestra dr. Janeza Drnovška in žena Marka Zorka, ki že od kamene dobe dalje piše kolumne za *Sobotno prilogo* in je dober) želela, da bi postala veleposlanica v uspešni državi EU Irski. Zavrnilo so jo prav strankarski podložniki njenega brata, ki se tudi niso strinjali, da bi se za štiri leta na Irsko premaknil dosedanji veleposlanik v Londonu Marjan Šetinc. Pri uspešnosti veleposlanikov na tujem namreč šteje, koliko visokih obiskov so zagotovili predsedniku države in predsedniku vlade. Helena Drnovšek zdaj razmišlja o Washingtonu, kamor pa vleče toliko pomembnih Slovencev, da je vse skupaj videti že kot diplomatski terorizem.

Op. u.: No, Heleni Drnovšek bo izgleda (po pisanju Nedela z dne 18. marca 2002, glej 1. str.) vseeno uspelo "priti do Irske". Še en dokaz kako malo je verjeti pisanju A. Lucuja.

Sicer pa še kar naprej razširja neresnice na temo avstralski Slovenci/Slovenija. V isti številki *Nedela* se mu je med drugim zapisalo: "*Med mnogimi avstralskimi Slovenci je Marko Pogorevc izjemno priljubljen (prevzel je mesto osvoboditelja Janeza Janše, ki je med izseljenci včasih podeljeval svoja lastna priznanja in jih imajo mnogi obešena na častnih mestih v stanovanjih) ...*"

Janez Janša je podelil priznanja Avstralski slovenski konferenci in njenim Narodnim svetom za zasluge (lobiranje pri avstralskih politikih) ob času osamosvajanja Slovenije. Podelil pa jih ni v "svojem lastnem imenu", ampak v imenu Obrambnega ministrstva RS, kjer je bil takrat minister. Tudi še nismo nikjer videli ta priznanja v privatnih stanovanjih.

VEČER

/KATJA ŠERUGA/ - Za lažji prehod v popolno profesionalizacijo Slovenske vojske predlaga dr. Anton Bebler, profesor na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani, uvedbo splošne državljanske obveznosti, ki bi veljala tudi za dekleta. Fantje in dekleta bi državljansko obveznost po njegovem predlogu opravili v polletnih mesecih, in sicer v letu, ko dopolnijo 19 let. Trajala bi od šest do osem tednov. Mladi bi, da bi odslužili državljansko obveznost, šest do osem tednov opravljali delo v različnih organizacijah v občinah, kjer imajo prijavljeno stalno bivališče, ali pa v sosednjih. Izbrali bi lahko dejavnost, ki bi kar najbolj ustrezala njihovim interesom. Pomagali bi lahko v socialnih, humanitarnih, vzgojnih, kmetijsko-gozdarskih, kulturnih, turističnih in podobnih organizacijah. Bebler je prepričan, da bi to novost morali podpreti vsi, ki se zavzemajo za enakopravnost spolov in za ekološko in socialno ozaveščeno državo. Dekleta in fantje, ki pa bi vendarle radi preizkusili vojaško ali policijsko urjenje, bi po Beblerjevem predlogu lahko opravili državljansko obveznost tudi v uniformah. Temeljno vojaško ali policijsko urjenje bi trajalo dva do štiri tedne dalj kot opravljanje državljanske obveznosti v humanitarnih in drugih organizacijah. Bebler poudarja, da bi tako uniforme oblekli le tisti, ki jih to tudi zares zanima, prav tako pa bi ti mladi ulegli postati kandidati za vpis v vojaške in policijske šole. Dejavnosti za služenje državljanske obveznosti bi pripravljajo več ministrstev.

ANSA

Italijanska tiskovna agencija Ansa piše: Italijanski minister za Italijane po svetu Mirko Tremaglia je pozdravil odločitev predsednika italijanske vlade Silvia Berlusconija, da bo italijanska vlada na eni od prihodnjih sej obravnavala vprašanje zapuščenega premoženja italijanskih optantov v Istri in Dalmaciji. "Slovenija ni nikoli ratificirala sporazuma z Italijo o zaščiti manjšin," je dejal Tremaglia in dodal, da imata tako Slovenija kot Hrvaška diskriminatorno zakonodajo o denacionalizaciji, saj ta ne omogoča vrnitve premoženja italijanskim esulom. Minister Tremaglia je zahteval obravnavo vprašanja nekdanjega premoženja istrskih in dalmatinskih optantov s strani italijanske vlade, saj je po njegovem mnenju slovenska in hrvaška zakonodaja v nasprotju z načeli Evropske unije o zaščiti človekovih pravic.

LJUBLJANSKE NOVICE

Združenje za demokratizacijo javnih glasil ter Civilna družba za demokracijo in pravno državo je sklicala novinarsko konferenco, na kateri so predstavili svoje poglede v zvezi z delovanjem novinarjev in medijev. Poudarek novinarske konference je bil, kako v Sloveniji s pomočjo kriminala in sodstva utišamo novinarje in tudi medije same. Predstavniki obeh organizacij so predstavili kratek povzetek dogodkov v zvezi z brutalnim pretepom novinarja Večera Mira Petka, ki še vedno nima epiloga.

Kultura Slovenija

Republika Slovenija
Ministrstvo za kulturo

Uredništvu Glasa Slovenije Sydney

Sporočamo vam, da ministrica za kulturo, gospa Andreja Rihter prihaja na delovni obisk v Avstralijo, od 6.5. do 17.5. Povod za obisk je udeležba na svečani otvoritvi Sydneyskega bienala, na katerem na povabilo avstralskih kuratorjev letos sodeluje slovenska umetnica Marina Gržinič, z razstavo *Rekonstruirana fikcija* (ki bo prikazana v treh sklopih: *Salon de Fleurs, Armory Show in The Last Futurist Show - Kazimir Malevic*).

Lep pozdrav,
Milena Domjan
Državna podsekretarka

Predstavljamo ministrico za kulturo RS Andrejo Rihter

Ministrica za kulturo Andreja Rihter je rojena leta 1957 v Celju. Po maturi na celjski gimnaziji je študirala na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je leta 1981 diplomirala iz smeri zgodovina in sociologija. Od leta 1981 je bila redno zaposlena v Muzeju novejšje zgodovine Celje, kjer je bila od leta 1986 direktorica. Aktivno je delovala v številnih strokovnih združenjih, med drugim je bila predsednica Skupnosti muzejev Slovenije in nacionalna korespondentka Evropskega muzejskega foruma. Kot urednica in avtorica je v soizdajateljstvu Muzeja novejšje zgodovine, Mohorjeve družbe in Mestne občine Celje sodelovala pri knjigah *Biser na Savinji* (1993), *Josip Pelikan, slovenski fotograf* (1996) ter *Monografija Celja* (1999). Je ustanoviteljica Hermanovega brloga, edinega otroškega muzeja v Sloveniji, kot enote Muzeja novejšje zgodovine. Je soavtorica razstave *Živeti v Celju*, ki je bila odprta marca 2000. Leta 1996 je bil pod njenim vodstvom pred propadom rešen pomemben kulturni spomenik v Celju, to je stekleni fotografski atelje Josipa Pelikana (edini v Sloveniji), v začetku devetdesetih pa zobozdravstvena zbirka, prav tako edinstvena in nacionalnega pomena. Njeno strokovno delo je bilo povezano tudi z aktivnim sodelovanjem na mednarodnih muzejskih konferencah in srečanjih, bila je tudi organizatorica mednarodnih strokovnih srečanj v Sloveniji. Zadnje je bilo leta 1999 v Ljubljani, ko je bila Skupnost muzejev Slovenije gostiteljica podelitve Evropske nagrade za muzej leta EMYA. Je dobitnica številnih nagrad in priznanj. Za uspešno vodenje Muzeja novejšje zgodovine Celje je leta 1992 prejela bronasti grb Mesta Celja. Muzej novejšje zgodovine Celje pa je bil leta 1999 nagrajen s srebrnim grbom mesta Celje. Za prizadevanja pri zaščiti dediščine s področja zobozdravstva je leta 1993 prejela Švabovo priznanje, za ureditev otroškega muzeja Hermanov brlog pa leta 1996 Valvasorjevo priznanje. Otroški muzej Hermanov brlog je bil nominiran za Evropski muzej leta.

Štiri novosti in en ponatis pri Slovenski matici

LJUBLJANA /STA/ – Pri založbi Slovenske matice so izdali pet knjig, ki se ukvarjajo tako z bližnjo kot daljno zgodovino in prevrednotenji spregledanih dogodkov. Zgodovinsko najbolj oddaljena je knjiga *Moskovski zapiski* Sigmunda Herbersteina, sledi delo Jožeta Ciperleta *Podoba velikega učiteljsišča Ljubljanskega, Prevrednotenja Jožeta Pogačnika* ter zbornika *Usoda slovenskih demokratičnih izobražencev s podnaslovom Angela Vode* in Boris Furlan žrtvi Nagodetovega procesa in Slovenci v 20. stoletju.

Teden slovenske drame

KRANJ /GORENSKI GLAS/ – V Kranju je potekal 32. teden slovenske drame (TDS). Na uvodni

slovesnosti so podelili nagrado *Slavko Grum* za najboljšo izvirno dramsko delo avtorju besedila *Ekshibicionist*. Avtor, ki je dramo izdal pod psevdonimom O. J. Traven se kljub prejetju nagrade ni žele razkriti, zato je nagrado v njegovem imenu prevzel nekdo drug.

Glazerjeve nagrade

MARIBOR /STA/ – Na predvečer obletnice rojstva pesnika in bibliotekarja Janka Glazerja je bila v Mariboru slavnostna podelitev Glazerjeve nagrade in Glazerjevih listin za leto 2002. Glazerjevo nagrado za življenjsko delo so izročili pisatelju, dramatik, publicistu in časnikarju Dragu Jančarju. Glazerjeve listine za kulturne dosežke v zadnjih dveh ali treh letih so dobili igralec v mariborski Drami Peter Ternovšek, glasbenik Tomaž Svete in založnik Primož Premzl.

Iz Demokracije ...

Fotomonografija Rezija

Čisto na zahodu slovenskega narodnega ozemlja, onkraj državne meje, v Italiji, leži košček zemlje, ki ji pravimo Rezija. Starožitna in trdoživa slovenska pokrajina, stisnjena na vsega nekaj vasi, v katerih ne živi niti 1.300 prebivalcev več. Knjigo je izdala Založba Družina.

Ipavci

Ipavci so doktorska disertacija enega najbolj prodornih slovenskih zgodovinarjev mlajše generacije Igorja Grdine. Historiografska pripoved o Ipavcih, tej veliki meščanski družini iz Sentjurja pri Celju, je svojevrsten poskus prikaza "zgodovine slovenske meščanske dinastije". Prvi del v knjigi se osredinja na svet "čudodelnega" ranocelnika Franca Ipavca. Drugi del tematizira silovit izbruh najrazličnejših energij v pomladi narodov. Njena osrednja osebnost je skrivnostni Alojz Ipavec, zavzeti celjski "državljan". Tretji del govori o tem kako se je rodila tradicija slovenske glasbe. Njen oče je bil Benjamin Ipavec. Četrti del je posvečen rodoljubu z dežele, Benjaminovemu bratu Gustavu. Napisla je ducat pesmi. Zadnji del je pripoved o idealih; njen tragični junak je Josip Ipavec, talent, ki je bil prevelik za svojo ozkosrčno domovino.

Slovenski literarni junaki

V zbirki Mali leksikon je založba Mladinska knjiga izdala obsežno knjigo Slovenski literarni junaki, ki sta jo napisala Klemen Lah in Andreja Inkret. Med drugim so tu prispevki Janeza Balažica, ki piše o izredno pomembnih izsledkih o poslikavi prezbiterija župnijske cerkve v Šmartnem na Pohorju. Cene Avguštin piše o cerkvi in cerkveni arhitekturi v srednjeveških mestih na Slovenskem. Robert Peskar o stavbi zgodovini kapiteljske cerkve sv. Nikolaja v Novem mestu. Jože Mlinarič o slovenskih kartuzijanih in o turških pustošenjih v 15. stoletju. Sergej Vrišer o "konjenikih" sv. Juriju in sv. Martinu itn.

Srednjeveške freske v Sloveniji

Založba Družina je izdala tudi tretjo knjigo iz niza Srednjeveške freske v Sloveniji. Ta predstavlja freske v okolici Ljubljane z Notranjsko, Dolenjsko in belo krajino; prvi dve knjigi sta predstavili freske na Gorenjskem in Primorskem. Zlasti freske iz 14. stoletja drugje ne najdemo.

Hodil po zemlji sem naš

Založba ZRC SAZU je izdala obsežen zbornik (467), s katerim je počastila visoki jubilej - osemdesetletnico dr. Marijana Zadnikarja, velikanu med slovenskimi umetnostnimi zgodovinarji. Leksikon prinaša celovit pregled reprezentativnih literarnih junakov in stranskih oseb ter pravljičnih likov iz skoraj 500 slovenskih literarnih del.

Pričela se je že 33. revija *Primorska poje*, največja zborovska manifestacija na Primorskem, in bo trajala vse do konca aprila.

Cerkev Slovenija

80 let dr. Jožefa Smeja

*Prvi škof iz Prekmurja
na Slovenskem*

MARIBOR /VEČER, DRAGO SOBOČAN/ Dr. Jožef Smej se je rodil 15. februarja 1922 v Plečnikovi in Baševi Bogojini, nadarjenemu kmetu Jožefu in Ani, rojeni Ošlaj. V družini so bili trije otroci; imel je še starejšega brata Ivana, ki pa se ni vrnil z ruske fronte, in mlajšo sestro Marijo, ki je ostala na Smejevi domačiji. Ljudsko šolo je obiskoval v Bogojini in nato nadaljeval šolanje na gimnaziji v Murski Soboti, prva štiri leta je stanoval v Martinišču in zadnja štiri leta se je vozil s kolesom iz Bogojine. Po maturi leta 1940 se je vpisal na

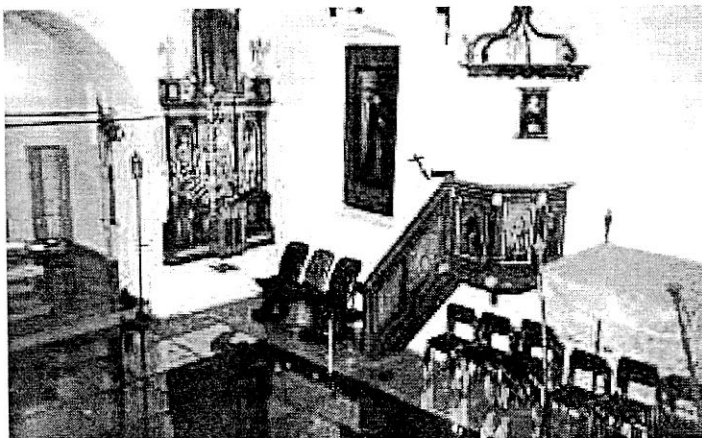
medicinsko fakulteto v Ljubljani, a le za kratek čas, ker je bil močnejši notranji glas Gospoda. Tako je potem še isto leto vstopil v mariborsko-lavantinsko bogoslovje. Kmalu pa je moral študij v Mariboru prekiniti. Škof Tomažič je 1. aprila 1941 poslal bogoslovce domov. V duhovnika je bil posvečen 8. decembra 1944 v Szombathelyu. Zaradi bližajoče se fronte ni mogel imeti nove maše in slavja v rojstni župniji.

Od leta 1944 do pomladi 1945 je ostal kot semeniški duhovnik v Szombathelyu, leta 1945 postal kaplan v Dokležovju, nato rektor cerkve v Dobrovniku, bil v letih 1945 do 1948 kaplan v Turnišču, 1948 do 1964 kaplan v Murski Soboti, nato župnijski upravitelj, od 1965 do 1969 pa župnik. Leta 1968 je postal dekan dekanije Murska Sobota. V tem času si je posebej prizadeval za liturgično prenovo (pokoncilsko) in hkrati sodeloval v škofijem liturgičnem svetu. Jubilan je v dušnopastirski praksi preživel 24 let. Po priključitvi Prekmurja k mariborski škofiji je pokojni škof Maksimilijan Držečnik želel, da bi bil med kanoniki tudi kdo iz Prekmurja. Škof je po posvetovanju z duhovniškim svetom za to službo imenoval takratnega soboškega župnika in dekana Jožefa Smeja (leta 1969). Tega imenovanja Jožef Smej ni z lahkoto sprejel, ker je vedel, kaj to pomeni: namreč, da se bo moral preseliti iz rodnega in lepega Prekmurja v Maribor. To leto je tudi obhajal srebrni jubilej mašniškega posvečenja.

Po prihodu v Maribor je dobival vedno nove službe in obveznosti: postal je sodelavec pri cerkvenem sodišču (1969), ravnatelj škofijske pisarne (1973), prošt stolnega kapitlja (1975), izredni birmovalec (1975). Doktoriral je s tezo *Pastoralna dejavnost Ivanocyjevega kroga* (promoviran 30. januarja 1976). Nato je postal naddekan II. naddekanata, predavatelj madžarščine na oddelku Teološke fakultete in končno generalni vikar (1980). Sedanjí papež Janez Pavel II. je 25. aprila 1983 imenoval dr. Jožefa Smeja za naslovnega škofa v Cernincu (Bolgariji) in za pomožnega škofa v Mariboru. Slovesnost škofovskega posvečenja je bila v mariborski stolnici na binškočni ponedeljek, 23. maja 1983. Glavni posvečevalec je bil takratni proucnj v Jugoslaviji, naslovni nadškof oglejski, Michele Cecchini, soposvečevalca pa ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar in mariborski škof dr. Franc Kramberger. V škofovskem grbu je dal upodobiti rojstno župnijsko cerkev (delo arhitekta Jožeta Plečnika) in nad njo veliko črko M, kar pomeni, da svojo škofovsko službo izroča Devici Mariji, ki je Jezusova in naša mati. Tudi v pastirski palici je upodobljena rojstna župnijska cerkev. Leta 1993 je obhajal deset let, kar je bil posvečen v škofa, in naslednje leto, 8. decembra 1994, na praznik Brezmadežne, v mariborski stolnici 50-letnico mašniškega posvečenja. Ob tej slovesnosti mu je pridigal ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar. Jubilanta odlikujejo skromnost, tiha delavnost, globoko molitveno življenje, predvsem pa srčna dobrota, ki se razodeva v strpnosti do sogovornika, v potrpežljivosti z vsakim človekom in dobrohotnosti. Poleg tega je tudi velik ekumenski delavec. Škof Smej sodi med vidne slovenske ustvarjalce na več področjih. Piše pesmi in prozo, ob tem pa tudi prevaja literarna, strokovna, in znanstvena dela iz številnih jezikov: latinščine, grščine, hebrejščine, francoščine, nemščine in madžarščine. Dela na področju literarne in lokalne zgodovine. Ime Jožef Smej se bo v zgodovini Prekmurja bleščalo med imeni zaslužnih mož, kakor so Mikloš Kuezmič, Jožef Košič, Franc Ivanocy, Jožef Klekl st. in drugi.

Dvanajstija vitezov reda sv. Fortunata

Častna dvanajstija domuje v cerkvi sv. Jurija, kjer so oktobra 1994 sprejeli prvih šest članov, slovesna razglasitev nove šesterice vitezov bo 24. aprila

Na fotografiji notranjščina cerkvice, desno pod stranskim oltarjem so trije sedeži dvanajstije

/TINE KRISTAN/ – Notranjščina cerkvice, desno pod stranskim oltarjem so trije sedeži dvanajstije Cerkev sv. Jurija je podružnica cerkve sv. Martina v Šmartnem pri Slovenj Gradcu, ene najstarejših slovenskih prafrat. Sveti Jurij je zanimiva in tragična osebnost. Kot rimski častnik, sin krščanskih staršev, je 303. leta umrl mučeniške smrti v Kapadokiji, današnji Turčiji. V njegov spomin praznujejo cerkve na vzhodu 23. aprila, na zahodu, v oglejskem patriarhatu, kateremu so pripadale naše dežele južno od Drave, pa 24. aprila. Veliko cerkva v krščanskem svetu in tudi pri nas je posvečenih temu svetniku. Že v sedmem stoletju so mu zgradili cerkev v Rimu, pred 12. stoletjem se njegovo čaščenje razširi v srednjo Evropo. Njegov grb, rdeči križ na belem polju, so prevzela mnoga mesta: Barcelona, London, pri nas pa Piran in Ptuj. Cerkev sv. Jurija na Legnu je jeseni 1993 začela odkrivati svojo pestro zgodovinsko izročilo, ko so prizadevni domačini hoteli popraviti in zamenjati tlak. Legenčani so s cerkvico tesno povezani. Z lastnimi sredstvi in prostovoljnimi delom so prispevali za njeno vzdrževanje, kar pričajo vzorna restavratorska dela iz leta 1968 in obnova v letih 1986 in 1993. Ko so začeli odstranjevati dotrajan tlak, so ob južni steni našli na nejasne ruševinske ostaline. O najdbi so nemudoma obvestili Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v Mariboru. Kako prav so ravnali! Eno najzahtevnejših arheoloških izkopavanj je privedlo do presenetljivih rezultatov. V literaturi do tedaj znana cerkva z romansko zasnovano iz druge polovice 13. stoletja in z značilno predstavnico koroškega tipa romanskih cerkev s kornim (vzhodnim) zvonikom je skrivala temelje predromanske cerkve iz 9. in 10. stoletja. Na naših tleh je to edina ohranjena zgodnjerednjeveška sakralna stavba na območju tedanjega oglejskega patriarhata. Cerkev s tako imenovano vpisano apsidno (polkrožni prostor s kupolo) je najbolje ohranjena zgodnjerednjeveška cerkev iz časov pokristjanjevanja alpskih Slovencev na nekdanjem karantanskem prostoru. Leta 1994 so odkrili 26 staroslovenskih grobov. Na eni izmed fibul je upodobljen pav, starokrščanski simbol nesmrtnosti. Obiskovalci si ob ogledu cerkve obujejo copate, preden vstopijo na mogočno stekleno ploskev, ki v notranjosti pokriva starodavne temelje in grobove. Zastekljeno in ogrevano površino s klimatizacijo spodnjega prostora je leta 1994 odlično izvedel arhitekt Milan Kovač, svetovno znani načrtovalec tehničnih rešitev konservatorskih posegov na arheoloških objektih; vrsto let je preučeval prezračevanje egiptovskih piramid. Sv. Jurij je bil zelo priljubljen v srednjem veku kot zaščitnik pred kugo in vojnama, zavetnik kmetovalcev, vinogradnikov in vitezov.

V cerkvi sv. Jurija na Legnu domuje častna dvanajstija Republike Slovenije, ki jo je ustanovil red sv. Fortunata Slovenije. Dne 22. oktobra 1994 jo je slovesno razglasil predsednik republike Milan Kučan. Ob tej slovesnosti je izročil insignije in častne diplome prvim šestim vitezom častne dvanajstije: Štefanu Spilaku, Jožetu Zagarju, Oskarju Kogojcu, dr. Janezu Bogataju, Borisu Liebru in Dragu Medvedu. Red sv. Fortunata se zavzema za dobre odnose med ljudmi in za kakovost življenja nasploh, pospešuje etiko in estetiko, skrbi za okolje in pospešuje vse dobro in lepo, deluje nadnacionalno, v duhu humanizma, ne glede na raso, vero in politično prepričanje. Venancij Fortunat se je rodil leta 536 v Valdobbiadene, kraju na sredini poti med Trevisom in Bellunom v severni Italiji. Velja za najpomembnejšega pesnika merovinške dobe in zadnjega predstavnika latinskega pesništva v frankovski Galiji.

Slovenija moja dežela

MARIBOR

/VEČER/ – Terme Maribor so v središču Maribora odprle prenovljeno gostilno *Stajerc*, v kateri so uredili sodobno pivnico z lastno proizvodnjo piva. V prenavo lokala in varilnico piva so Terme, ki so nosilec turističnega razvoja v Mariboru in regiji, vložile blizu 90 milijonov tolarjev. Direktorica Term Alenka Iskra je ob tem povedala, da bodo Terme v Mariboru kmalu odprle tudi prvo restavracijo *Nordsee* v Sloveniji, že v aprilu pa bo prve goste sprejel tudi nov kongresni center, ki ga gradijo v okviru hotela Habakuk pod mariborskim Pohorjem.

SELO NA GORIČKEM

/VEČER/ – Štirideset članov Kulturno-turističnega društva v Selu na Goričkem je svoje društvu poimenovalo Betlehem. Ime so izbrali po ameriškem mestu, v katerem živi mnogo Američanov, ki imajo svoje korenine v Prekmurju. Društvo si najbolj prizadeva predstaviti domači kraj na vseslovenskih srečanjih vasi z imeni Selo, Sela, Sele... Doslej je bilo pet takšnih srečanj, prihodnje leto pa bodo betlehemovci gostili okoli 1500 Selanov iz 22 slovenskih naselij s podobnim imenom. Ob tej priložnosti nameravajo čim bolj glasno in vidno promovirati svoj kraj in občino. Letos bi radi kar najlepšje uredili svoj kraj, poskrbeli za njegov čim lepši videz in delovali na kulturnem področju.

RADGONA

/VEČER/ – Potem ko so pred štirimi leti organizirali sedaj že tradicionalno prireditev Dan odprtih vrat kleti, so vinogradniki iz Sovjaka, v bližini Blaguškega jezera v občini Sveti Jurij ob Ščavnici, postali prepoznavnejši. Od zdaj to ne bo več edina tovrstna prireditev. Društvo vinogradnikov Radgonsko-Kapelskih gorc je zdaj prvič pripravilo svečano rez "potomke" najstarejše trte na svetu - modre kavčine iz mariborskega Lenta, katere cepič so predlani posadili v bližini vaškega galskega doma.

KOMEN

/WWW.KOMEN.SI/ – Februarja letos je začela delovati pisarna Turističnega informacijskega centra TIC-a. V pisarni so obiskovalcem na voljo vse informacije o turistični ponudbi komenskega Krasa in okolice. Uradna otvoritev je bila v soboto 30. marca v Štanjelu v kvadratnem stolpu. Uradno odprl župan Uroš Slamič.

PROSENJAKOVCI

/VESTNIK/ – Pod vodstvom predsednika Ladislava Sabotina je KTD Ady Endre iz Prosenjakovcev, ki deluje na narodnostno mešanem ozemlju, vsa svoja prizadevanja usmerilo v obujanje starih običajev in opravi ter v skrb za lepše in čistejše okolje.

MARIBOR

/VEČER/ – Pošta Slovenije bo v Mariboru postavila nov poštni center. Naložba bo stala 7 milijard tolarjev. Izgradnja poštne centra v Mariboru na območju nekdanjega Tam-a je največja naložba Pošte po izgradnji novega poštne centra v Ljubljani leta 1996 - ta postaja že pretesen, zato obstaja tudi predlog za njegovo razširitev.

CELJE

/NOVI TEDNIK/ – V program prireditvev za oživljanje celjskega Starega gradu sta Lokalna turistična organizacija in mestna občina Celje letos prvič uvrstili tudi sklepanje zakonskih zvez, prva grajska poroka s srednjeveškim pridihom pa je bila pred devni. Usodni da sta prva dahnila Alenka Strašek iz Celja in Luka Botolin s Ptuja, mladoporočenca, njuni priči in matičar so bili oblečeni v srednjeveška oblačila. Grajske fanfare so svečani dogodek naznanile, poroko pa je popestrila srednjeveška plesna skupina Galiarda s predstavitvenim plesom neveste na dvoru. Grof Herman in grofica Barbara sta mladoporočencema izročila unikatno darilo, obred pa je v vlogi matičarja opravil celjski župan Bojan Šrot. Na Starem gradu bodo po želji opravljali običajne (klasične) in srednjeveške poroke.

GOLNIK

/STA/ – Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo (KOPA) je dobil naj sodobnejšo računalniško tomografsko aparaturo (CT) usposobljeno za zahtevno obravnavo bolnikov s pljučnimi boleznimi, ki so morali doslej za tovrstno preiskavo v druge ustanove.

MARIBOR

/VEČER/ – Z rezjo Stare trte na Lentu v Mariboru se je začel cikel prireditev *Od trte do vina*. Cikel bo pod vodstvom mariborskega zavoda za turizem potekal do martinovega. Cepiče najstarejše trte na svetu bodo letos posadili v Celju, Krškem, Trebnjem, v avstrijskem Gradcu, na Danskem, v nemškem Stuttgartu in francoskem Gapu. Mag. Jože Zafošnik, mestni viničar, ki že 21 let skrbi za znamenito trto, je povedal, da je bila lanska letina 400 let stare trte celo nad običajnim povprečjem sorte modra kavčina ali žametna črnina in je dosegla oceno 17,3 točke od dvajsetih možnih. "Vino je prijetno polno, k visoki sladkorni stopnji in veliki kakovosti vina pa je prispevalo okolje, kjer Stara trta raste - ob vodi in ob južnem pročelju hiše." Na prvi dan prireditve, pripravili so še kulturni program, so prišli tudi gostje iz prijateljskih mest Maribora.

GORNJI GRAD

/VEČER/ – V Gornjem Gradu so začeli graditi center za starejše. Dom za 150 oskrbovancev bodo odprli že na miklavževo ali ob božiču.

NOVA GORICA

/PRIMORSKE NOVICE/ – Z leti, kar obratuje tovarna ivernih plošč v Kromberku, so se pojavile različne zahteve, med zadnjimi tudi tista, da bi tovarno kar zaprli. Najbolj glasni so bližnji stanovalci, torej sosede, ki so si zgradili hiše po letu 1974, ko je tudi občinska strokovna oblast odsvetovala tam kakršnokoli gradnjo. Koliko je resnice v tem, da lesni prah povzroča pljučnega raka? Japonska študija je pokazala, da je to res, angleška je povsem ovrgla to možnost. Tudi statistični podatki, ki jih imajo na voljo slovenske zdravstvene organizacije, govorijo drugače od 'ljudskega' glasu.

TOLMIN

/SOBOTA/ – Zadnje dni so javnost osupnile novice o tem, da so na Krasu opazili pumo. Ob tem je prišla v javnost tudi vest, ki jo tolminski Zavod za gozdove prej ni razlaševal. Pumo so že pred dvema letoma in potem spet lani opazili tudi v Posočju.

VELENJE

/NOVI TEDNIK/ – V muzejskih prostorih na Velenjskem gradu so pred dnevi pripravili srečanje z naslovom Velikonočni običaji nekoč in danes.

TUNJICE PRI KAMNIKU

/LUNIN NET/ – Naravni zdravilni gaj V Tunjicah pri Kamniku je Drago Vrhovnik, lastnik tamkajšnjega zemljišča "Na tratah", odkril izvira zdravilne vode in območje močnega naravnega zemeljskega sevanja. Številni strokovnjaki s tega področja, ki so kasneje območje obiskali in preučili, so potrdili, da gre za enega najbolj zdravilnih in močnih območij v Sloveniji. Na področju Naravnega zdravilnega gaja izvira energijsko obogatena voda, imenovana živa voda, ki ugodno vpliva na telo in duševnost, pomaga tudi zdraviti številne težave in bolezni.

Gostilna Lectar, Linhartov trg
2, 4240 Radovljica
Telefon/fax:
(04) (04) 537 48 00

IZLETNIŠKE TOČKE

Rojstna hiša Antona Tomaža Linharta, Čebelarski muzej, Cerkev svetega Petra, Galerija Šivčeva hiša, Gozdna učna pot, Bled, Brezje, izleti v gore ...

RADOVLJICA

/STA/ – Običaj spuščanja luči v vodo na predvečer gregorjevega, 11. marca, se v radovljiški občini ohranja že več stoletij. Izhaja iz predkrščanskega izročila, po katerem v tem času sonce in svetloba premagata zimo. Vežan je na julijanski koledar, po katerem se je 12. marca začela pomlad. Običaj v Kropi in Kamni Gorici je vezan na železarsko tradicijo. Kovači so z delom v vigenjcih, kovačnicah za izdelavo žebeljev, začeli v zgodnjih jutranjih urah, zato so si v zimskih mesecih ob prihodu na delo morali svetiti z leščerbami in drugimi podobnimi svetili. Po starem julijanskem koledarju jim to od 12. marca naprej ni bilo več potrebno in so v ta namen simbolično vrgli luči v vodo. Tako so se proti večeru 11. marca zbrali ob rekah in vodnih koritih, po katerih je tekla voda za pogon vodnih koles, in bajerjih, vodnih zbiralnikih za pogon koles ob fužinah ter z metanjem raznih gorečih predmetov v vodo, starih košev, jerbasov in cokel simbolično pozdravili prihod pomladi. Danes kroparski in kamnogoriški otroci in odrasli izdelujejo makete vigenjcev, plavžev, kladiv, mrež, cerkvic, cokel in podobnega iz kartona, lesa in papirja, v katerih gorijo sveče in jih na predvečer gregorjevega spuščajo v vodo.

V Kamni Gorici pa so izdelovalci barčic postavili na ogled svoje izdelke, ki so jih ob mraku spustili po potoku. Vsakdo, ki je prinesel barčico, je bil nagrajen s čokolado, 15 najboljših pa je 15. marca prejelo še praktične nagrade, ko so člani domačega kulturnega društva zaigrali v igri Žebjarjeve težave.

Eden redkih spomenikov Habsburžanom na slovenskih tleh je postavljen nadvojvodi Janezu - Štajerski princ v Hudi luknji

HUDA LUKNJA /VEČER, TINE KRISTAN/ V slikoviti soteski ob cesti med Velenjem in Slovenj Gradcem stoji obelisk, ki so ga leta 1829 postavili člani slovenjgraške kmetijske podružnice nadvojvodi Janezu (Johannu).

“Nadvojvoda Ivan je pripomogel k ustanovitvi *Kmetijskih rokodelskih novic*, uvedel v naše kraje današnje vrste vinske trte in dal zgraditi tole cesto,” je z zlatimi črkami zapisano na plošči v skalnati votlini poleg spomenika avstrijskemu nadvojvodi Janezu ali Ivanu v soteski Huda luknja, poleg pa letnica 1957. Nadvojvoda Janez, imenovan tudi štajerski princ, je dal v začetku 19. stoletja skozi skoraj neprehodno sotesko zgraditi novo cesto, zato so mu domačini, člani slovenjgraške kmetijske podružnice, leta 1829 postavili spomenik, eden redkih, mogoče celo edini obelisk Habsburžanom, ki je ostal na naših tleh. V najožjem delu soteske sta poleg Hude luknje še jami Špehovka in Pilanca. Od kod ime Huda luknja? Človek se je zadrževal v tej divji soteski že v stari kamni dobi. Več deset tisoč let stare najdbe košenih in kamnitih orodij v Špehovki to dokazujejo. To je bil čas, ko so v naših krajih domovali jamski medvedi. Njihove kosti so našli v isti jami. V rimskih časih je skozi sotesko stekla trgovska pot, ki so jo uporabljali še v srednjem veku. V prvi polovici drugega tisočletja so Hudo luknjo in okolico obvladovali roparski vitezi z gradu Valdek. Razvaline tega gradu danes spominjajo na tiste nemirne čase. Pozneje so popotnike skozi to sotesko napadali razni rokovnjači, ki so Špehovko uporabljali za skladišče naropanega plena, predvsem mesa, in zelo verjetno je soteska takrat dobila ime Huda luknja. Rimsko-srednjeveška pot, ki je v 19. stoletju vodila skozi so-

tesko in povezovala Šaleško dolino s Slovenj Gradcem, je bila zelo zanemarjena, bolj podobna stezi kot cesti. Po zaslugi nadvojvode Janeza so v letih 1826-1828 zgradili novo cesto in nov zidan most. Nadvojvoda Janez se je rodil 20. januarja 1782 v Fircnah kot šesti sin cesarja Leopolda II. Zaradi nesoglasij z bratom cesarjem Francem I. je od leta 1809 živel v Gradcu. Nadvojvoda je močno vplival na razvoj slovenskih dežel, posebno je zaslužen za gospodarski in kulturni dvig dežele Štajerske, ki mu je bila zelo pri srcu. Ustanovil je več kulturno-izobraževalnih in gospodarskih ustanov: leta 1811 v Gradcu znameniti Joanneum, osrednji tehnično-naravoslovni zavod, predhodnika graške tehnične univerze. Bil je pobudnik industrializacije in kmetijskih družb. Botroval je ustanovitvi *Kmetijskih in rokodelskih novic*, ki jih je urejal dr. Janez Bleiweis, tajnik kmetijske družbe za Kranjsko. V Pekrah pri Mariboru je štajerski princ leta 1822 kupil vinograd in uredil vzorno kmetijo. Hotel je pokazati, kako je s pametnim in preudarnim gospodarjenjem mogoče izboljšati poljedelstvo, živinorejo, sadjarstvo, gozdarstvo in vinogradništvo. V naše kraje je prinesel nekatere današnje vrste vinske trte. Leta 1829 so na njegovo pobudo ustanovili v Gradcu vzajemno požarno zavarovalnico. Kasneje so uvedli obvezno zavarovanje kmetov pred točo in ognjem, kajti še leta 1852 je bilo na Kranjskem od približno 70.000 hiš zavarovanih komaj 15.000. Spodbujal je tudi rudarstvo in obrt. Nadvojvoda je bil ljubitelj narave in ga štejejo med pionirje planinstva, urejenega lovstva in alpinizma. Kot vojaški poveljnik, bojeval se je v Napoleonovih vojnah, se je veliko ukvarjal z vojaškostrateškim razi-

skovanjem. Veliko je potoval po zahodni Evropi, obiskal je tudi Rusijo, Grčijo in Turčijo. Po deželah monarhije je potoval s kočijo ali na konjskem hrbtu. Poleti 1807 si je v Bohinju ogledal mogočni slap Savice, kar je sprožilo množične izlete k Savici, ki je še danes najbolj obiskovan slovenski slap. Pri slapu je velika marmorna plošča, ki jo je v spomin na obisk nadvojvode Janeza dal vzidati baron Žiga Zois, mentor in mecen slovenskih literatov v dobi razsvetljenstva. Štajerski princ je bil prvi Habsburžan, ki se je poročil z neplemkinjo, poštarjevo hčerko Anno Plochl (1804-1885). Bilo ji je petnajst let, ko je pri jezeru Toplitz prvič srečala tedaj 37-letnega nadvojvodo Janeza. Poročila sta se deset let pozneje. Edini sin Franc se jima je rodil leta 1839. Po sinovem rojstvu je družina živel na posestvu v gradu Stainz pri Gradcu, ki so ga kupili leta 1840. V revolucionarnem letu 1848 je bil nadvojvoda Janez zaradi svojega liberalnega svetovnega nazora v frankfurtskem parlamentu izvoljen za državnega upravitelja, toda ker je bil brez dejanske oblasti, se je po letu razočaran umaknil, 11. maja 1859 pa umrl. Sprehodili smo se skozi nekaj postaj njegovega plodnega življenja in dela, zato ne preseneča, da je pritegnil tudi pozornost filmskih ustvarjalcev. Režiser Max Neufeld je leta 1929 posnel nemi film z naslovom *Nadvojvoda Janez*. Leta 1950 je Hans Schott-Schoebinger režiral filmsko romanco *Velika ljubezen nadvojvode Janeza*. Naslovno vlogo je odigral O. W. Fischer, Anno Plochl pa Marthe Harell. Po mnenju nekaterih poznavalcev sodi nadvojvoda Janez poleg svoje babice, cesarice Marije Terezije, in Jožefa II. med najbolj popularne Habsburžane.

KOSTEL

/VEČER/ – V Kostelu v prostorih Nove Ljubljanske banke je na ogled razstava klekljarskih del desetih od trinajstih udeleženk drugega tečaja klekljanja, ki ga je letos organiziralo Turistično športno društvo Kostel. Klekljanje ima namreč v Kostelu korenine že izpred osemdesetih let. Klekljarice se bodo letos udeležile tradicionalnega *Tamburanja*, gostovale naj bi v Likovnem salonu v Kočevju, čakajo pa še na vabilo za razstavo na čipkarskem sejmu v Idriji.

DOLGA VAS

/VEČER/ – Pred nekaj desetletji so vaščani Dolge vasi pri Lendavi skupaj zgradili vaški zvonik, na katerega so nadvse ponosni, saj predstavlja del zgodovine vasi. Zdaj so v njem uredili električno zvonjenje, ga povsem obnovili. Na območju občine in župnije Lendava je še nekaj podobnih zvonikov, ki so potrebni obnove.

FILOVCI

/VEČER/ – Lončarska obrt je ime vasiče Filovci ponesla v svet in ta kraj je postal priljubljena točka turistov in naključnih obiskovalcev. Še posebno tistih, ki čutijo nostalgijo po minulih časih. Filovčani tudi sicer spoštujejo tradicijo in negujejo dediščino preteklosti, ki je tudi identiteta in zaščitna znamka tega privlačnega kraja. Prav zato je v Filovcih videti marsikaj, kar za druge kraje v Sloveniji pomeni davno preteklost. Tudi kakšno staro, slamnato bajto.

ŠMARTNO PRI LITJI

/DELO/ – Domačin z Vač je pred 120 leti (17. januarja 1882) našel bronasto vedro, situlo, izdelano v šestem stoletju pred našim štetjem. Vaška situla sodi med najpomembnejše arheološke predmete, izkopane na slovenskem ozemlju. Okrašena je s človeškimi in živalskimi figurami, tedanji veljaki pa so jo uporabljali kot posodo za pijačo ob slovesnih priložnostih. Slog njenega okrasja daje njeni vsebini dovršenost in jo dviga nad povprečje mnogih drugih po tematiki in tehniki sorodnih del. Hrani jo Narodni muzej Slovenije z oznako vrhunskega dosežka evropske situlske umetnosti.

LJUBLJANA

/STA/ – Na Celovški 43 so odprli športni bar Lepa Žoga, z namenom spodbujanja športne in navijaške kulture v Sloveniji. V Lepi Žogi bo na ogled stalna zbirka zgodovinskih, zanimivih in najljubših športnih artiklov, dopolnjevale pa jo bodo občasne razstave fotografij v športu. Ob otvoritvi odprta razstava.

Gospodarstvo

Slovenski gospodarstveniki na obisku v ZRJ

BEOGRAD /STA/ – S poslovno konferenco v prostorih jugoslovanske gospodarske zbornice (Privredne komore Jugoslavije - PKJ) v Beogradu, na kateri je sodelovalo okrog 30 predstavnikov slovenskih in približno 100 predstavnikov jugoslovanskih podjetij, se je začel uradni del večdnevnega obiska slovenske gospodarske delegacije v ZRJ, ki jo vodi predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Joško Čuk.

Kot kažejo podatki o blagovni menjavi, Slovenija približno petkrat več izvozi v ZRJ, kot pa iz nje uvozi. Lani so v ZRJ največ izvažali velenjsko Gorenje, ajdovski Fructal, kranjska Sava Tires, celjski Samson, Ljubljanske mlekarne, Vipap Videm Krško, novomeška Krka, Lisca iz Sevnice, Pivovarna Union in Pivovarna Laško. Glavni izvozni proizvodi pa so bili stavbno pohištvo, pralni stroji, nepremazan in premazan papir in karton, pivo iz slada, hladilniki, pnevmatične gume, elektrotehnični aparati in naprave ter zdravila. Glavni slovenski uvozniki blaga iz ZRJ v letu 2001 pa so bili sevniška Lisca, ljubljanski Morris, novomeški Labod, Goričane Medvode, Grip, ljubljanska Totra plastika, Gea iz Slovenske Bistrice, Poslovni sistem Mercator, Planika Kranj in ljubljanski Nus, med glavne uvozne proizvode pa so se uvrstili surov aluminij, polimeri etilena, kemična lesna celuloza, izolirani električni vodniki in kabli, žensko spodnje perilo, rafinirani baker in bakrove zlitine, plošče, pločevine in trakovi iz bakra, škrob in insulin, sadje, obdelan les ter kruh, pecivo in sladice, sončnično olje in les.

Europark

MARIBOR /STA/ – Mariborski Europark, v katerem je poleg Intersparovega hipermarketa še 63 trgovskih in gostinskih lokalov, je lani obiskalo štiri milijone in pol kupcev, kar je znatno več kot leto poprej. Največ kupcev je bilo iz podravske regije in severovzhodne Slovenije, čedalje več jih pa prihaja v Europark tudi s Hrvaške in Avstrije. Da bi se še bolj približali kupcem, bo poslej Europark odprt tudi ob nedeljah od 9. do 13. ure. Prav tako so za eno uro podaljšali odpiralni čas ob sobotah. Tako je Europark zdaj odprt vsak dan od ponedeljka do petka med 9. in 21. uro, ob sobotah pa od 8. do 21. ure. V Europarku redno organizirajo tudi prireditve.

Celjski sejmi

CELJE /NOVI TEDNIK/ – Podjetje Celjski sejmi je pripravilo marca kar štiri sejme, ki so bili vsebinsko povezani in so potekali pod skupnim sloganom *Življenje na kolesih*. Poleg 13. sejma Avto in vzdrževanje, petega sejma Moto Boom in tretje razstave gospodarskih vozil, so pripravili tudi četrti sejem Logotrans, ki je doslej potekal na mariborskem sejmišču. Na 37.500 kvadratnih metrih razstavnih površin se je skupaj z zastopanimi podjetji predstavilo več kot 411 razstavljalcev iz 25 držav.

V Peku zadovoljni s pogovori v Westfaliki

TRŽIČ /STA/ – Predstavniki Peka so v minulih dneh obiskali rusko čevljarско družbo Westfalika, kjer so želeli ugotoviti, kakšne so realne možnosti za poslovno sodelovanje. Lastnika Peka, državo, pa je predvsem zanimalo, ali je realno pričakovati, da bi poslovno sodelovanje preraslo v kapitalsko povezovanje oz. ali je Westfalika zainteresirana za odkup Pekovih delnic v lasti države in nadaljnja vlaganja v Peko. Pogovori z Westfaliko so končali pozitivno, "v tej fazi celo nad pričakovanji". Dogovorili pa so se tudi za obisk lastnika Westfalike, ki si bo v Trziču ogledal predvsem tehnično organiziranost proizvodnje.

Ukrepi ZDA naj ne bi bistveno prizadeli slovenskega izvoza jekla

JESENICE /LJUBLJANA /LJUBLJANSKE NOVICE/ – Uradnega obvestila o vsebini odločitve, s katero je ameriški predsednik George Bush zvišal carine za uvoz jekla in izdelkov iz jekla v ZDA, na ministrstvu za gospodarstvo še nimajo. Najnovejši ukrepi ne bodo bistveno prizadeli slovenskih jeklarskih družb.

Ljubljanske mlekarne lani s 500 milijoni dolarjev bruto dobička

LJUBLJANA /DELO/ – Ljubljanske mlekarne so lani ustvarile bruto dobiček v višini 500 milijonov dolarjev, kar je za 25 odstotkov več, kot sta pred lansko združitvijo skupaj ustvarili samostojni družbi Ljubljanske mlekarne in Mariborska mlekarne. Približno tri četrtine izdelkov bodo prodali v Sloveniji, 25 do 30 odstotkov proizvodov pa bodo izvozili na Hrvaško, v BiH, ZRJ, Makedonijo, Italijo in tudi na nekatere druge evropske trge.

Kalvarija tekstilne dejavnosti se nadaljuje

LJUBLJANA /DNEVNIK/ – V Sindikatu tekstilne in usnjarsko predelovalne industrije Slovenije so se ob vsakodnevem zaostrovanju razmer v slovenski tekstilni, oblačilni in usnjarsko predelovalni panogi ter ob oceni, da pristojni še vedno niso pripravili ustreznih rešitev, odločili predstaviti nepravilnosti in brezpraven položaj odvečnih delavcev v posameznih podjetjih. Slednja so se namreč zaradi ignorantskega odnosa odgovornih že znašla ali pa so na najboljši poti v prisilno poravnavo in stečaj. Ker v slovenskem prostoru ni politične volje, da se poskrbi za nekaj več kot 30.000 zaposlenih v omenjeni panogi, ki v bruto domači proizvod prispeva 13-odstotni delež, je v obdobju od leta 1995 do leta 2002 v postopek stečaja, likvidacije in prisilne poravnave zašlo kar 112 slovenskih tekstilnih in usnjarskih podjetij. Od leta 1995 do letos je po podatkih sindikata brez dela ostalo več kot 20.000 ljudi, tem pa naj bi se letos in prihodnje leto pridružilo še 5000 delavcev.

Prvi kamion

z nevarnimi odpadki

MEDVODE /STA/ – Iz medvoškega Colorja je v okviru več kot 100 milijonov dolarjev vredne največje okoljevarstvene naložbe družbe po izgradnji čistilne naprave v letu 1993, na pot proti sežigalnici v nemškem Muenchnu odpeljal prvi kamion z nevarnimi odpadki. Color je namreč v začetku februarja z belgijskim podjetjem Indaver servisi podpisal pogodbo o odvozu odpadnih barv in smol, ki sicer nastajajo v proizvodnji sintetičnih smol, v višini približno 500.000 evrov. Iz medvoškega podjetja naj bi tako do konca leta odstranili vseh 10.000 sodov odpadkov, ki so se v zadnjem desetletju nakopičili na tovarniškem dvorišču.

Poslovni rezultati Pivovarne Laško nad pričakovanji

LAŠKO /VEČER/ – Vodstvo Pivovarne Laško je na podlagi poslovnih rezultatov ocenilo, da je preteklo poslovno leto 2001 eno izmed najuspešnejših v zadnjem obdobju. Laščani so prodali rekordnih 1.371.400 hl piva, skupaj s povezanimi družbami, kot so Radenska, Jadranska pivovarna Split in Vital Mestinjce, pa so prodali 3.258.979 hl pijač, kar celotno skupino uvršča med največje proizvajalce pijač na področju Jugovzhodne Evrope. Letošnja skupna prodaja vseh pijač bo po načrtih višja za šest odstotkov glede na leto 2001.

SNS: Drnovšek naj takoj prekine proces privatizacije

LJUBLJANA /STA/ – Poslanec SNS Sašo Peče je na novinarski konferenci predsednika vlade Janeza Drnovška pozval k takojšnji prekinitvi procesa privatizacije, saj naj bi bili sklepi vlade v nasprotju z dopolnitvami ustavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti iz leta 1994. Razlogi za nujno prekinitev procesa privatizacije so način privatizacije bank, doseganje prenizke kupnine, javno zadolževanje ter izdaja novih obveznic, ki bosta posledično prispevala k dvigu inflacije, meni Peče. Vladi je Peče očital nesposobnost pri pogajanjih o prodaji 34-odstotnega deleža NLB belgijski banki KBC, ki bo na ta način pridobila zapiralno pravico, kar pomeni pravico veta pri določanju cene za prodajo nadaljnega deleža NLB. "Tuji naj v Sloveniji ustanovijo svoje banke ali pa naj prevzamejo nesanirane, kot je to primer na Hrvaškem", je dejal Peče. Peče je ob očitkih vladi, da je v zadnjih letih močno povečala zunanji javni dolg, opomnil še na dejstvo, da začnejo letos zapadati državne obveznice.

Slabše lansko

poslovanje Delamarisa

IZOLA /STA/ – Izolska družba Delamaris je lani realizirala prihodke v višini tri milijarde dolarjev, kar je 300.000 dolarjev več kot leta 2000. Dobiček iz poslovanja pa se je lani v primerjavi z letom 2000 zmanjšal za osem milijonov dolarjev na 47 milijonov dolarjev. Slabši poslovni rezultati so posledica manjšega ulova sardele, ki je vplival tudi na 12-odstotno znižanje števila proizvedenih pločevink v primerjavi z načrti za leto 2001. Delamaris tudi letos - kot že nekaj let - ne bo delil dividend, temveč bo vsa sredstva namenil za posodobitve, razvoj in morebitno selitev tovarne v srednjeročnem obdobju.

Izobraževanje srbskih strokovnjakov v Sloveniji

BEOGRAD /VEČER/ – Slovenska vlada se je nedavno v okviru Pakta stabilnosti za jugovzhodno Evropo vključila v donatorsko financiranje programov v Makedoniji, Albaniji, Bosni in Hercegovini ter ZRJ Jugoslaviji. Kot pravi Bojan Mikec, ekonomski svetovalec slovenskega veleposlaništva v Beogradu, gre za znesek v vrednosti dveh milijonov evrov, namenjen projektom, kot so bile denimo ustanovitve borz v Sarajevu, Skopju, Podgorici in Banjaluki. V tem okviru se je lani na strokovnem usposabljanju in izobraževanju v Sloveniji mudilo tudi 54

The voice- Of Slovenia

Year 2 No 19 March 2002

Architect Tom Kovac recently appointed as Creative Design Director of a new digital design gallery, a joint project between RMIT University and Melbourne Museum

MELBOURNE /TOM KOVAC'S OFFICE/ – Tom Kovac recently participated in the Adelaide Festival Conference with Canadian Philosopher and Ecologist David Suzuki, Philosopher William Mitchell of Massachusetts Institute of Technology and architectural theorist and writer Charles Jencks of the USA. The Symposium titled SynchroniCITY explored the idea of the Iconic building of the 20th Century, from the Chrysler building, to the Sydney Opera House and more recently the Guggenheim Museum Bilbao.

Tom Kovac received a Bachelor of Architecture and Masters of Architecture from RMIT University. In 2000/01 he was visiting Professor at Ljubljana University. He has taught, lectured and exhibited throughout Europe, Japan and the United States, including the Venice Biennale 2000, Launcher Symposium NY, The NAI Rotterdam, Aedes Germany, and the FRAC Centre Orleans. His office, Tom Kovac Architecture, has collaborated with other architects, on projects ranging from the Ikon Tower to a Hyper Centre in Toulouse, France. Current projects range from experimental conceptions and digital environments to urban planning development, including a proposal for the New World Trade Centre in New York. Kovac has also been recently appointed as Creative Design Director of a new digital design gallery, a joint project between RMIT University and Melbourne Museum. His latest work will be exhibited at the Pompidou Center, France in 2003.

10th Anniversary of the Slovenian choir Slovenian Club Adelaide Inc.

ADELAIDE /ADRIAN VATOVEC/ – The Slovenian choir members have put in a lot of hard work over that time and have represented our Slovenian community extremely well, not only at Slovenian community functions but also at wider community events. We are looking forward to our April 14 concert where we will have high quality guest artists performing (participating Australian Youth Choir and Veronica Vargas - flamenco dancer and Johanna Allen - vocalist and actress).

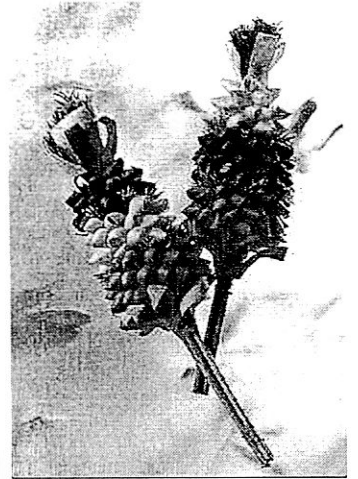

Adelaide: S.A. Brewing Co. Riverbank Christmas Display
(held on the banks of the River Torrens)

SynchroniCITY explores the idea of the iconic building and the city. Iconic city buildings of the 20th century, from the Chrysler Building, to the Sydney Opera House and more recently the Guggenheim Museum Bilbao, can be viewed both as architectural and as synchronistic works. They are such powerful responses to a specific vision, for a specific place, and for a specific moment in time, that they have become cultural signifiers, icons in their own right. As is the nature of icons, they are representative and hence have often come to denote our sense of cultural identity and enhance our experience of community.

Letter

*Dragi prijatelji / Dear friends,
The first issue of the Newsletter for 2002 contains details of material published this month on the Thezaurus web site. There are two new articles in Sloveniana webzine, about the city of Ptuj and the Mithra cult in Roman times. New topics about Slovenia are in the Slovenian webclassroom. Read about some wonderful recently published books in Slovenia. Click on <http://www.thezaurus.com/newslettermarch2002.htm>
Z lepimi pozdravi, With best wishes,
Thezaurus Team
Institute for Slovenian Studies of Victoria
2/43 Stockdale Avenue,
North Clayton, Victoria, 3168 AU
Telephone: +61 3 9544 0595
Facsimile: +61 3 9544 4729
Email: ISSV@thezaurus.com
<http://www.thezaurus.com>*

Velika noč - EASTER in Slovenia

/FROM THE WEB PAGE .../

EASTER is the greatest and the oldest Christian festival. In Slovenia we celebrate the resurrection of Jesus Christ. Easter is determined by the moon calendar. Celebrations start one week before, on Palm Sunday, when in church 'butarice' are blessed. In Slovenia they are made from different plants: willow, olive, twigs ... They are decorated with apples, oranges, lemons and different ribbons etc. The butarice from Ljubljana are very famous in Slovenia. Eggs symbolise new life. The span of history, represents mystery, magic, medicine, food and omen. It is the universal symbol of Easter celebrations throughout the world and has been dyed, painted, adorned and embellished in the celebration of its special symbolism is the most important. Of all the symbols associated with the egg the symbol of fertility.

**Happy Easter
to all our readers!**

Slovenian choir - Australia Day Grand Parade,
King William Street, Adelaide

Slovenian History

By dr. Josef Savli

In the 10th century, Carantania (Slovenia) developed to a grand duchy (952 - 1180), and had a social structure based on a combined symbiosis of the ancient Slovenian and Franks, i.e., similar to the European feudal system. At first it was conserved on the basis of the old Carantanian social structure, meaning that the leaders of the villages and districts (and even the former Carantanian dukes) were elected by the peoples' assembly.

In the feudal system, however, the leadership appointments of the lords were hereditary. Due to these fundamental possibilities leaderships could originate only from very potent feudal families. Such families were also present in Carantania at that time, and one of them arose to the dynasty of Carantania.

First House

Around 930, the historical records point out the name of a landowner, who had his lands on the Ingering Creek in the Mura Valley, close to today's town of Knittelfeld. All we know is that his name was Markvart I, and that he was the forefather of the family who created the dynasty in coming years. His son Markvart II is mentioned in the records around 970. He was married to Hadmut Sempt-Ebersberg, a Bavarian Countess.

In 1012, their son Adalbero was the appointed Duke of Carantania, and he became the real father of the Carantanian dynasty. His consort and mother of the dynasty, Beatrice, was a Swabian Princess (Conradins). She originated in the female line from the Western Carolingians, what indeed gave an enormous prestige to her husband. Duke Adalbero even confronted the Emperor Conrad II in 1036, and therefore was deposed of his charges. Some years later he died in Bavaria († 1039), and was buried in the abbey of Greisenfeld (near Ingolstadt), founded by the family of his mother Hadmut.

In the following decennium the Imperial Court continued to nominate dukes of Carantania. However, three dukes, that were appointed in a row, were rejected by the Carantanian assembly (vechah). Neither one of them entered the dukedom, where Adalbero's son Markvart III was the very ruler. He also was Count of Goerz (Gorica, now belonging to Italy). Only in the year 1076 he was recognized by the Court as the true Carantanian duke († 1076).

The Dynasty of Carantania

On the duke's throne he was followed by his sons, first Luitpold († 1093) and then Henry III († 1122), who was the last successor of the family in the male line. But the dynasty continued through his nephew Henry, son of his sister, Duchess Hedwig, and Count Engelbert (called Spanheim).

In 1076 Duke Markvart III laid foundation of the Monastery St. Lambrecht in the Upper Mura basin, which became the last resting-place of the dynasty respectively

In Carantania the ducal throne was ascended by the sons of Ulric I: First, there was Henry V († 1161) followed by his brother Hermann († 1181). On the ducal seal of 1163, belonging to the latter, the famous figure of the Carantanian panther appears for the very first time.

His son, duke Ulric II died untimely of leprosy († 1202). He was followed by his brother Bernard, who reigned for a long time († 1256) and became very famous. Among other facts it is known, that

by Count Egelbert and Duchess Hedwig, parents of Henry IV.

The decline of the dynasties of Austria in 1246, and shortly after of Carantania in 1269, opened up the territory for expansion to the Habsburgs. After defeating their new ruler Otokar II, King of Bohemia, they acquired Austria and other Carantanian provinces. Under their power the name Austria prevailed definitely over all provinces.

The German and Austrian historiography did not recognize the Carantanian dynasty, because

Below we see the votive fresco upon the grave of the Carantanian dynasty (Second House) in the Abbey of St. Paul. Beside the coat of arms, it depicts the founders of the monastery, Count Engelbert and Duchess Hedwig, who are recommended to God by their protectors St. Catherine

Fresco of Thomas of Villach, 1493

of its First House. The building was finished by his son Henry III.

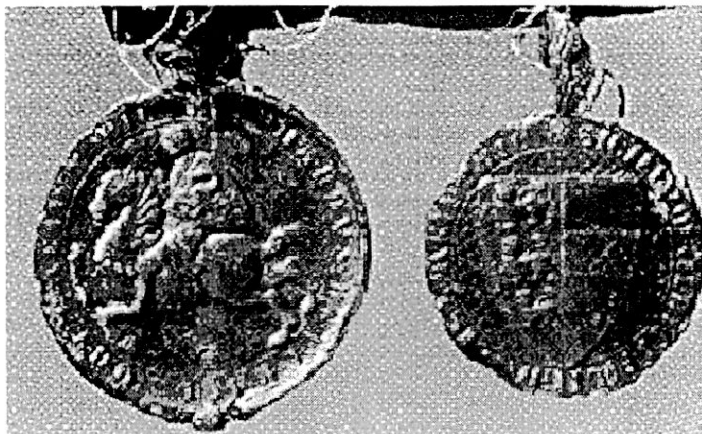
Second House

The Carantanian law, called Slavica lex, also granted succession to the female line! In this sense, duke Henry IV († 1123) continued the dynasty until his death in 1123 and was succeeded by his brother Engelbert († 1141), the former Margrave of Istria. After him his son Ulric I († 1144) took over the ducal charge. His sister Mathilda († 1161) was married to a French nobleman, Theobald II, Count of Champagne. Their daughter Alice became Queen of France and mother of King Philip II August.

his court was a meeting place of troubadours with great reputation. Bernard's son and successor Ulric III († 1269) was the last duke of the Carantanian dynasty. It was his choice to appoint as his successor Otokar II, King of Bohemia, his cousin from his mother's side, and not his younger brother Philip. The latter, being the last member of the dynasty, was elected Archbishop of Salzburg and then Patriarch of Aquileia, but he never received confirmation by the Pope in his official duties († 1279). He is interred in Krems (Lower Austria). The last resting-place of the Second House is to be found in St. Paul, a monastery in the Lavant Valley, which was founded in 1091

they did not take the Slavica lex into consideration but falsely supported the Germanic leges, meaning that, the succession in the families had followed in the male line only. The Germanic leges had no value for Carantania and their families. The German and Austrian standpoints have been rejected now by a number of facts. For example, in case of the two seals of 1253 (picture on page 3).

The first seal belonged to duke Bernard showing himself on horseback and keeping a shield with the Carantanian Panther. The second seal belonged to his son Ulric III and depicts a shield divided per pale: In the first part

The seals of 1253 belonging to Duke Bernard and his son Ulric III, kept in the Kärntner Landesarchiv MC IV/1

we see three lions "sable" on "or" called "Swabian lions", in the second a fess "argent" on "gules". It is still today the coat of arms of Carinthia.

Even today the three lions are forming the coat of arms of Swabia. The seal of Ulric III makes it obvious, that it refers to the mother of the Carantian dynasty, namely Princess Beatrice of Swabia, and her Carolingian descent. The image of Charlemagne was still very present in that period. Even in the following century, Emperor Carl IV ordered artists to create a precious bust of him. Thus, Beatrice of Swabia was considered the mother of both "First" and "Second House" of the Carantian dynasty.

The former Yugoslav historiography, in reference to the part of the Slovenian historiography, denies the existence of the Carantian dynasty. Since the founding of Yugoslavia, Slovenian historians have been suppressed under the control of Belgrade, a Serbian center, which was envious of the historical roots of Slovenians. Therefore, it did not allow a full and independent explanation of their history, depicting them, likewise the German nationalists, as "historical serfs" only. It is truly understandable that, such a "scientifically" explanation of Slovenian history, in comparison to those of their neighbours, left enormous frustration in many Slovenians. Indeed, this was its very purpose that Belgrade used as a cheap instrument for their ideological and political manipulation.

Slovenian Youth Around the World Camp at Jezersko 28th July to 4th August 2002

The Slovenian Conference of the World Slovenian Conference will prepare a camp for children of Slovenian descent from around the world. This time to, the camp will be lead by Davor Karniëar, the world famous mountaineer, who recently was the first person to ski down Mount Everest.

The camp will be attended by around sixty children of Slovenian descent of between 12 and 16 years of age from the border regions and elsewhere in the world. The management of the program and accompaniment of the children will be undertaken by a group locals, children from Jezersko and the leaders.

Regards Franci Feltrin
President of the Slovenian Conference
drustvo.slo.konferenca@siol.net

/Translated by Rosemary Poklar
in the Slovenian South Australian Newsletter/

Enrolment in Slovenian Language 2002

VICTORIAN SCHOOL OF LANGUAGES

Students may enrol in the course of Slovenian language in Melbourne from the first Saturday of the school year, 9 February 2002, and the following Saturdays. Prospective students may enquire and obtain enrolment details during class time. All classes are held from 9.00 am to 12.20 pm.

Slovenian is offered at
Princes Hill Secondary College, Arnold Street,
North Carlton, tel 9416 0641

Students from primary year 5 to year 12 VCE may enrol. Students who wish to undertake VCE, are required to have completed at least two years of formal study of Slovenian or have sufficient knowledge of the language.

The course cost for the entire year for students to Year 10 is \$45, for VCE students \$57, for adults \$130.

For enquiries please call tel.: 9416 0641. If you wish further details about the Slovenian course call tel.: 9544 0595 after 7 pm.

Included in the Slovenian language course, are sessions on the use of the Internet for Slovenian studies. Information is given about Slovenian websites and a full range of Slovenian language and cultural resources using www.thezaurus.com is part of the curriculum.

Call if you are interested in studying the Slovenian language. We are pleased to provide any information about the study and the advantages of learning Slovenian. It is particularly important to realize that the study of Slovenian will add for the VCE students 5 points to the final tally of VCE scores.
Aleksandra Ceferin

Planika Ocnica Leontopodium alpinum Edelweiss

We presume that this is the most famous of all flowering alpine plants in Slovenia as well as in neighbouring Alpine countries. Blossoms from July until September at altitudes above 1500m. By the way, there is also a German folksong about the edelweiss, it goes like "Edelweiss, Edelweiss, du grüßt mich jeden Morgen. Seh ich dich, freu ich mich und vergißt meine Sorgen. Schmücke die Heimat nach Schnee und Eis. Glühn solln deine Sterne. Edelweiss, Edelweiss, ach ich hab dich so gerne!" This photo was taken on the southern slopes of Črna prst in the Southern mountains of the Bohinj area. Since many geological pasts meet here, the soil is ideal for rich alpine flora. The beautiful Slovenian PLANIKA.

NEWS STA

Ljubljana - Slovenia is the most successful transition country that managed to ensure stability and prosperity of the national economy through adequate economic policy and privatisation model, said the president of the European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) Jean Lemierre at the meeting with Slovene Foreign Minister Dimitrij Rupel.

According to Lemierre, Slovenia has an excellent position in negotiations for EU membership. He also pointed out that the country's economy is at a new stage of faster economic development, provided that additional fresh capital is ensured to the successful Slovene companies, said the Foreign Ministry.

Ljubljana - While we have not yet examined in detail the steel tariffs introduced by the U.S. and the consequences they will have on the Slovene steel producers, it is clear that the temporary measures do not concern tool steel, which accounts for the majority of all exported Slovene steel to the U.S. market, Economics Ministry State Undersecretary Dimitrij Grear told STA.

Strasbourg/Trieste - The safeguarding of the Slovene minority in Italy was on the agenda of the last session of the CoE human rights committee in Strasbourg, following a recent decree by the Italian interior minister which allows Italian IDs to be given out in some bilingual communities around Trieste where only bilingual IDs have been issued so far. Meanwhile, the Slovene minority in Italy urged the Italian prime minister and German chancellor to implement laws safeguarding ethnic minorities in Italy.

Ajdovščina - A standing Slovene-Italian commission which supervises the implementation of the bilateral agreement on war graves, signed in 1996, unearthed the remains of 67 persons killed in WWII near the town of Ajdovščina, western Slovenia, between 5 and 12 March. **Remains of 67 persons excavated, 52 turned out to be Italian soldiers while 15 were German soldiers.** Remains of Italian soldiers have already been transferred to the war cemetery in Redipuglia, Italy, while the German Embassy was informed on the found of the 15 German soldiers.

Ljubljana - Archbishop and Slovene Metropolitan Franc Rode addressed a letter to Zagreb Archbishop Josip Bozarić, extending condolences on behalf of Slovene priests and believers for Croatian Cardinal Franjo Kuharić, who died recently aged 83.

Ljubljana - Vecer journalist Miro Petek and TV Slovenia reporter Joze Mozina are the winners of the Josip Jurčič Fund 2001 award. The two journalists meet the fund's basic principle that is truthfulness and have positively affected the society through their work.

Ljubljana - Klemen Bergant, until now the head of Slovenia's men's alpine skiing team, will be the director of the whole Slovene alpine-skiing team in the next Olympic cycle from 2002 to 2006, decided the Slovene Skiing Association. Bergant is to replace Tone Vogrinc, who ran the post for the last 30 years.

Maribor - After a series of meetings with Slovene officials in Ljubljana and before completing his official visit to Slovenia, Croatian Foreign Minister Tonino Picula travelled on to the northeastern Slovene city of Maribor where, together with his Slovene counterpart Dimitrij Rupel, opened a **Croatian consulate.**

Ljubljana - Slovenia's tobacco company Tobacna Ljubljana may indirectly fall under one of the British tobacco corporations, namely Imperial Tobacco, which began negotiating on a takeover of Reemtsma, an affiliate company of Germany's holding Tchibo, reported German press agency DPA. Tobacco concern Reemtsma, 75.1-percent owned by Tchibo, holds a 98.7-percent stake in Tobacna Ljubljana. Tobacna is Reemtsma's gateway to the Balkan markets, as it owns Macedonia's tobacco company Tutunski kombinat Skopje and has a co-operation agreement with Bosnia's Fabrika duvana.

Krsko - The local officials of the municipality of Krsko, SE Slovenia, held a meeting to voice their protest against the Slovene-Croatian agreement on the ownership and status of the jointly constructed Krsko Nuclear Power Plant (NEK). They are, most notably, against the solution anticipating that nuclear waste is to be stored on-site until the N-plant is decommissioned.

Ljubljana - The main reason for the dropping support for NATO membership is the unilateral media campaign, which the government has not countered. The view taken by Prime Minister Janez Drnovsek last year, when he said we should wait for the invitation and launch the campaign later, is wrong, leader of the opposition Social Democrats and former defence minister Janez Jansa told Saturday's edition of the daily Delo. "The campaign against NATO is led by people who are very influential, people who in public speak in favour of NATO, but do not support the effort intimately" he said.

Krsko - Shooting started for a new Slovene feature film Spare Parts, written and directed by Damjan Kozole, the director of the successful Porno Film (2000). The film focuses on countless unfortunate stories of refugees who have crossed Slovenia to come to Europe, a place that represents prosperity for their tragic destinies.

Moscow - Slovene pharmaceutical company Krka places third among the drug makers on the Russian pharmaceutical market, a research carried out by a Russian pharmaceutical magazine suggests.

Koper/Nova Gorica - Changes to the Maritime Code allowing nuclear-powered vessels to enter Slovene waters were submitted to parliament as if they were a cuckoo's egg, in this case a nuclear one, a regional paper observes, commenting on the changes which were adopted in parliament last week. Apart from allowing nuclear-powered vessels to enter Slovene waters, the story about the amended Maritime Code - which was passed a year ago - has to do with Slovenia's desire to join NATO.

Ljubljana - The Postojnska jama cave was the most popular place in Slovenia visited by tourists last year, as a total of 460,531 people were attracted to this 20-kilometre-long underworld system in SW Slovenia, a rise of 14 percent over 2000. Foreign guests prevailed, accounting to 88 percent of all visitors.

Ljubljana - A total of 1,743 tickets for South Korea Football World Championships matches were sold by the Slovene Football Association (NZS) until the first days of March and they would try to get up to 200 more tickets. The sales exceeded expectations, as the NZS had previously said it would have been pleased if it had sold 1,500 tickets. Less satisfied was Kompas Holidays, a travel agency which has only sold 170 travel arrangements to the Championships to date (middle of March).

Ljubljana - Slovene citizens no longer need a visa as of 15 March if visiting South Korea as tourists for less than 90 days. Previously, Slovene tourists were allowed to stay in South Korea without a visa for up to 30 days.

Planica - A new Slovene record in ski-flying was set by **Robert Kranjec** in the second series of the first training for the World Cup finals in Slovenia's Planica. He flew 222.5 metres, which is only 2.5 metres short of the world record set by Austria's Andreas Goldberger.

Ljubljana - The Slovene benchmark SBI 20 index gained 44.30 points to close at 2,406.98 points, breaking a new record.

Vienna, 03 March - Slovene athlete Jolanda Čeplak broke the world record in women's 800-metre run at the European Indoor Championships in Athletics held in Vienna. Čeplak finished the race in 1:55.82, some half a second off the time set by the previous record holder Christel Wachtel of Germany (1:56.40) in 1998. Čeplak won gold in a close finish with Austria's favourite Stefanie Graf.

Glasgow, 09 March - Čeplak again! The world-record holder on the 800 m indoor track, Slovenia's **Jolanda Čeplak, won the 1500 m indoor event** at the athletics meeting in Glasgow with a time of 4:05.44. Setting the new personal and national best, and the second fastest time in the world this year, Čeplak managed to beat the winner of the event at last week's European Indoors Athletic Championships in Vienna, Russia's Yekaterina Pusanova, who crossed the finish in a time of 4:05.53.

Ljubljana - Ten years ago, Slovene President Milan Kučan decorated **Mirko Jelenič**, who was last secretary general of the Red Cross, for extraordinary services in the defence of the freedom of Slovenia. However the Red Cross he headed was not something perfectly immaculate, "unalloyed humanity", but also a successful company that granted loans and traded in real estate. Pooh and yuck, many a Slovene would let out, and we even gave them blood. Humanitarian aid is still business, maybe ever more so, both in-field and in air-conditioned lounges, where big money is discussed. In this respect (the "Red Cross scandal has proved) Slovenia is successfully taking part in "global flows". Unfortunately, the daily Delo writes.

Ljubljana - What seemed almost blasphemous a while ago is soon to be taken for granted, a daily Delo comments on the recent government-proposed amendments allowing foreign citizens, or more precisely EU citizens to become members of Slovene political parties and, consequently, run in local elections in Slovenia. "When EU citizens have the right to vote in Slovenia's local elections and the elections for European Parliament - changes to the act on local elections and the act on the registration of voters are already in Parliament - their membership of (Slovene political) parties could no longer be a problem," Delo writes. According to Delo, some second thoughts have already been voiced in Slovenia that these changes might result in foreign capital sneaking into Slovene parties.

Moscow - Russia's largest university, the Moscow M.V. Lomonosov State University, signed an agreement on co-operation in science and education with the University of Ljubljana

jugoslovanskih strokovnjakov. "Konkreten prispevek slovenske vlade v okviru donacij Pakta stabilnosti je financiranje stroškov bivanja, potnih stroškov in dnevnice ter financiranje izobraževanja kandidatov iz Srbije in Črne gore. Slovenska podjetja dajo na razpolago strokovnjake, ki svoje znanje prenašajo na kolege iz drugih držav. Ti ga bodo že kmalu lahko uporabili v praksi," pravi Mikec.

Labod ima novo trgovino v Sarajevu

SARAJEVO /STA/ – Novomeški Labod je v sodelovanju s svojim dolgoletnim partnerjem Sarajevotekstilom odprl novo franšizno prodajalno v samem središču starega dela Sarajeva. Tako bo Labod ponudil bogato izbiro modnih in kakovostnih oblačil. Prodajalno je odprl slovenski veleposlanik v Sarajevu Tadej Labernik, odprtja pa so se udeležili številni ugledni predstavniki oblasti Kantona Sarajevo in gospodarstva.

Francija zainteresirana za okrepitev gospodarskega sodelovanja s Slovenijo

LJUBLJANA /STA/ – "Slovenija je pomembna tudi v širšem evropskem kontekstu, saj ji že njena geografska lega zagotavlja mesto stičišča evropskih komunikacij, kar bo še zlasti pomembno v trenutku širitve EU," je na novinarski konferenci v okviru dvodnevne obiske v Sloveniji povedal francoski minister za industrijo Christian Pierret. S slovenskim ministrom za informacijsko družbo Pavlom Gantarjem sta namreč na srečanju med drugim govorila tudi o prihodnjem sodelovanju na področju telekomunikacij, saj želi Francija, ki je drugi največji zunanjetrgovinski partner Slovenije, na področju telekomunikacij in novih tehnologij prisotnost svojih podjetij še povečati. Kot je poudaril francoski gost, pa je seveda ta postopek odvisen od odločitev, ki jih bo slovenska vlada sprejela neodvisno in takrat, ko bo to želela.

Pokojnina iz tujine

Ali je potrebno pokojnino iz tujine prijaviti davkarji, če živite v Sloveniji? Seveda!

/PRIMORSKE NOVICE, MILI GLAVAN/
 Po zakonu o dohodnini je pokojnina iz tujine obdavčena z dohodnino (v primeru da živite v Sloveniji seveda). Pokojnino, prejeta iz tujine, je zato potrebno prijaviti davčni upravi, in to ne samo ob koncu leta, v napovedi za odmero dohodnine za preteklo leto, temveč že med letom. Po 131. členu zakona o davčnem postopku mora zavezanec, ki prejema po-pokojnino iz tujine, te prejemke napovedati v sedmih dneh od dneva, ko je prvič prejel pokojnino iz tujine na obrazcu MF DURS - št. obr. 65. Višina dohodka-pokojnine in v tujini plačanega davka se navede v tolaški protivrednosti, preračunani po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan, ko je bil dohodek prejet oziroma ko je bil davek v tujini plačan.

Na podlagi te napovedi davčni organ v 15 dneh določi akontacijo davka za odmero leto, ki jo zavezanec plačuje v mesečnih obrokih. Davčna osnova je pokojnina, povečana s koeficientom povprečne stopnje davka od osebnih prejemkov, ki se plačuje od plač. Pri preračunavanju neto pokojnine, ki je prejeta iz tujine, v bruto znesek, se upošteva enak količnik, kot velja za pokojnino, ki jih izplačuje Zavod pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije, to je 1,23847. Obračunski davek se zmanjša za davek, ki je bil morebiti plačan od pokojnine v tujini. Če pride do spremembe pokojnine, mora zavezanec napoved ponovno vložiti v sedmih dneh od prejema spremenjene pokojnine.

Ob koncu leta davčni organ pošlje zavezancu, ki prejema pokojnino iz tujine in ki je prijavil tujo pokojnino že med letom, podatke za izpolnitev napovedi za odmero dohodnine. Po zakonu o davčnem postopku je zagrožena kazen od 50.000 tolarjev do 100.000 tolarjev, če se pokojnina iz tujine ne prijavi.

Stroški slovenske diplomacije Povprečno 840.000 tolarjev na diplomata

Za najem poslovnih prostorov in rezidenc ter plače zaposlenih nameni Slovenija približno 3,5 milijarde tolarjev na leto

LJUBLJANA /DELO, TOMAŽ S. NATLAČEN/ – V seriji člankov, v katerih preverjamo racionalnost in gospodarnost aktualne oblasti, smo pogledali pod prste tudi zunanjemu ministrstvu. Zanimali so nas stroški, ki jih ima Slovenija z vzdrževanjem diplomatskih stikov po svetu, natančneje v 34 državah sveta. V dvanajstih letih smo odpri 34 veleposlaništev (25 v Evropi), 6 generalnih konzulatov (5 v Evropi) in 6 misij (5 v Evropi). Izračuni so približni, saj smo pridobili podatke o skupnih letnih oziroma mesečnih stroških, ki državo obremenijo z dvanajstimi milijoni dolarjev na leto (najem poslovnih prostorov – veleposlaništev, rezidenc in plače 213 zaposlenih).

Že pred osamosvojitvijo Slovenije leta 1991 smo lahko v dnevnem tisku prebiral razmišljanja oziroma smernice o zunanji politiki nastajajoče suverene države. Ob brskanju po arhivu smo našli tudi na številne kritične članke o prepotratni in preveč razbohoteni diplomaciji. Po navedbah zdajšnjega zunanjega ministra Dimitrija Rupla (v prispevku *O zunanji politiki suverene Slovenije*, ki je bil objavljen v Delu 15. marca 1990) je tega leta v diplomatsko-konzularni dejavnosti delalo 654 oseb. Med uslužbenci zveznega sekretariata za zunanje zadeve je bilo približno 75 Slovencev. Jugoslavija je imela po Ruplovih navedbah 84 veleposlaništev, od katerih jih je Sloveniji pripadalo od 10 do 12: "Razen ambasad v Vatikanu, ZRN, Indiji, pri OZN in EGS to niso pomembnejša veleposlaništva." Rupel je javnosti predstavil dve rešitvi: popolnoma samostojna in bolj ali manj kompletna slovenska politika ali delitev dela z drugimi republikami ob zagotovitvi samostojnosti na nekaterih strateških točkah. V prvi rešitvi (ki se je tudi uresničila) je Rupel predvideval, da bi Slovenija glede na delež izvoza v razvite države morala nameniti največ pozornosti poleg sosednjim državam (Italiji z Vatikanom, Avstriji in Madžarski) še ZR Nemčiji, Čehoslovaški in ZDA. Njim so sledile Kitajska, Alžirija, Združeni arabski emirati, Izrael, Tajska, Indija, Južna Koreja, Kanada, Avstralija, Argentina in še kakšna. "Med prednostne spadajo (generalni) konzulati v Trstu, Celovcu, Münchnu, Frankfurtu, Stuttgartu, Strasbourgu, Clevelandu, New Yorku, nemara v Gradcu, Sydneyju in Torontu. Slovenija bi morala računati s kakimi 22 veleposlaništvimi in 10 konzulati, poleg katerih bi morali imeti nekaj predstavništev v Jugoslaviji. In če znašajo letni stroški na veleposlaništvo okoli 700 tisoč dolarjev, bi morali na leto računati z letnimi stroški v višini dobrih 22 milijonov dolarjev." Ob predstavitvi stroškov, ki jih ima Republika Slovenija z najemom diplomatsko-konzularnih predstavništev in rezidenc ter plačami zaposlenih, so nas na zunanjem ministrstvu opozorili na dejstvo, da je proračun ministrstva (MZZ in Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu) le 0,91 odstotka celotnega proračuna. Delež državnega proračuna, ki pripada samo ministrstvu brez urada, pa je še nižji, saj znaša 0,78 odstotka. Slovenija ima danes v lasti oziroma v najemu 46 diplomatsko-konzularnih predstavništev (DKP) in prav toliko rezidenc v 35 državah sveta (34 veleposlaništev, 6 generalnih konzulatov in 6 misij). Za najem poslovnih prostorov in rezidenc bo zunanje ministrstvo letos namenilo dobro milijardo tolarjev, od tega dobrih 613 milijonov tolarjev za najemne poslovne prostore in dobrih 433 milijonov za najemne rezidence. Ob tem je treba upoštevati, da so poslovni prostori misije EU v Bruslju in misije pri OZN v New Yorku, veleposlaništvo in rezidenca v Budimpešti, konzulat v Celovcu, veleposlaništvi v Moskvi in Parizu ter veleposlaništvo in rezidenca v Washingtonu last Slovenije, rezidence v Atenah, Monostru, Pragi in Tokiu pa ima naša država v brezplačni uporabi. V povprečju – izračun brez natančnih podatkov o posameznih najemninah oziroma tekočih stroških objektov, ki so v lasti naše države, niso mogoči, saj se višina najemnin razlikuje od države do države – plačujemo za najem DKP oziroma rezidenco letno malo manj kot 11 milijonov tolarjev (malo manj kot 50.000 evrov). Na zunanjem ministrstvu smo dobili tudi informacijo, da v tem letu načrtujejo tudi strošek za adaptacije DKP v višini 9.686.465 tolarjev (približno 43.000 evrov). V drugi polovici leta 1989 je imela takratna skupna država Jugoslavija 84 veleposlaništev, 25 generalnih konzulatov, 7 misij, 654 zaposlenih, za njihovo delovanje pa je namenila 46 milijonov proračunskih dolarjev na leto. Danes, dvanajst let po osamosvojitvi, ima Slovenija 34 veleposlaništev, 6 generalnih konzulatov in 6 misij, 213 zaposlenih oseb, za delovanje slovenskih diplomatskih predstavništev – to je za najem poslovnih prostorov in rezidenc ter plače zaposlenih – pa nameni približno 3 milijarde in pol tolarjev (dobrih 12 milijonov dolarjev) na leto.

Tečajnica Banke Slovenije

Srednji devizni tečaj (8. marca 2002)

Država (enota)	tolarjev	Država (enota)	tolarjev
EMU (1 EUR)	224,1923	Madžarska (1 HUF)	0,9217
Avstralija (1 AUD)	136,8194	Poljska (1 PLN)	62,4630
Danska (1 DKK)	30,1589	Švedska (1 SEK)	24,8382
Hrvaška (1 HRK)	30,3924	Švica (1 CHF)	152,8549
Japonska (1 JPY)	1,9421	V. Britanija (1 GBP)	366,0282
Kanada (1 CAD)	161,3591	ZDA (1 USD)	257,2488

Po svetu

GORICA

/VEČER/ – Kardinal dr. Alojzij Ambrožič, torontski nadškof in edini živeči Slovenec s kardinalskimi insignijami je pred kratkim obiskal Gorico. Gostila ga je goriška nadškofija in to je bila nekakšna generalna za letošnji svetovni dan mladih v Torontu. Ambrožičevo srečanje z mladimi verniki iz Furlanije-Juljske krajine in iz Slovenije je bilo podloženo z razmislekom o miru in spravi – tudi na tako prepisnem, zgodovinsko in etnično razgibanem območju, kot je to (čež)mejno. Tudi globalizirano bo. Organizatorji so pripravili nedeljski popoldanski pogovor mladih s kardinalom Ambrožičem, z neposredno povezavo z mladimi v Betlehemu, na Slonokoščeni obali, v Braziliji in Kanadi.

Družina leta 1930 rojenega Ambrožiča se je po drugi svetovni vojni izselila v Kanado. Leta 1955 je bil posvečen v duhovnika. Specializacijo iz svetovisemskih ved je opravil v Rimu in Nemčiji in 1970. doktoriral. Šest let pozneje je bil eden od torontskih pomožnih škofov, od leta 1990 je torontski nadškof. V Kanadi je "lobiral" za priznanje slovenske samostojnosti in pogostnost njegovih prihodov v Slovenijo se je v devetdesetih okrepila. 1993. je somaševal v spomin na pobite na Teharjah, dve leti pozneje ob breznihi Kočevskega Roga. Bil je med posvečevalci ljubljanskega nadškofa in slovenskega metropolita dr. Franca Rodeta. V začetku leta 1998 ga je papež Janez Pavel II. imenoval za kardinala. Od tedaj je Ambrožičevo ime že nekajkrat zaokrožilo v neuradni skupini možnih, vprašanje pa je, koliko tudi verjetnih naslednikov aktualnega papeža. Mimogrede: še ena zveza med Slovenijo in Kanado je aktualna te dni. Na pastoralnem obisku v Kanadi (in pri tam živečih Slovencih) je pravkar mariborski pomožni škof dr. Anton Stres.

JOLET/ZDA

/STA/ – Slovenska ženska zveza v ZDA je 9. marca v mestu Joilet v ameriški zvezni državi Illinois praznovala 75-letnico delovanja in prizadevanja za enakopravno uveljavljanje obeh spolov v družbi. Prireditve se je v imenu združenja Slovenska izseljenska matica (SIM) udeležila tudi gene-

LIVORNO

/STA, STOJAN SPETIČ/ – Zgodilo se je marčevsko nedeljo, leta 2002 popoldan v sončnem Livornu na toskanski rivieri. Na tamkajšnjem nogometnem igrišču sta se pomerili domača in tržaška ekipa. Stadion je bil nabito poln, ko je sodnik odredil enominutni molk v spomin na igralca nogometnega kluba Chievo, temnopoltega Mayeleja, ki se je dan prej smrtno ponesrečil. Vsi so vstali in obmolknili, le skupina tržaških "ultrasov" v črnih majicah z Mussolinijevo sliko je stegnila roko v fašistični pozdrav in razvila transparent z geslom "Me ne frego!", kar po naše pomeni "Kaj me briga!" Skoraj istočasno so "ultrasi" iz Livorna razvili svoj transparent z napisom: "Tito nas je naučil: fojba ni zločin!" Tržaški navijači so vzrojili od ogorčenja, zadeva pa je takoj dobila širše politične razsežnosti. V Trstu je o zadevi razpravljaj občinski svet, župan Roberto Di Piazza je pisal svojemu kolegu v Livornu in zahteval javno opravičilo, češ da so bila z omenjanjem Titovih fojeb, kraških jam, v katerih naj bi bili po vojni partizani pokončali na stotine Italijanov, globoko prizadeta čustva tržaškega prebivalstva. Podobno je ukrepal pokrajinski svet, ki ga vodi predsednik iz vrst Finijevega Nacionalnega zavezništva, ob tem ko je župan pristaš Berlusconijeve stranke Naprej, Italija! Sledili so uradna preiskava nogometne zveze in disciplinski ukrepi za nogometni stadion v Livornu, kakor določa novi zakon proti razgrajanju in izpadom na igriščih. Nogometni prokurator Emidio Frascione pa je za odgovorne za transparent uvedel nadaljnjo obravnavo, ki lahko privede tudi do hujše kazni, na primer prepovedi obiskovanja nogometnih tekem, zaprtja nogometnega igrišča za nekaj nedelj ali globe za ekipo iz Livorna.

ralna sekretarka SIM Smilja Klešnik. Klešnikova se je med obiskom v ZDA v dneh od 7. do 18. marca srečala tudi s predstavniki številnih slovenskih društev in se z njimi dogovarjala za poglobitev medsebojnega sodelovanja.

NEW YORK

/LJUBLJANSKE NOVICE/ –

V glavnem mestu Združenih držav Amerike že od leta 1942 deluje posebno uredništvo, ki nosi naslov **Glas Amerike**. V času novih tehnoloških dognanj sedaj Glas Amerike poslušalci po svetu lahko poslušajo kar v 53. jezikih, celo več, pripravljalce informacij lahko vidijo preko njihove lastne satelitske TV mreže, v času interaktivnosti pa lahko spremljajo njihove prispevke tudi po internetu. Tudi Slovenci imamo v tem uredništvu svoje predstavnike. Prvič so Slovenci v svojem jeziku slišali Glas Amerike davnega leta 1944. Od 1991. leta, ko je Slovenija postala samostojna država, pa v okviru Glasa Amerike deluje samostojno uredništvo slovenskega programa, ki ga vodita Alenka Adamič Richardson in France Kapus. Slovenska redakcija od ponedeljka do petka pripravlja pregledno dnevno oddajo o mednarodnih in ameriških dogodkih, ki jo povzema kar devet slovenskih lokalnih radijskih postaj. Tudi uredništvo *Ljubljanskih novic* je povezano s slovensko redakcijo Glasa Amerike, saj se tako Alenka Adamič Richardson kot France Kapus dnevno potrudita za to, da so bralci tega dnevnika, seznanjeni z mednarodnimi dogodki.

Alenka Adamič Richardson in France Kapus - Radio Glas Amerike

BUENOS AIRES

Argentinski dnevnik *La Nacion* v enem izmed svojih člankov o VIII. iberoameriškem gledališkem festivalu, ki se je odvijal v kolumbijski Bogoti, slovenska režiserja Vita Tauferja in Tomaža Pandurja navaja med največjimi svetovnimi gledališkimi režiserji,

ki so se s svojimi predstavami udeležili omenjenega festivala. Med najpomembnejšimi svetovnimi gledališči na festivalu v Bogoti navajajo tudi Slovensko mladinsko gledališče iz Ljubljane, ki je sodelovalo s predstavo *Ubu I. del Poljaki* v režiji Vita Tauferja.

PORDENONE

/STA/ – Na sodišču v Pordenonu se je s pravnim pobotanjem končala sodna obravnava proti slovenskima duhovnikoma Marinu Qualizzi in Božu Zuanelli, ki so ju italijanski nacionalisti tožili zaradi navedb v knjigi *Mračna leta Benečije*. Tožniki, trije potomci nekdanjih pripadnikov italijanske tajne paravojaške organizacije Gladio, so obenem odstopili od zahteve po odškodnini več kot milijarde in pol lir in od zahteve po prepovedi javne prodaje knjige in njenem umiku iz obtoka in javnosti. Duhovnika sta v knjigi s pomočjo arhiva monsinjorja Morettija prikazala pritiske na slovensko manjšino, raznarodovalno delo organizacije Gladio in drugo raznarodovalno delo tajnih italijanskih služb po drugi svetovni vojni.

NEW YORK

/STA/ – Slovenski veleposlanik pri Združenih narodih Ernest Petrič je prejel simbolični ček v višini 5000 dolarjev, ki so ga ameriški šolarji zbrali za Mednarodni sklad za razminiranje in pomoč žrtvam min (ITF). Na srednji šoli v Tenaflyju v zvezni državi New Jersey mu je ček izročil direktor neprofitne organizacije Global Care Unlimited Brett Fieldston. Na slovesnosti se je zbralo tudi okoli 800 srednješolcev iz New Yorka in New Jerseyja, predstavniki ameriškega State Departmenta, ZN in Organizacije ameriških držav ter nekdanje žrtve min. Petrič se je v imenu Slovenije in ITF zahvalil za ček, ki je namenjen za odstranjevanje min v Bosni in Hercegovini, zbranim pa je predstavil delovanje sklada in rehabilitacijskega centra za žrtve min v Ljubljani.

GORICA

/STA/ – V Gorici je bil posvet o prvem slovenskem kardinalu in goriškem nadškofu Jakobu Missii, čigar stoletnico smrti bo goriška nadškofija praznovala letos. Posvet sta priredili goriška pokrajinska uprava ter Inštitut za versko in družbeno zgodovino iz Gorice. Na posvetu, ki ga je odprl goriški nadškof Dino De Antoni, je o prvem slovenskem kardinalu najprej spregovoril ljubljanski nadškof in slovenski metropolit Franc Rode, ki je imel predavanje z naslovom *Jakob Missia in njegov čas*, nato pa je na temo Kardinal Missia in umetnost spregovoril profesor Sergio Tavano. Jakob Missia, ki je bil osmi goriški nadškof in prvi slovenski kardinal nasploh, se je rodil 30. junija 1838 v zaselku Mota pri Križevcih pri Ljutomeru.

Glas Amerike za Glas Slovenije

Piše

Alenka Adamič Richardson

WASHINGTON – Letos 16. marca so se v slovaškem veleposlaništvu v Washingtonu sestali predstavniki ameriških etničnih skupin, kandidat za članstvo v Natu, da podčrtajo pomembnosti in zgodovinsko priložnost vrhunskega srečanja članic Nata novembra letos v Pragi, ki naj bi izpolnil vizijo o varnosti Evrope, povabljen naj bi bile tudi nove članice. Glavni govornik na srečanju senator George Vojnovič iz zvezne države Ohajo je poudaril važnost Nata v sodobni Evropi in možnost širitve za vse države, ki si za to prizadevajo in zato izpolnijo potrebne pogoje in pripravljenost. Poudaril je, da je Nato bil in je temeljni kamen transatlantske skupnosti in učinkovit branik svobode, demokracije in človekovih pravic. Poudaril je tudi, da je sodelovanje ZDA v Evropi zelo važno in v interesu obeh. Predstavniki etničnih skupin so ob koncu izdali sporočilo za javnost v katerem so očrtali svoje poglede ter pozvali ameriškega predsednika Busha in senat ZDA, da podpreta povabilo vsem državam, ki so pripravljene na članstvo v Natu. Senator Vojnovič iz zvezne države Ohajo, ki je slovenskega porekla, je med drugim na vprašanje Glasa Amerike o Sloveniji, ki je bila že v prvem krogu ena od kandidatki odgovoril: "Slovenija bi morala biti vključena že v prvi krog in odločitev da ni bila vključena je politična. Če bi sprejeli Slovenijo, bi morali vključiti tudi druge. Slovenija je storila vse kar je potrebno za vključitev, seveda je potrebnih še nekaj stvari. Povedal sem premjeju Drnovšku in zunanjemu ministru Ruplu, da morajo izvesti stvari, ki jih še niso. Važno je tudi, da bi bili sami Slovenci bolj naklonjeni vključitvi v Nato, ker pa zadeva že traja toliko časa, je razumljivo, da so Slovenci počasi pričeli izgubljati zanimanje. To se je pokazalo že pri dodelitvi dela njihovega proračuna za obrambo. Sicer sem se sam prepričal na Vrhniki, kjer sem bil na obisku, da je bilo resnično veliko postorjenega, kot tudi na letališču Brnik, ki razpolaga z modernim komunikacijskim sistemom, ki je primeren za dopolnjevanje kompatibilnosti Slovenije pri izpolnjevanju kriterijev za Nato. Veliko je dobrih znakov in Slovenija je tudi ogromno storila na Kosovu, kot tudi na področju razminiranja. Sem optimist, vendar je treba počakati končni rezultat, kot me je učila moja slovenska babica."

Na srečanju so bili prisotni veleposlaniki Albanije, Bolgarije, Hrvaške, Estonije, Latvije, Litve, Makedonije, Romunije, Slovaške in Slovenije.

Slovenski veleposlanik Davorin Kračun pa je v zvezi s sestankom izjavil za Glas Amerike: "To je bilo srečanje diplomatov iz držav kandidatki s predstavniki etničnih skupin, ki živijo v ZDA. Predstavniki so izdali deklaracijo s katero pozivajo ZDA da podpre širitev Nata. Slovenci so bili tudi prisotni in so dali svoj prispevek temu srečanju. Slovenija se, ko se približava ključni trenutek, ko naj bi dobila povabilo za Nato pripravlja, da se tudi doma odvija demokratična razprava o tem ali je to za nas najboljša rešitev. Vendar smo v to prepričani, kot tudi, da ima pridružitve Natu v Sloveniji preprečljivo podporo." Veleposlanik Kračun pa je tudi komentiral vprašanje, če je Slovenija že izpolnila vse pogoje. Dejal je, da jih izpolnjuje in da ima "Slovenija po standardih Nata malce nizek proračun za obrambo, kajti Nato pričakuje, da bodo namenili 2 odstotka bruto domačega proizvoda, Slovenija pa trenutno namenja samo en odstotek in pol. Vendar si mora Slovenija zagotoviti obrambo, če je v Natu ali pa ne, zato je možno v bodočnosti pričakovati v Sloveniji povečane stroške za obrambo, ne glede na to ali se bo odločila za Nato ali ne. Odločitev je v rokah prebivalcev in nihče nas ne more prisiliti, vendar je prav, da Slovenci izrazimo skrb za svojo prihodnost in za varnost tudi na ta način in se zavedamo, da je za Slovenijo Nato najboljša rešitev", je zaključil slovenski veleposlanik v ZDA Davorin Kračun.

NEW YORK/CHICAGO/ CLEVELAND/PITTSBURG

VEČER/ – Slovenjgraški oktet Lesna se je na povabilo izseljencev in pod organizacijskim vodstvom Slovenske izseljenske matice odpravil na dvotedensko turnejo po ZDA. Z njimi je odpotoval tudi mladi harmonikar Matjaž Konečnik. Imeli so koncerte v vseh večjih izseljenskih društvih, posebnost turneje pa so bili nastopi v krajih in društvih, ki jih le redko obiščejo slovenske kulturne skupine. Osrednji poudarek so imeli na koncertih ob 75-letnici slovenske ženske zveze v Chicagu in na koncertih v Clevelandu, Detroitu, Pittsburgu in New Yorku. Ker so bili oktetovci pred desetimi leti gostje v World Trade Centru (WTC) v New Yorku, kje so slovenske pesmi zapeli v osrednji avli in na vrhu centra, bodo v spomin žrtvam terorističnega napada zapeli tudi na ruševinah WTC. Obiskali so tudi veleposlaništvo v Washingtonu.

Pogrebna povorka
 Foto: Marjan Marinšek

Marjan Marinšek

"Pika nogavička" se je poslovila od A. Lindgren

STOCKHOLM/MARJAN MARINŠEK ZA GLAS SLOVENIJE/ – V petek, 8. marca sta se Švedska in Stockholm poslovila od ene največjih mladinskih pisateljic vseh časov, dolga leta najbolj priljubljene ženske evropskega Severa, petkratne Švedinje leta - Astrid Lindgren.

Ceprav je bilo pričakovati, da jo bodo pokopali k leta 1952 umrlemu možu Stureju Lindgrenu, bo njeno zadnje počivališče v Vimmerbyju, njenem rojstem mestecu, približno 250 kilometrov jugovzhodno od Stockholma. Glavna pogrebna svečanost je bila v petek, 8. marca ob 15. uri v stockholmski katedrali, imenovani tudi Storkyrkan, kar pomeni glavna cerkev. Stotisoč ljudi je spremljalo sprevod po glavnih ulicah starega dela na otoček Gamlastan, kjer sta kraljeva palača in katedrala. Belo krsto z živordečimi vrtnicami je vlekla pogrebna kočija ob spremljavi dragoncev, bel konj, ki je stopal za krsto pa je simboliziral njena dela, ki lepšajo otroštva. Pokop v domačem kraju Vimmerbyju pa je bil le za ozek družinski krog. Astrid Lindgren je več kot šestdeset let živela takorekoč sredi Stockholma, v ulici Dalagatan s številko 46. Malokdo je vedel, da živi v preprosti mestni palači, nasproti parka Vasa, pisateljica, ki jo je poznal ves svet. V tem stanovanju je med vojno napisala *Piko Nogavičko* in večino svojih mladinskih pripovedi. Imela je še počitniško hišo na otoku Furusundu, dobrih devetdeset kilometrov severno od Stockholma, kjer je pisala poleti in se z malega balkona razgledovala na Baltiško morje in velike luksuzne potniške ladje, ki so plule mimo proti Finski.

Umrla je v ponedeljek, 28. januarja 2002, stara 94 let. Prav toliko je bil star tudi njen oče Samuel Ericsson, ki ji je do svoje smrti leta 1969 pripovedoval stare zgodbe iz kmečkega življenja, ki so služile za osnovo zgodbam o Emilu, njeni drugi najbolj popularni knjigi.

Pogreb mesec dni po smrti je na Švedskem običaj, pri Astrid pa so še daljši čas potrebovali tudi zaradi številnih državljanov, ki so se udeležili pogreba.

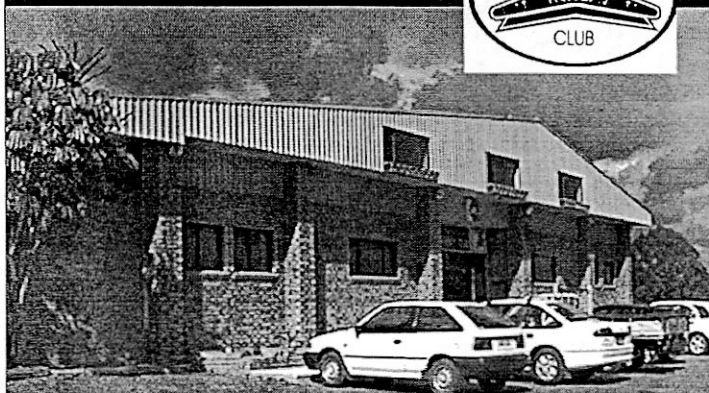
Vse skupaj se je začelo, ko je približno uro pred pogrebom krenil sprevod iz cerkve Adolfa Fredrika čez središče mesta do katedrale. Krsto so vozili kraljevi konji in ob pol treh so se pred katedralo oglasili godba in zvonovi. Vsi, ki smo imeli vabila, smo morali biti v katedrali točno 15 minut pred 3 uro popoldne, ko smo pričakovali kraljevo družino.

Točno ob 15. uri je v cerkev stopilo Njegovo veličanstvo kralj Carl XVI Gustav, kraljica Silvija in Njena kraljeva visokost prestolonaslednica Victoria. Navzoča je bila tudi predsednica parlamenta, Birgitta Dahl, švedski premier Göran Persson, ministrica za kulturo, Marita Ulvskog, stockholmski deželni guverner, finančni minister in drugi. Po slovesni maši je spregovoril še švedski premier Persson, ki se je zahvalil Astrid Lindgren za njen prispevek k miru v svetu in sporočil, da je vlada ustanovila novo literarno nagrado "Astrid Lindgren" za najboljšo knjigo v letu. Sledila je gledališka igralka Inger Nilsson, ki je v letih 1970 do 1973 igrala *Piko Nogavičko* v filmih in TV nadaljevankah, ki še danes veljajo za najbolj priljubljene po svetu. Povedala je, da jo zelo boli, čeravno je narava zahtevala svoje in da je ponosna, da je imela možnost biti ena izmed njenih filmskih otrok.

V imenu sorodnikov je govoril gospod Carl Olaf Nyman, ki je poročen s Karin, hčerko Astrid Lindgren, tisto Karin, ki si je pred destdestimi leti izmislila ime "Pippi Lngstrump", kot se Pika imenuje na Švedskem in v večini sedemdesetih jezikov pomeni Pika dolga Nogavica. Astrid je razen hčerke imela še sina Larsa, ki pa je umrl že leta 1986 - ter seveda vnuke, pravnuke in prapravnuka.

Bil sem tudi med povabljenimi na sprejemu ali bolje rečeno "pogrebem partyju", ki se je pričel istega dne zvečer v Junisbackenu (ime iz knjige A. Lindgren: Madita z Junijskega hriba), ki je nekaj Otroški kulturni center, poimenovan po Astrid Lindgren. Nahaja se v najbolj znanem stockholmskem mestnem parku Djurgårdenu. Sprejem je priredila založba Raben & Sjögren, tista založba, ki je leta 1945 prva izdala *Piko Nogavičko* in ki ima še danes izključno pravico do izdaje vseh del Astrid Lindgren.

**St. John's Park
COMMUNITY CLUB**

**V Klubu Triglav najdete veliko
zabave zase in za svoje prijatelje**

Vljudno vabljeni!

80 - 84 Brisbane Road - St. John's Park
Telefon: (02) 9610 1627 Fax: (02) 9823 2522
E-mail: club@triglav.com.au

Slovensko društvo Sydney

Sobota, 13. april, ob 19.30
Nastopa pevski zbor KUD Primorje - Ajdovščina
Za ples bo igral ansambel Ivana Korošca iz
Slovenije

Vstopnina \$ 15.00

Nedelja, 28. april
Vinska trgatev s plesom
Kuhinja od 12.00 ure dalje, Ples od 14.00 ure
Igra ansambel Echo
Žrebanje srečnega člana

2-10 Elizabeth Street, Wetherill Park NSW 2164
Telefon (02) 9756 1658 Fax (02) 9756 1447
E-mail: slodsyd@zeta.org.au

**Vpisovanje na pouk
slovenskega jezika 2002**

VICTORIAN SCHOOL OF LANGUAGES

Vpisovanje na pouk slovenskega jezika v Melbournu se bo začelo prvo soboto po začetku šolskega leta 2002 in potem naslednje sobote od devetih do dvanajstih dopoldne.

Pouk se prične v soboto 9. februarja ob devetih zjutraj. Lahko pridete v razred, govorite z učitelji in si vzamete prijavnico.

Slovenščina se poučuje v
Princes Hill Secondary College, Arnold Street
North Carlton, tel. 9416 0641

Vpišejo se lahko učenci od 5. letnika osnovne šole do 12. letnika VCE. Za vpis v 11. letnik VCE se pričakuje zadostno znanje slovenščine ali najmanj dve leti pouka. Vpišejo se lahko tudi odrasli.

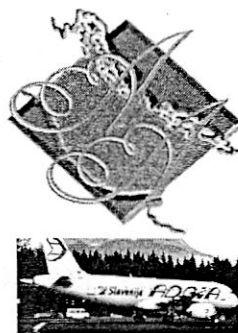
Vpisnina za učence do 10. letnika je
\$45, za VCE kandidate \$57, za odrasle \$130.

V tečaj slovenskega jezika je vključen program o uporabi Interneta v namene raziskovanja in učenja, ter spletnega mesta www.thezaurus.com kot kulturnega in jezikoslovnega arhiva.

Za nadaljnje podatke kličite na šolo, tel. 9416 0641.
Če se želite pogovoriti o slovenskem jeziku, kličite tel. 9544 0595 po sedmi uri zvečer.

Pokličite nas. Radi se pogovorimo z vami, če imate kako vprašanje o šolanju vaših otrok. Predvsem vam bomo povedali, kako vam bo koristila slovenščina. Posebno važno je vedeti, da bo študij slovenskega jezika dodal pet točk k ostalim VCE točkam, velikega pomena, kadar se gre za vpis na univerzo.

*Aleksandra L. Ceferin
Institut za slovenski jezik Viktorije*

**ADRIATIC
ADVENTURE**

*Naicenejše in najhitrejšo potovanje do
Slovenije z Lauda Air
Organiziramo skupinska potovanja in
naicenejši Rent-a-Car z Alpetourom*

ALPETOUR
potovanja Slovenija d.o.o.

Sodelujemo z:

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

Malaysia Airline

Qantas

Lauda Air

Lufthansa

in drugimi letalskimi prevozniki

Telefon: (02) 9823 0011 Fax (02) 9823 0022

Shop 12, Edensor Park Plaza
Edensor Park NSW 2176

Email: adriatictours@bigpond.com.au

ROJAKI IN TURISTI IZ DALJNE AVSTRALIJE,

SAMO ZA VAS

- NAJCENEJŠI NAJEM,

- DOSTAVA PO DOGOVORU,

- PESTRA IZBIRA OSEBNIH VOZIL

VEDNO Z VAMI IN ZA VAS!

RENT - a - CAR

Mirka Vadnova 8
Si - 4000 Kranj Slovenija
Telefon: 04 - 204 2011

- Sin moj, čutim, da se mi bliža konec. Vzemí papír in svinčnik, da si boš napisal, kdo mi je kaj dolžan, da boš vedel izterjati ...
- Kaj pa tisti, ki si jim ti dolžan?
- Tisto bodo že sami prišli.

*
- Gospod, prosim vas za roko vaše hčerke.
- Vzemí celo ali pa nič.

*
- Draga, na rokah te bom nosil!
- A si prodal avto?

- Liter kisle vode, prosim.
- Pravilno se reče mineralna, ne kislá.
- Prav, pa mi dajte liter mineralne.
- Izvolite, še kaj?
- Ja, kozarec mineralnih kumaric.

*
- A nagrobnik naročate kar zase, gospa?
- Ja, nimam namreč svojcev.
- Kakšno besedilo naj vklešem?
- Rojena kot devica, živela kot devica in umrla kot devica.
- Ali ne bi raje krajše? Recimo: vrnjena neodprta ... /7 D/

AEA
V O D U S E K
M E A T S

CANBERRA
Phone: 02 - 6 295 1222

COBRAM
Phone: 03 - 58722115

Pregovori in reki

- Kdor drugemu jamo koplje, potrebuje kramp in lopato.
- Kdor zgodaj vstaja, cel dan zeha.
- Zvečer jo je spoznal, zjutraj zadavil. Jutro je pametnejše od večera
- Kdor išče, ga najdejo.
- Lažem - torej sem.
- Ljubezen je slepa, zato se zaljubljeni radi otipavajo.
- Kakršna svoboda, takšna policija.
- Človek se uči, dokler ima mlado učiteljico.
- Kdor seje besede, uvaža pšenico.
- Beseda ni konj (konji so predragi).
- Beseda ni konj, je rekla kobila.
- Kdor visoko leta - ima lep razgled
- Toliko veljaš, kolikor te ljudje ne poznajo.
- Kar lahko narediš danes, ne odlašaj na jutri, marveč reci, da si naredil že včeraj.
- Živi in pusti druge, naj te živijo.
- Če komu ponudiš prst - pazi na prstan!
- Ljubezen gre skozi želodec - kam?
- Kdor laže tudi krađe. Ampak, če si veliko nakradel, nimaš več potrebe lagati.

PRITOŽBA NA NAPAČNI NASLOV Prispevek k razpravi o koristih za Slovenijo

Dr. Dimitrij Rupel

GLAS SLOVENIJE: V Sloveniji prihaja ta čas do razčiščevanja mnenj prebivalstva glede vstopa v zvezo NATO. Mnenja so deljena, eni so za, drugi proti. Slovenija bo morala kmalu doreči eno najvažnejših odločitev v svoji zgodovini. V ta namen sta dr. Dimitrij Rupel, zunanji minister in Janez Janša, predsednik Socialdemokratov ustanovila Slovenski odbor za NATO. Trenutni položaj Slovenije je precej ugoden, kar pa se lahko hitro spremeni. Izostanek povabila za članstvo bi pomenil nezaupnico Sloveniji. "Živimo v svetu, kjer nevarnosti obstajajo," je dejal predsednik opozicijske SDS Janez Janša na enem izmed srečanj odbora in poudaril, da se v okviru zveze NATO povečujejo možnosti za zoperstavljanje tem nevarnostim, odgovorna politika pa se tega zaveda. Tako Rupel kot Janša sicer menita, da Slovenija na letošnjem vrhu zveze NATO v Pragi ne bo dobila vabila za članstvo, če za to ne bo podpore v slovenski javnosti. Da bi na to opozoril slovensko javnost, je dr. Dimitrij Rupel napisal članek, ki ga je poslal v dnevnik Delo. V Delu ni bil objavljen, našli smo ga na internetni strani zunanjega ministrstva RS s sledečim Ruplovim sporočilom:

"Članek smo najprej posredovali v objavo Sobotni prilogi Dela. Njen urednik je objavo pogojeval s krajšanjem besedila za trideset odstotkov. Takšno ponudbo smo odklonili in se odločili, da članek objavimo na svojih spletnih straneh."

Tukaj je omenjeni članek dr. Dimitrija Rupla PRITOŽBA NA NAPAČNI NASLOV - Prispevek k razpravi o koristih za Slovenijo.

Ljubljana, 18. marca 2002

I. Sprejemljivost Slovenije

V Sloveniji raven javnih razprav pogosto ne ustreza ravni zadev, o katerih razpravljamo. Na žalost se to dogaja tudi pri prednostnih nalogah slovenske zunanje politike, npr. pri aktualnih razpravah o Evropski uniji in NATO.

Pogosto se tudi dogaja, da se pritožujemo na napačne naslove. Vzemimo vprašanje pristojnosti. Ključno in pravilno vprašanje se glasi: kdo ve in kdo odloča, kaj je dobro za Slovenijo? Kdo odgovarja za ustrezno politiko?

Kaj je dobro za Slovenijo, vedo predvsem slovenski državljani, ki – glede na sistem, ki ga imamo – o tem odločajo na volitvah, in sicer tako, da med strankami, kandidati in programi izberejo tiste, ki so jim najbolj všeč in ki jim zaupajo. Odkar se kolikor toliko aktivno udeležujem slovenske politike, domnevam (čeprav se lahko tudi motim), da Slovenci večinoma pričakujejo in odobravajo članstvo svoje države v EU in v NATO. Na volitvah leta 2000 so dobile največjo podporo stranke, ki so imele to zunanjepolitično usmeritev – v takšni ali drugačni obliki – zapisano v svojih programih. Nekatere od teh strank so takšne namene in naloge potrdile tudi po volitvah, recimo na svojih kongresih. Slovenske stranke, poslanci, ministri in predsedniki so vse to potrjevali in izražali v mnogih resolucijah, sklepih, izjavah in celo v zakonih. Toda to je le del zgodbe. Svet žal ni ustvarjen po slovenski podobi. Ne gre le za naše

želje in predstave, ampak gre za pripravljenost drugih držav, da nam potrdijo naše želje in predstave. Gre za sprejemljivost Slovenije.

Slovenija si lahko (in dejansko si) prizadeva vstopiti v EU in NATO, toda njen vstop bo odvisen od EU in NATO. Dobri odnosi med dvema državama – ali med državo in neko mednarodno organizacijo – so odvisni od obeh strani. V Sloveniji se širi razpoloženje "cagavosti", neodločnosti. Morda bi postali člani, morda pa ne bi?! Danes je veliko število slovenskih zakonov napisanih zaradi približevanja in vključitve v EU in NATO. Za številne projekte, ki so povezani s temi našimi načrti, so bila odobrena in tudi porabljena nemajhna finančna sredstva. Še več, zaradi teh naših načrtov so velika sredstva porabile tudi druge države, ki so Slovenijo vključile v svoje programe. Kot prihodnji članici so odobravale pomoči, prispevale študije in nasvete, pripravile obiske in vabila ... Ko v Sloveniji ne bi imeli usmeritev in listin, kot jih imamo, vsega tega sodelovanja ne bi bilo.

Vlada in parlament ravnata v skladu z zakoni, programi, resolucijami, smernicami ... in v skladu s svojimi mandati. Odgovorna sta, da bi bil izid čim bližji napovedi. Predsednik in ministri se morajo držati politike, kot je bila napovedana. Če se je ne držijo, morajo pojasniti razloge, zakaj se je ne držijo.

Vzemimo NATO. Hranim zapiske in članke iz leta 1997, iz časa, ko se je NATO razširil prvokrat.

Takrat so v članstvo povabili Češko, Madžarsko in Poljsko, blizu vabilu pa sta bili tudi Romunija in Slovenija. Članki in zapiski pričajo o velikem slovenskem pričakovanju, o političnih sporih in dogovorih med članicami, in o velikem slovenskem razočaranju, ko nismo bili povabljeni. Zanimivo se mi zdi, da v Sloveniji takrat praktično ni bilo nasprotovanja članstvu v NATO. Nasprotno, nekateri današnji ognjevit nasprotniki slovenskega članstva v NATO, so bili takrat njegovi visoki in odlični zagovorniki. Seveda so bili najvišji vladni funkcionarji in veleposlaniki v državah, ki so članice NATO. Očitno lahko marsikatero politiko razložimo iz drobnih zamer in užaljenosti; pri čemer nekateri računajo na pozabljenost, drugi pa na skrajno vljudnost in dostojnost svojih nasprotnikov.

Če povzamem tedanje razprave, je šlo za precejšnje nasprotovanje širitvi v ZDA in v drugih članicah (npr. v Nemčiji), češ da bo širitev zanje finančno in politično predraga. V ameriškem Kongresu so glasno kritizirali Clintonovo politiko širitve. Šlo je za milijarde razlike med scenariji, pri čemer so bili – za Kongres ZDA – dragi tudi najcenejši.

Najuglednejši senatorji so izražali strah, da bi s širitvijo razdražili Ruse. Navsezadnje je prevladal občutek zgodovinske odgovornosti, ki je bil močnejši, ko je šlo za Čehe, Madžare in Poljake, in slabotnejši, ko je šlo za nas. Letos se razprava, ki je mirovala štiri leta, nadaljuje. Glavno vprašanje zaveznikov je že spet – kot smo pričakovali – kakšni bodo stroški širitve. Govor je o stroških, ki naj bi prizadeli dosedanje članice. Stroški kandidat, ki jih je tokrat precej, v teh pogovorih sploh še niso prišli na vrsto. Pač, začela se je resna razprava o tehnološkem zaostajanju evropskega dela NATO za ameriškimi.

Vzemimo EU. Glavna razprava je vse od začetka zadevala problem stroškov, ki jih bodo s širitvijo imele države članice, predvsem tiste, ki veliko vplačujejo že sedaj, npr. Nemčija. Članice se zavedajo zgodovinske odgovornosti, vendar imajo svoje proračune, omejitve, mandate, volilce itn. Podobno kot pri NATO malokdo govori, koliko bo članstvo stalo kandidatke. Prav vse kandidatke bodo s članstvom pridobile; nekatere imajo relativno velike apetite.

Kot je znano, najnovejša napoved vsebuje širitev z desetimi novimi

Dimitrij Rupel

članicami. Resna in prava razprava je namenjena zmanjšanju stroškov širitve, zato se spopadamo s prehodnimi obdobji, nasprotovanji in tekmovanjem znotraj skupnosti kandidat. Nekatere članice EU menijo, da bi morali v primeru velike širitve najprej spremeniti sistem odločanja – in omejiti pravice novih članic. Tudi sedanje članice imajo probleme!

V nasprotju z nekaterimi ne-skromnimi razmišljanji v Sloveniji gre za procese, ki bodo naredili več težav drugim kot nam. Zgodba o širitvi EU in NATO je seveda politična zgodba o koncu hladne vojne in prelomnice med Zahodom in Vzhodom. Mnogo let so ideologi in politiki Zahoda govorili o krivici, ki se godi Vzhodu (zaradi zgrešenega gospodarstva, zaradi teptanja človekovih pravic v t.i. socialističnih državah). Navsezadnje so se zahodnjaške kritike obnesle, prerokbe so se uresničile, ostal je samo še praktičen problem, ki prinaša Zahodu velike stroške. Ne motijo se tisti, ki namigujejo, da mu je lahko žal za starimi, zazidanimi časi.

Seveda je na slovenski strani potrebna vsa previdnost. Seveda moramo slovenski pogajalci paziti, da nam članstvo v EU in NATO ne bi povzročilo težav, ki jih ne bi mogli obvladati. Toda glavni problemi niso pri nas. Glavne probleme imajo drugi, naša vključitev pa je za nas velikanska korist in velikanska priložnost. Naj zveni še tako paradoksalno: tisti, ki pri nas nasprotujejo članstvu v EU ali v NATO, delajo uslugo drugim državam, ne svoji državi. Lahko bi nam pripisali, da Slovenija ni zares zainteresirana za članstvo v EU/NATO; češ, da Slovenija v resnici ni pripravljena na demokracijo; da ne mara sprejeti zahodnih vrednot; češ, da Slovenci nimajo enakih pogledov na svetovno dogajanje, da ne sprejemajo solidarnosti v mednarodnih odnosih ...

II. Izjemnost Slovenije

Vsaka resna razprava o vključevanju Slovenije v evroatlantske integracije se mora ozreti desoletje nazaj. Spomniti se moramo, zakaj smo želeli samostojno državo in kako nam je uspelo doseči mednarodno priznanje. Slovenska osamosvojitve je proizvod zgodovinskih okoliščin, ki so nastopile v poznih osemdesetih letih prejšnjega stoletja. K tem okoliščinam je Slovenija prispevala relativno malo, pač v skladu s svojo velikostjo. V času, ko je Milošević povzročil krizo Jugoslavije, se je med Slovenci razširilo spoznanje, da je končno nastopil čas, ko lahko opustimo slovensko tradicijo samozanikanja in samoponiževanja, pomanjkanja državnosti in zgodovinske osebnosti. Iz delcev Prešerna, Cankarja, Levstika, Kardeleja, Kreka, Kocbeka, Pirjevega, Bučarja, Hribarja, Grafenauerja, Pučnika, Urbančiča, Žižka... Perspektiv. Nove revije ... se je sestavila nova slovenska pri-ložnost.

Nikoli ne bom pozabil, kako so nas desetletja po drugi svetovni vojni strašili z NATO. Od NATO je bila za jugoslovanske socialistične voditelje hujska le še CIA. Te spake so – v uradnih razlagah – prihajale iz samega pekla. Komaj smo jih pregnali, se ti strahovi že spet vračajo, resda neznanško čudni in neizvirni, vendar udarni in nasilni. Včasih se mi zdi, kot da se vračamo v "dobre stare čase". To je seveda nemogoče. Pritakovanje, da se bodo vrnili stari časi, je neresno! Resna razprava o slovenskem vključevanju v evroatlantske povezave mora povzeti kritiko slovenskega življenja v 19. in 20. stoletju, izkušnjo s fašizmom in komunizmom, razočaranje nad jugoslovanskim in federalizmom, predvsem pa mora upoštevati tradicijo malodušja in malenkostnosti, zavisti in hudobije, ki je vse do danes precej bremenila slovensko politiko. NATO in EU predstavljata poveitek osamosvojitvene politike v začetku devetdesetih let. EU in NATO predstavljata kontinuiteto slovenskega angažiranja na zavezniški strani v II. svetovni vojni; predvsem pa zgled mnogonarodnega in mnogokulturnega sožitja po izkušnji z etničnim čiščenjem in nacionalizmi 20. stoletja. Na temeljih slovenska zgodba o uspehu. Brez upanja in obetov za razvoj v sklopu teh organizacij se Slovenci ne bi mogli osamosvojiti.

Zelo važno se mi zdi poudariti tudi to, da si je Slovenija pridobila mednarodno osebnost oz. priznanje v neposrednem sodelovanju z

EU in z odbravanjem Se-vernoatlantskega zavezništva. Mednarodnega priznanja ne bi dobili oz. ga ne bi dobili tako hitro, če se ne bi sporazumeli z glavnimi protagonisti v Bruslju, Berlinu (Bonnu) in v Washingtonu. Nenadna izguba zmanjšanje naše verodostojnosti. Z zanikanjem takšne povezave ne bi povzročili težav drugim, ampak predvsem sebi, saj bi nam – kot so nam že kdaj – očitali, da smo neresni. Lahko bi nastal vrtis, da smo govorili neresnico. Morda bi kdo domneval, da smo si državnost pridobili z zvijačo ali celo s prevaro.

Slovenska osamosvojitve ni bila, kot so nam kdajpakdaj očitali, prizadevanje za poseben in izjemen položaj. Bila je prizadevanje za vključitev v zgodovino, za udeležbo v epohalnem zgodovinskem dogajanju. Slovenci smo se – po zaslugi oporečnikov – v letih 1989 in 1990 udeležili dogajanja, ki je rešilo Poljsko, Češkoslovaško, Madžarsko, Litvo, Latvijo, Estonijo in celo Romunijo in Bolgarijo. Uspeh slovenske zunanje politike je povezan z našim dokazovanjem (in z dokazilom), da nismo bili izjema Slovenci, ampak da je bil izjema Milošević. Države, ki so se takrat uprte sovjetski hegemoniji, so vse zaprosile za članstvo v EU in v NATO.

Zato je seveda napačno, predvsem pa nekorektno trditi (kot beremo v Sobotni prilogi Dela 16. marca 2002), da "večina evropskih držav ni v Natu". Pravilno bi bilo ugotoviti, da so evropske države praviloma članice zavezništva NATO, da pa ob njih obstajajo nekatere izjeme.

1. Avstriji članstvo prepoveduje Avstrijska državna pogodba, sicer pa si današnje vladéce stranke članstva v NATO želijo.

2. Svica ni članica EU in do nedavnega ni bila zainteresirana niti za članstvo v OZN. Najnovejši referendum pa je vendar dokazal, da se želijo tudi Švicarji vključevati v mednarodne organizacije in njihove sisteme solidarnosti. Varnost si Švicarji zagotavljajo na način, ki Sloveniji žal ni dostopen, z velikim številom prvovrstnih bančnih ustanov.

3. Švedska je bila v dolgem zgodovinskem obdobju mednarodno priznana nevtralna država, danes pa za svojo obrambo namena znatna sredstva, višja od povprečja pri članicah NATO.

4. Finski je bilo vse do konca Sovjetske zveze nemogoče razmišljati o zahodni povezavi: sovjetsko politiko, ki je držala Finsko na vajetih, so imenovali "finlandization", zanjo pa je bil značilen tudi močan vpliv domačih komunistov.

5. Edina resna izjema v Evropi je Irska, katere zunanjo politiko je potrebno razumeti v kontekstu težavne zgodovine irsko-angleških odnosov.

Kot je znano, je evropskih članic NATO 18; držav, ki si prizadevajo za članstvo (in ki so skupaj s Slovenijo in Hrvaško članice t.i. Vilniške skupine) je 10. Poleg teh 28 držav si v članstvo želijo praktično vse članice Partnerstva za mir, med njimi Ukrajina in druge nekdanje sovjetske republike. Znano je, da NATO vodi poseben dialog z Rusijo: tako da ponekod današnji NATO imenuje tudi zavezništvo "18 + 1 + 1". Prebivalstvo ožjega in širšega zavezništva NATO šteje okrog milijardo ljudi. Odsotnosti Slovenije v tej družbi verjetno sploh ne bi opazili, to odsotnost bomo opazili kvčjemu mi sami.

III. Strateški pomen članstva v evroatlantskih integracijah

Večkrat je že bilo povedano, da se strateško razmišljanje ne ustavlja pri jutrišnjem dnevu, ampak se nadaljuje preko meja običajnih, sprotnih, praktičnih predvidevanj. Tako kot leta 1981 nismo mogli vedeti, da nas bo čez deset let napadla jugoslovanska armada, za katero smo Slovenci plačevali najmanj štirikrat toliko, kot danes dajemo za Slovensko vojsko; danes ne vemo, kaj se nam lahko zgodi leta 2012. Svet je nepredvidljiv, po 11. septembru še posebej. V našem času se je obdržala tista slovenska politika, ki je znala deset let nazaj vsaj približno predvideti jugoslovansko nevarnost in ki je pravčasno postavila slovensko državo. Ta – daljnovidna – politika danes priporoča včlanitev v EU in v NATO. Podobno kot leta 1990 je nastopila enotno in v Državnem zboru napovedala svoje načrte. Govorili so pristojni in pooblaščen predstavniki države in te politike: Predsednik republike Milan Kučan, predsednik Vlade dr. Janez Drnovšek, predsednik DZ Borut Pahor, zunanji in obrambni minister, pristojni voditelji strank in delovnih teles DZ. Včlanitev v NATO je podprla – z izjemo majhne nacionalistične stranke – tudi opozicija. Kasnejše medijske razlage tega dogodka so zgrešile njegovo bistvo. Bistvo je bilo v demonstraciji enodušnosti slovenskih državljanov in v mo-žnosti, da v svetlešu slovenske demokracije nastopijo tudi nasprotniki. Če je kdo pričakoval, da bo s samim vstopom v prostoro parlamenta in z nastopom v okviru "javne predstavitve mnenj" mo-goče neposredno, v konfrontaciji z državnim vrhom, revidirati v ljavnjo zunanjo oz. obrambno

politiko, se je seveda zmotil. Zaenkrat je za poslansko mesto potrebno kandidirati in dobiti ustrezno število glasov.

Nekaterim državam očitajo, da hočejo "zastonjsko vožnjo" in da podcenjujejo solidarnost, na kateri so utemeljene mednarodne organizacije in pravzaprav mednarodni odnosi v celoti. V politiki in tudi v mednarodnih odnosih se v zvezi s problemi in njihovimi nosilci pogosto pojavljajo poenostavljene ocene, ki se tudi relativno lahko primajo. Tako o nekaterih državah pravijo, da so samozavoljne in sebične; da niso pripravljene ničesar storiti za druge in da pravzaprav nikogar ne marajo. Zelo slabo bi bilo, ko bi se takšne ocene, ki smo jih slišali tudi v zvezi s Slovenijo, obdržale. V DZ in v Vladi smo doslej zagovarjali odprto, moderno, solidarno... zunanjo politiko. V zadnjem času pa je mogoče opaziti precej nasprotovanja takšni politiki. Pogosto slišimo glasne, kdajpakdaj zelo robate in žaljive kritike EU in NATO, posebno ZDA, ki naj bi bile "nestanovine" in "samopašne". Posebno robati in žaljivi so bili nekateri pisci do sedanje Vlade in do pisca teh vrstic.

Vse države, tudi ZDA, vsebujejo poleg dobrih tudi slabe strani. Pri opozarjanju nanje ne bi smeli imeti nobenih zadržkov. Tako kot kritizirajo nas, lahko tudi mi kritiziramo druge. (Upravičena je kritika ameriške neodločnosti v zvezi s Kjotom.) Navsezadnje je mogoče razumeti tudi različne karikature na račun Američanov. Toda vse pogosteje se sprašujem, ali nimamo opraviti s primitivnimi predsodki. Ali niso Američani doslej upravičeno in pozitivno posegali v evropske vojne? Ali niso zaradi evropskih sporov žrtvovali veliko svojih ljudi in še danes vlada Miloševićov bi premoženja? Brez Američanov bi vprašanje je, kaj bi bilo brez ameriškega posredovanja v BiH, na Kosovem in v Makedoniji? Američani so Slovcem veliko let omogočali brezcarinski izvoz. Slovenija je med redkimi državami, za katere velja brezvizni režim. Iz carinskega režima so izvzeli slovensko jeklo. Navsezadnje bi rad spomnil, da so nas Američani podpirali, ko smo želeli v težave z nekaterimi sosednimi državami. Toda to so marginalije. ZDA so velesila, vendar so tudi močna demokracija. Pojave krivičnosti, zlorab, nasilja in nedemokracije v ZDA prvi opazijo in z njimi obračunajo sami Američani. V marsičem so lahko zgled. Kljub temu vanje pogosto mečejo kamne tisti, ki niso za zgled nikomur.

/nadaljevanje na str. 22/

/nadaljevanje s str. 21/

Naši kritiki jasno povedo, da nočejo v NATO, mnogi nočejo niti v EU. Razlogi za takšno razmišljanje mi niso v celoti razumljivi, vendar to ni važno. Namesto EU ali NATO ponujajo nekaj izbranih besed ("moderno, demokratično, napredno, bogato, ekološko neoporečno, socialno pravično, industrijsko in gospodarsko razvito ... državo, v katero bo vsakdo rad prišel ali v njej živel..."), ki jim nihče ni nikoli oporekal, pa čeprav v največji meri veljajo ravno za države, ki so članice EU in NATO. Morda bo koga k razmišljanju privabilo stališče, naj bi namesto redne vojske in povezave z NATO v Sloveniji obnovili "teritorialno obrambo". Sam nisem pristojen za takšno razpravo, vendar – kolikor vem – današnjim varnostnim problemom (npr. terorizmu) s takšnim konceptom najbrž ne bi bili kos.

Glavni problem Slovenije je, da je majhna država z neveliko državno tradicijo. Vse države, na katere mejimo, so večje in močnejše od nas. Nobena nam z ničimer ne grozi oz. na glas ne govori nič hujšega. V slovenski Vladi in še posebej v MZZ si vztrajno prizadevamo, da bi imeli s sosedi najboljše odnose. Zanimivo se mi zdi, da je tista javnost, ki najbolj nasprotuje članstvu v EU in v NATO, tudi najbolj vznemirjena zaradi groženj slovenskim interesom, premoženju in manjšinam v sosednjih državah.

Glavno vprašanje je, ali je Slovenija varnostno ogrožena in ali utegne biti ogrožena kdaj v prihodnosti. Glavno vprašanje je, ali lahko – če smo odgovorni ljudje – z gotovostjo izključimo možnosti ogrožanja naše države, naše neodvisnosti, naših meja na kopnem in na morju; ali lahko izključimo možnost, da bi neka tuja sila ogrozila varnostno in politično stabilnost naše države? Vprašanje je, ali bi bili v primeru povezanosti z EU in NATO za takšne možnosti boljše ali slabše pripravljene? Bi bila Slovenija zaradi članstva v NATO in v EU močnejša ali slabotnejša? Bi bila bolj ali manj ranljiva za različne nevarnosti, pritiske in izsiljevanja? Če menimo, da lahko s celim svetom opravimo sami, brez pomoči zaveznikov, nam seveda ni potrebno nobeno članstvo.

Sprašujem se, kaj v resnici hočejo glasni nasprotniki slovenskega vključevanja v mednarodne povezave, ki so mimogrede zavzeli tudi večino medijev? Če prav razumem znamenja, ki nam jih posredujejo, jim niti ni do tega, da bi se državljanji odločili po svojem prepričanju in po svoji pameti. Ustvariti bi želeli takšen položaj,

ki bi tuje države, zunanje partnerje čim bolj odvrnil od sodelovanja s Slovenijo. Konkretno. Želijo, da Slovenija ne bi bila povabljena v NATO.

Ob tem želim povedati, da bi obžaloval takšno nezaupnico Sloveniji. Na neki način bi jo vzel osebno, čeprav med menoj in evroatlantskimi zadevami ni prav nič osebnega in ne glede na to, da bi morda kateri od komentatorjev želel namigovati na kaj podobnega. V zvezi s slovenskim članstvom v evroatlantskih integracijah nimam nobenih posebnih interesov in predvsem nobenih koristi.

Na tej točki moram tudi skleniti to svoje razmišljanje, za katero upam, da bo zadnje te vrste. Prizadevanje za članstvo v evroatlantskih integracijah ni moja stvar, ampak moja uradna dolžnost. Če bosta in ko bosta slovenski parlament in Vlada sklenila, naj Slovenija opusti takšne ambicije, se bom pri priči prenehel ukvarjati z njimi. Članstvo v EU in v NATO je stvar slovenskih državljanov, ki morajo imeti vedno zadnjo besedo.

Dr. Dimitrij Rupel

Mladi za NATO in EU

LJUBLJANA, 22. MAREC/PINKPUNK/
Predsedniki podmladkov NSi, SLS in SDS, Jernej Pavlin, Nataša Kavaš in Alenka Jeraj, so podpisali dogovor o projektnem sodelovanju, v okviru katerega bodo sodelovali predvsem pri projektu vstopanja Slovenije v EU in NATO ter se zavzemali za večjo vključenost civilne družbe v strukturo odločanja, predvsem mladih. Po navedbah vseh podmladkov sodelujočih strank, Mlade Slovenije, Nove generacije in Socialdemokratske mladine, je eden glavnih ciljev dogovora omogočiti mladim večji vpliv na vseh področjih družbenega življenja, vsekakor pa to ni pritisk na matične stranke v okviru prihajajočih predsedniških in lokalnih volitev.

Med drugim dogovor vsebuje tudi nekatere druge skupne projekte, kot so zavzemanje za ukinitve splošne vojaške obveznosti in za profesionalizacijo vojske, čim hitrejši sprejem in uveljavitev zakona o rabi slovenskega jezika ter udejanjanja človekovega dostojanstva, pravne države, tržnega gospodarstva, socialne pravičnosti in enakih možnosti. Vsi skupaj predvsem podpirajo vstop RS v NATO in EU, hkrati pa želijo v mladinski politični prostor vpeljati nekatere vrednote.

Kdo je dr. Dimitrij Rupel?

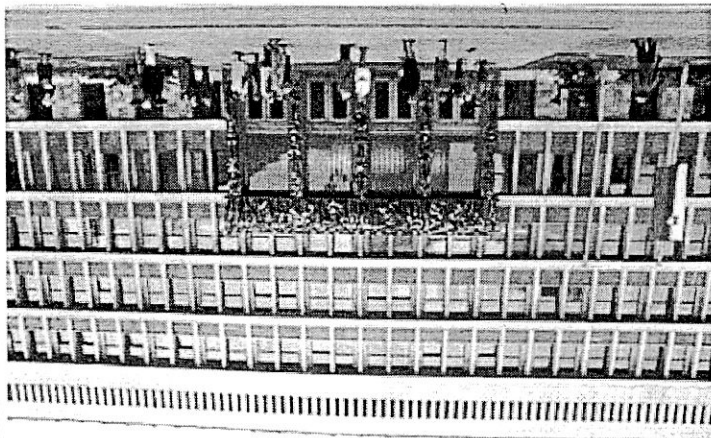
Dimitrij Rupel se je rodil 7. aprila 1946 v Ljubljani, kjer je obiskoval tudi Klasično gimnazijo. Na ljubljanski univerzi je diplomiral iz svetovne književnosti in iz sociologije leta 1970. Vmes je eno leto (1966-67) študiral na University of Essex v Veliki Britaniji, v letih 1971 in 1972 pa na bostonski univerzi Brandeis (ZDA), kjer je leta 1976 doktoriral iz sociologije. Ves čas je objavljala leposlovna, publicistična in kritiška dela, prevajal in urednikoval. Med pomembnejše Ruplove knjige spadajo romani *Hi kvadrat* (1975), *Maks* (1983), *Povabljeni pozabljeni* (1985), *Levji delež* (1989); znanstveni in esejistični spisi *Svobodne besede* (1976), *Sociologija kulture in umetnosti* (1986), *Slovenski intelektualci* (1989), *Svoboda proti državi* (1998)...

Na Slovenskem je bil čas po letu 1970 za Rupla – tako kot za večino kritičnih intelektualcev – neprijeten in nevaren čas. Zaradi političnih težav, ki si jih je nakopal na služenju vojaškega roka v jugoslovanski vojski, kljub doktoratu ni smel predavati na ljubljanski univerzi in ni mogel napredovati. V letih 1977-78 je predaval na kanadski univerzi Queen's, leta 1985 na newyorški New School for Social Research, leta 1989 na Cleveland State University.

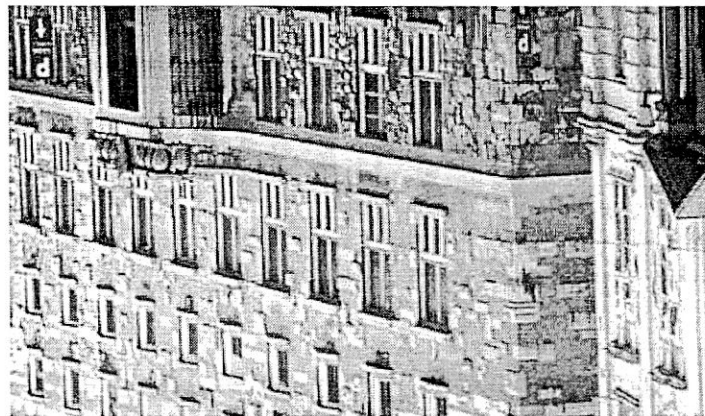
Kritičnost Ruplovih tekstov in nastopov se je stopnjevala, postal je disident, nato pa opozicionalni politik. V 80. letih je bil skupaj z drugimi literati in razumniki (Grafenauer, Hribar...) pobudnik in urednik "alternativne" *Nove revije*, ki je leta 1987 objavila "slovenski nacionalni program". Iz njega je leta 1989 nastala *Majniška deklaracija*, ki so jo Slovenci množično podpisovali. Politična provokacija se je razvila v pravo konfrontacijo s komunistično oblastjo. Rupel je v prelomnem trenutku skupaj s kolegi (Bavčar, Bučar, Janša, Pimat, Urbančič ...) ustanovil oz. vodil Slovensko demokratično zvezo, ki se je pred volitvami leta 1990 združila z drugimi protikomunističnimi strankami v DEMOS (Demokratična opozicija Slovenije). Njen cilj je bil demokratična preureditev Slovenije, vendar te zaradi avtoritarnosti jugoslovanskega balkanskega središča ni bilo mogoče doseči brez osamosvojitve. Demos je na volitvah zmagal, Rupel pa je v prvi demokratični slovenski vladi postal prvi zunanji minister samostojne Slovenije. V tej vlogi je bistveno prispeval k mednarodnemu priznanju nove države. Ta prelomni čas je dokumentiral v avtobiografski knjigi *Skrivnost države* (1992), ki ji je leta 1993 sledila *Odčarana Slovenija*. Dr. Dimitrij Rupel je bil minister približno tri leta (1990-1993), nakar je bil skoraj tri leta (1993-1995) poslanec Državnega zbora. Ob koncu leta 1994 je bil – na prvih neposrednih volitvah – izvoljen za župana slovenske prestonice. To delo je opravljal do jeseni 1997, ko je postal veleposlanik RS v Washingtonu. V tem času je Slovenijo obiskal predsednik Clinton. V začetku leta 2000 se je dr. Rupel vrnil v Ljubljano in spet postal zunanji minister v vladi dr. Janeza Drnovška. Po parlamentarnih volitvah 15. oktobra 2000 je postal poslanec Državnega zbora, s 1. decembrom 2000 pa ponovno minister za zunanje zadeve v novi Drnovškovi vladi.

Dr. Rupel – ki je bil leta 1992 izvoljen za rednega profesorja ljubljanske univerze – bere latinsko, govori in piše več modernih jezikov (angleško, nemško, italijansko, francosko). V zadnjih letih je objavil več tekstov s področja mednarodnih odnosov in zunanje politike. Po letu 1994, ko se je Demokratska stranka združila v Liberalno demokracijo Slovenije, je bil Rupel predsednik sveta in izvršnega odbora, predsednik ljubljanskega odbora in vseskozi dejaven član stranke. Rupel je član mnogih slovenskih in mednarodnih društev, kot so npr. PEN, AAASS, Društvo slovenskih pisateljev, Društvo sociologov itn. Dimitrij Rupel je poročen.

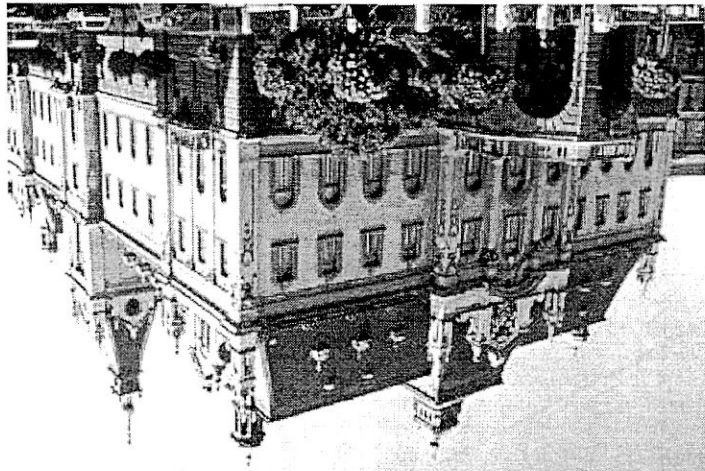
Pozdrav iz Slovenije

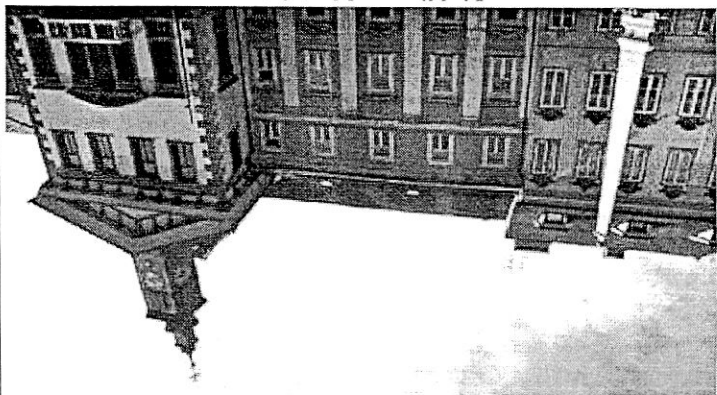
Ljubljana - slovenski parlament

Ljubljana - Narodna univerzitetna knjižnica

Ljubljana - univerza

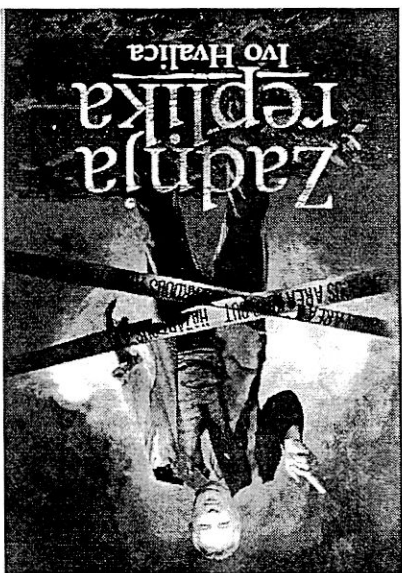

Ljubljana - Mestni trg

Ivo Hvalica

Zadnja replika

LJUBLJANA/ZA GLAS SLOVENIJE POROČEVALEC IZ SLOVENIJE V četrtek, 21. marca 2002 je v nabito polnem Rdečem salonu ljubljanskega hotela Union nekdanji poslanec Ivo Hvalica predstavil svojo knjigo *Zadnja replika*. Fo kratki uvodni predstavivi Danila Sliwnika, direktorja založbe *Promag*, ki je knjigo izdala, je povzel besedo avtor Ivo Hvalica. Besedilo zajeme knjige (368 strani) je nastalo na osnovi sprotih zapisov in neposrednega nareka v pre-kromnološko in faktično verodostojen tekst, pregledno razdeljen na devet poglavij s številnimi področji, ponuja tekoče branje. Pisec začne pri koncu - razpitem dogajanju na kongresu stranke v Celju, 19. maja leta 2001 - ko je bil prisiljen zapustiti Janševo Socialdemokratsko stranko, katere vpliven in ugleden član je bil od vsega začetka. Potem vodi bralca v svoji rodni Kanal ob Sotci in na dolgo potovanje skozi čas, dogodke in ljudi. Za Capuder in opozori prisotne na sporčilo Hvaličeve knjige: Pomen predanosti in zvestobe poslanstvu pri delu vsakega politika. Ni mogoč mimo duhovnega zadovoljstva, ki mu ga je nudilo branje tega dela. Predstavivte so se udeležili številni prijatelji, kolegi, casnikarji in reporterji; poleg nekaterih poslancev državnega zbora, tudi župan slovenske občine Steverjan v Italiji. Kljub vabilu se niso odzvali nekdanji predsedniki državnega zbora - France Bucar, Herman Rigelnik in Jožef Skoč, niti aktualni predsednik Borut Pahor, kar je samo po sebi potrdilo pomanjkanje politične kulture pri nas, ki tako zlovesče zaziva iz *Poslednje replike*.

Nova knjiga

Pripavljen storiti marsikaj. Pomanjkanje znotraj-strankarske demokracije je prisotno v vseh strankah, najbolj pa se kaže pri SDS in LDS, ki imata predsednika z najdaljšim stažem. Kot enega od pokazateljev za omenjeno stanje je Hvalica navedel dejstvo, da predsednik LDS Janez Dmobjek še teden dni po volitvah na januarskem kongresu ni našel časa za pogovor z izvoljenim generalnim sekretarjem Petrom Jamnikarjem. Dogajanje na kongresu LDS zato Hvalico spominja na tisto na kongresu SDS v Celju, ko je Janša delegatom naročil, naj Hvalice ne izvolijo v izvršilni odbor. Nekdanji podpredsednik SDS je še povedal, da v slovenskih strankah še vedno prevladuje "partijski koncept", frakcijsko oziroma struje pa so nezazeleni, čeprav so sicer normalna evropska kategorija. Hvalica je med drugim ocenil, da se letos v slovenski politiki ne bo zgodilo č dramatičnega. Nekdanji poslanec SDS ugotavlja, da Janez Janša govori o teku na dolge proge, vendar pa gre pri tem pravzaprav za "ubiranje bližnjic" proti Dmobjku. Na vprašanje o njegovi politični prihodnosti pa Hvalica odgovarja, da čaka na povabilo. Svoje stranke ne bo ustanovil, čeprav je s takšno ponudbo prislo že 11 posameznikov, eden celo z denarjem.

S/TA: Hvalica je povedal na novinarski konferenci, da je glavno sporočilo knjige njegovo spoznanje, da v Sloveniji ni znotraj-strankarske demokracije. Direktor založbe *Promag* in urednik tehnika *Mag* Danilo Sliwnik pa je povedal, da gre pri Zadnji repliki za uravnoteženih knjig takšne vrste. Hvalica je povedal, da je hotel knjigi, ki jo je začel pisati že pred nekaj leti, sprva dati naslov *Usodno leto 2000*, ko je na parlamentarnih volitvah "pomlad doživela znano katastrofo, SDS pa Pivovo zmago". Vendar pa je bilo zanj usodno leto naslednje leto, ko je na kongresu SDS v Celju doživel "grobo lustracijo". Hvalica je poudaril, da njegovo pisanje ni obracun s komer koli, ampak gre za repliko na obracun z njim. Predsednik socialdemokratov Janez Janša se po njegovih besedah v knjigi največkrat pojavlja zato, ker je bil Hvalica njegov politični sopotnik z najdaljšim stažem. Sicer pa se je Janša v očeh Hvalice iz boga prelevil v človeka z dobrimi in slabimi lastnostmi, ki je za oblast bogga prelevil v človeka z dobrimi in slabimi lastnostmi, ki je za oblast

Finska razglednica avstralskim Slovincem ...

Zimske in druge vojne

Kdorkoli danes pogleda na zemljevid Finske bo ugotovil, da je bila finska meja z Rusijo po vojni začrtana z ravnim - Rusi so hoteli menda zavarovati svoj Petrograd. Tako kot so tudi zahodne velesile ugodile Italiji po drugi vojni in nam vzele Trst. Ker se Finci ne hvalijo radi, le malo ljudi ve, kako je Finska v drugi svetovni vojni herojsko ubranila svojo domovino. Triindvajsetim Stalinovim divizijam in 460.000 rdečearmejcem je stalo nasproti borih 7 finskih divizij s 160.000 vojaki. Finska sicer v tej neenaki vojni Davida z Goljatom ni zmagala, ni je pa tudi izgubila. Izgubila je le svojo Karelijo. Leta 1939 in 1940 je Evropa Finsko že praktično odpisala - od pomoči v materialu, orožju in hrani so ostale le prazne obljube. Finska se je borila sama. Le soseda Švedska je sprejela 50.000 finskih otrok, ki so jih zaradi splošnega pomanjkanja in vojne nevarnosti evakuirali iz Finske.

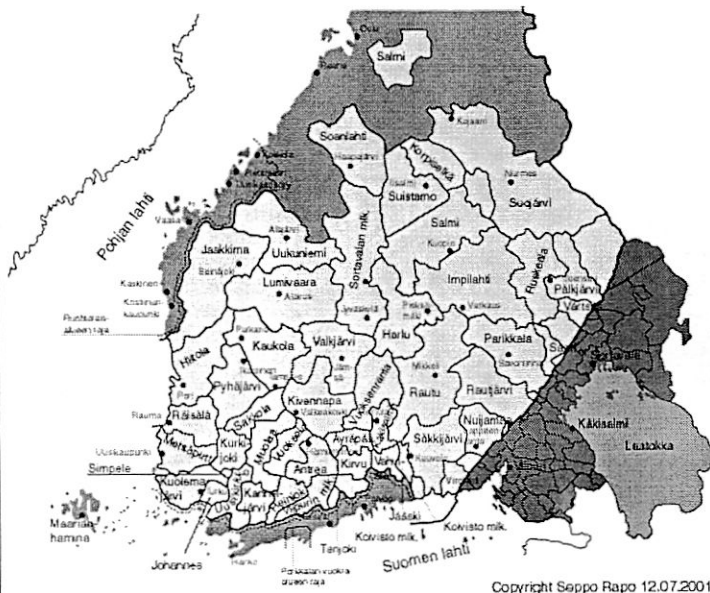
V vojni je padlo 220.000 ruskih vojakov, na finski strani pa le okoli 40.000. Stalin je pošiljal na fronto divizije iz Ukrajine, ki so bile popolnoma nepripravljene in neopremljene za vojno pri temperaturah minus 30 stopinj.

Moja tašča

Moja tašča te dni pravkar proslavlja svojo 88 letnico. Med vojno leta 1944 je bila med 420.000 izgnanci iz Karelije, ki jo je SZ kot pogoj za sklenitev miru ukradla Finski. Družina je imela kmetijo na otoku na Ladoškem jezeru. Danes pa tam raste le še "grmovje in zelene trave". Tast je moral po letu 1917, ko je nastala samostojna Finska, kot naslednica ruske kneževine Finske, spreminiti tudi svoj ruski priimek Trofimov v Rauhala. Ko se je moja žena odločila za študij ruščine, je bil tast že pokojen - ne verjamem, da bi ji to kar tako dovolil. Tašča pa proti Rusom nima ničesar - takšne so pač zgodovinske nujnosti, pravi.

Drugi sorodniki

Tašča je z dvema majhnima otrokoma s culo v roki pribežala na Finsko, kjer so jih finske oblasti naselile najprej v izgnansko taborišče, nato pa so jim po nekaj letih dali zasilno prebivališče. Tast je bil na fronti tudi dvakrat ranjen. Leta 1946 se je sin Olavi igral s sosedi okoli ognja, kamor so finski vojaki, povratniki s fronte, za šalo vrgli granato. Ko je eksplodirala

ga je zadel šrapnel v trebuh in ker ni bilo ne zdravnika, ne telefona, ne cest, je izkrvavel. Starša sta ga našla mrtvega na mizi, na edinem kosu pohištva v nekakšni šupi, kjer so stanovali. Istega leta je najstarejši sin zbolel za meningitisom. Tudi on ni bil deležen pravočasne zdravniške pomoči - danes ima malce več kot 60 let in je od takrat vezan na invalidski voziček. Spominja se bega iz Karelije. Nato se je rodila moja žena.

Moja bajta

Finci so navezani na naravo, na zemljo. Urbanizacija je tako nova stvar, da ima skoraj vsak mestni prebivalec svoje korenine na deželi. Zato je tudi najbolj srečen, ko se za konec tedna in pa poleti lahko umakne v svojo bajto, ki je navadno na obali jezera.

Jezer je uradno 80.000, dejansko pa preko 100.000. Svojo bajto, oziroma, kot se tako radi uradno izražamo Slovenci, svoj weekend, sva kupila z ženo leta 1981. In to v vasi, kjer se je rodila in kjer je na pokopališču bratov grob. Obvezno k bajti spada seveda tudi čoln, saj je rib v jezeru dovolj, seveda če jih znaš loviti. Navadno lovimo z mrežami. Čeprav je iz Helsinkija do bajte 356 km (v eno smer) letno tam preživiva kar nekaj mesecev. Raje sedim za volanom tri-štiri ure, kot pa da bi buljil venomer v televizijo. Na bajti je vedno dovolj dela, saj imava tudi majhen vrtiček, kjer gojiva solato. Najbolj se je obnesel slovenski motovilec. Za otroke, še posebej, ko sta bila še majhna, so počitnice na bajti Indija-Koromandija.

Brez savne ne gre

Kaj bi bila Finska brez savne? Nepredstavljivo. Savna je svetišče

Pomol, s katerega slačemo po savni v jezero ...

Pozdravlja
Milan Smolej

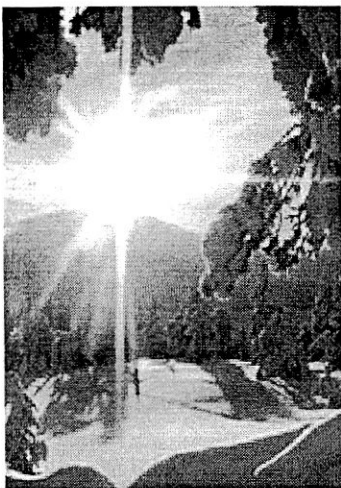

Espo, 1992 - Milan Smolej z
zdaj že pok. kužkom
Waldenerjem in Zoranom
Thalerjem, takratnim
pomočnikom zunanjega
ministra RS

in očičevalnik, tako telesno ko duševno. Poleti savno zakurimo vsak dan in ni večjega užitka kot vreči se direktno s pomola v čisto jezero po "pacanju" v savni. Prijatelji v Sloveniji me sprašujejo, zakaj ne hodim poleti na morje v Slovenijo ali pa Dalmacijo. Kakšno vprašanje? Težko je človeku, ki ni doživel finskega poletja, opisati kakšen raj je bajta na jezeru. Zadnja leta imamo poletne temperature skoraj vedno nad 20 stopinj, voda v jezeru pa se rada segreje tudi do 25 stopinj. Sveti mir - samo narava sam govori - ptiči. Jesen pa je čas, ko se odpravimo nabirat borovnic, brusnice in gobe. Z gobami so problemi, ker je njihova rast tak zelo odvisna od klimatskih razmer. Če ni prave temperature in vlažnosti, se zlahka zgodi, da n.p. jurčkov ni. Ko pa so, jih je toliko, da ne veš kaj bi z njimi. Moj tehnik je naslednja - jurček posušim in nato iz njih dela gobjo moko, ki je najlepše darilo, ko grem v Slovenijo.

Moji sosedge

Finci so veliki individualisti, sosedom, ki ima bajto na levi strani, sem lani govoril enkrat voščil sem mu dober dan. Na desni strani pa sva se lani z lastniko dvakrat pogovarjala o vzgoji psov. In to je vse. Stalno pa živita v sosedstvu upokojeni kmet Tajni - izumitelj in Marija - pesnišička duša, ki živi s podpora - brezposelne, včasih pa na črno skuha kako žganje. Po starem finskem receptu iz sladkorja seveda. Enkrat na leto imamo lastniki bajt sestanek, ko se od

Dober večer ...

čamo, koliko bo treba prispevati za vzdrževanje ceste, ki vodi na naše parcele. Poseben praznik pa je seveda tudi proslavljanje novega leta, ko se tisti tapravi zberemo pri sosedu in ugotavljamo, kako smo srečni, da znamo ceniti in uživati življenje v čisti prirodi. Letos je bilo nekoliko hladno, temperatura je bila za praznike ves teden okoli minus 30 stopinj. Dober izgovor, da mi ni bilo treba iti smučat na jezero.

Ledeni oklep

Jezero zamrzne enkrat konec novembra in se stali enkrat v začetku maja. Ponavadi je led debel od 30 do 50 cm, kar ni prav prijetno, ko je treba pozimi vrtati luknjo, da prideš do vode. Temu primerno pa se tudi pomlad v našem normalnem smislu besede začenja šele enkrat sredi maja.

Polarni sij

Prej ni pravi temperatur. Ko pa pomlad zmaga, gozd ozeleni v nekaj dneh. Vsako leto merim n.p.r. maja, ko začne poganjati okrasni hmelj, kako hitro raste, če ne bi dokumentiral, ne bi verjel. Listi zrastejo tudi do enega centimetra na uro. To je popolnoma razumljivo, če pomislimo na to, kako dolgo se je narava morala preko cele zime pripravljati na novo življenje.

Santa Claus je doma na Laponskem

Mesto Rovaniemi leži točno na polarnem krogu. Nedaleč od tam pa je domovanje Božička. Vsako zimo podjetni turistični delavci pripeljejo predvsem iz Anglije dnevno tudi po več deset čarterskih letov turistov za en dan. V programu je srečanje z Božičkom, vožnja s sanmi, v katere so vpreženi severni jeleni, obisk laponske vasi, pa nakup kakšnih suvenirjev, kože severnega jelena, tipičnega laponskega noža ipd. Poleti prihajajo turisti večinoma le uživati mir in čisto naravo. Evropa je sita masovnega turizma v Grčiji, Spaniji in Turčiji. Na Finskem turista čaka mir in nepokvarjena narava. Samo pot iz Evrope na Finsko je dolga in dokaj draga. Obvezno je treba priti z lastnim avtomobilom, toda samo vožnja s super-fast trajektom iz Nemčije do Finske traja 24 ur, povratna vozovnica avto in 4-članska družina pa stane okoli 1500 AUD. Če pa bi želeli skočiti še na Laponsko ali pa kar do Nord-kapa, je to še dodatnih 2000 km poti v eno smer.

...jaz pa v mestu Espoo

Moram priznati, da sam še nisem bil na samem finskem severu, čeprav bo letos minilo 31 let odkar me je usoda zanesla sem. Espoo je tkim. satelitsko mesto, nedaleč od Helsinkija, zadnje čase se lahko hvalimo s tem, da ima tu glavni sedež firma Nokia. Stanujemo v delu mesta, ki se imenuje Tapiola Garden City, ki je svetovno znana med arhitekti. Tu so namreč Finci v 60 letih ustvarili nov koncept satelitskega predmestja in pritegnili k projektu cvet finskih arhitektov. Nedaleč od nas je kompleks Visoke tehnične šole in Državni raziskovalni center, ki ju je koncipiral Alvar Aalto. Jaz z družino stanujem v stanovanjskem bloku, ki ga je planiral enako znani arhitekt R. Pietilä pod geslom "po meri človeka". To se odraža med drugim v tem, da tudi dve okni nista enaki. Hiša stoji sredi parka oz. gozda in čeprav stanujemo v sedmem nadstropju, so pred našimi okni še goste krošnje belih brez.

Finska in EU

Po razpadu SZ se je Finska osvobodila svojega "ruskega" kompleksa in leta 1997 postala članica EU. Postalni smo Evropejci, letos z uvedbo euroja pa še bolj. In kaj se je spremenilo? V bistvu ne veliko, hrana se je nekoliko pocenila, davkov pa še vedno plačamo največ v Evropi, takoj za Dansko. Pozitivna stvar EU-ja pa je predvsem večja finska razpoznavnost v Evropi. Dolgo nas je imela Evropa za nekakšno

Helsinki - panorama

sovjetsko republiko, k čemur je pripomogla tudi avtomobilska oznaka za Finsko - SF - Suomi Finland, ki jo je Evropa najraje brala kot Soviet Finland. Nasprotniki EU so ljudi v času kampanje leta 1997 strašili s tem, da bodo Evropejci pokupili vse parcele na bregu jezer in si tam postavili svoje vikende. Po prvem letu članstva v EU pa je bilo registriranih le okoli 20 kupoprodajnih pogodb, večinoma Nemcev.

Finska dobi svojo državnost leta 1917

Boljševiki so s svojo revolucijo storili vsaj eno dobro delo. Finska, ki je bila v sklopu ruskega carstva kneževina, je leta 1917 enostransko razglasila svojo neodvisnost in prvič v zgodovini postala samostojna država. Odlok je podpisal sam Lenin; menda se je to zgodilo tako mimogrede na hodniku Zimskega dvorca, na okenski polici, ko so po nekaj dnevih čakanja predstavniki Finske za nekaj minut ujeli zelo zaposlenega Lenina, ki je letal iz enega partijskega sestanka na drugi. Lenin je imel do Finske poseben odnos, saj je precej dolgo živel tukaj v ilegali. Stari oče mojega kolega je bil strojevodja na vlaku Helsinki - Petrograd, pa je menda velikokrat, skritega v premoğu, vozil Lenina preko meje. Kolega mi je to povedal strogo zaupno v precej pijanem stanju in mi strogo zabičal, da o stvari ne smem nikomur niti črhnuti.

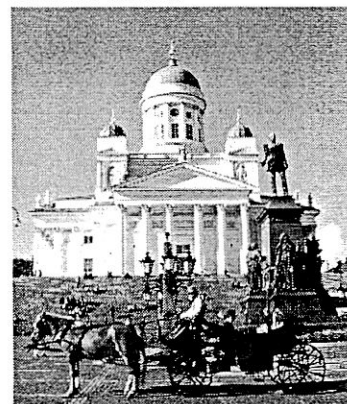
Maršal Mannerheim in njegova cigara

Hitler je imel v načrtu, da Finci, njegovi zavezniki napadejo Leningrad, kar bi lahko bistveno vplivalo na razvoj dogodkov. Toda glavni poveljnik finske vojske, maršal Mannerheim je bil v svojem treznem preudarku neizprosen - Finska Leningrada ne bo napadala! To je potrdil še s tem, da je ob edinem obisku Hitlerja na Finskem, med pogajanjmi, pihal firerju pod nos goste oblake tobačnega dima, ki ga Hitler ni mogel prenašati. Mannerheim, ki je bil oficir carske vojske in pred

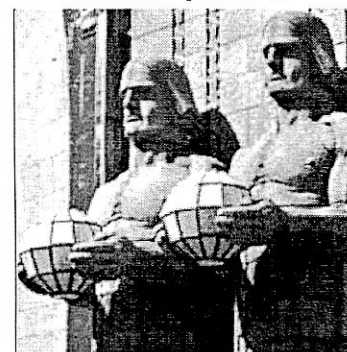
revolucijo član carjeve osebne garde, je dobro vedel, da si prijatelje sicer lahko izbiraš, sosedov pa si ne moreš. Če bi Finci napadli Leningrad je popolnoma jasno, da danes Fincev na površju zemlje ne bi bilo. Le kakšne razmetane kosti v Sibiriji. Lani je ob svojem obisku Finske predsednik Putin kot prvi ruski predsednik položil venec tudi na grob maršala Mannerheima.

Individualnost

Tudi sam sem se v teh 30 letih že toliko "pofinil", da bom letos izobesil na smreko ob vhodu na parcelo tablo z naslednjim napisom: Obiski dovoljeni vsako leto 15. avgusta, med tretjo in četrto uro. Če nas ni, pridite naslednje leto! Za Avstralce to opozorilo seveda ne velja, vendar me vseeno obvestite vnaprej o vašem name-ranem obisku.

Helsinki - parlament

Helsinki - na železniški postaji

KAKTUS PLUS ...

Ker je trenutni šlager razgrajanje o vključevanju v Nato, je nujno drobno opozorilce (da bi evforija ne pokvarila prebave). Navdušene (iznenada!) agitatorje za Nato bi vprašal zelo vljudno in nič na glas, zakaj pri svojem razlaganju o referendumu sem in referendumu tja, pozabijo povedati zelo pomembno "podrobnost" v zvezi s tem famoznim referendumom? Referendum za samostojnost in suverenost je **ZE VSEBOVAL TE ODLOCITVE!!!** saj je bil moto tega referenduma: **PROČ OD JUGOSLAVIJE V EVROPSKE INTEGRACIJE - EU IN NATO!!!**

Ker sem kolikor toliko homo sapiens, pač ne morem dovoliti, da me imajo kujoni za norca! Kaj kdo misli, da smo taki debili, da bi se kregali ali bomo golaž ali zrezek, tele pa še skaklja po travniku ...?

/Višji poslanec Državnega zbora RS za Glas Slovenije/

V okolici Krškega se je 5. marca pričelo snemanje celovečernega slovenskega filma o ilegalnih prebežnikih pod naslovom **Rezervni deli**. Zakaj tak naslov? Novinarica Valentina Plahuta Simčič pojasnjuje v Delu, 20. marca 2002:

"Morda ne bomo povedali preveč, če razkrijemo, od kod naslov Rezervni deli. Slovenski tihotapci se tolažijo, da je ilegalcem v njihovih rokah še lepo, kajti Italijani so z njimi bistveno bolj kruti: omamijo jih, razparajo, poberejo njihove notranje organe - 'rezervne dele' - in jih drago prodajo."

Igor Torkar

*Če želiš živeti mirno,
bodi zvit kot švijski rep,
vozi vedno se dvotirno,
varuj dušo, nos in žep.*

*Nikdar bobu bob ne reci,
iz idejne borbe v kot
ali v zadnjo vrsto steci
pa boš zdrav in sit gospod!*

*Kdor je umetnik in želi uspeti,
ta mora hladnokrvno prej - umreti.*

*Če si želiš na bolje
in gre ti za profit,
si kupi kakšno olje
in zlezi v pravo r ... t!*

Prebrali smo ...
na internetni strani

<http://www.zvpl.com/>

Riblja Corba v Hali Tivoli

Po dolgem, dolgem premoru se v Ljubljano, v Halo Tivoli 25. marca vračajo srbski legendarci Riblja čorba s svojim kontroverznim in konfliktnim frontmenom Boro Džordževićem na čelu. Ker je v Sloveniji nedvomno dovolj jugonostalgikov, da bo Hala pokala po šivih, smo se na žur prijaviли tudi mi ... koncert bo hud balkan party...! Na nek način bo to tudi zadnji pravi balkan rock party ravno zaradi dejstva, da se bo s tem zapolnila še zadnja velika jugo niša v slovenskem koncertnem prostoru, saj trenutno na področju nekdanje Jugoslavije (skoraj) ni od Corbe pomembnejšega benda, ki bi začel takrat in deloval še danes. Torej razlog več za obisk Hale Tivoli!

Op. u.: Džordževićevo petje si bomo zapomnili tudi Slovenci v Avstraliji, saj smo ob razpadu Jugoslavije morali poslušati na srbskih oddajah državnega etničnega radia SBS njegovega pesem o "Slovincih, bečkih konjušarih ...". Upamo, da si jo bo upal zapeti tudi na tokratnem koncertu v Sloveniji.

Tudi drugi srbski pevec Bajaga bo prepeval v Sloveniji. Bajaga pride 25. maja oživet "dan mladosti."

Spet republike! Novinar Dela Tomaž S. Natlačen razmišlja o dragi slovenski diplomaciji: *"Rupel je javnosti predstavil dve rešitvi: popolnoma samostojna in bolj ali manj kompletna slovenska politika ali delitev dela z drugimi republikami ..."*

Menda z drugimi državami?! (beri bivše Jugoslavije). Zato pa navaja v nadaljevanju teksta *"V prvi rešitvi (ki se je tudi uresničila) je Rupel predvideval, da bi Slovenija glede na delež izvoza v razvite države morala nameniti največ pozornosti poleg sosednjim državam (Italiji z Vatikanom, Avstriji in Madžarski) še ZR Nemčiji, Čehoslovaški in ZDA ..."* Te pa so "države!"

Poslovne (ne)manire in slaba angleščina mladega slovenskega podjetja v Avstraliji. Sporočilo na mobilnem telefonu: v začetku nekaj mrmrajočega, potem "I am sorry not available at the moment. So live a message. Bye!"

Poslanec Zmago Jelinčič, predsednik Slovenske nacionalne stranke si je "nadel" visoko zveneče ime: Zmago Jelinčič "plemeniti". Tako ga oslovljavajo tudi vsi mediji.

Grešijo tudi pri Nordea banki na Finskem, takole so zapisali v svojem pismu:

We are pleased to inform you of the following:

The Slovakian tolar is a convertible currency, and therefore traded by Nordea Markets Foreign exchange/spot deals are carried out with no problems to the ourtervalue of 1 million EUR. The forward market is good up to 6 months, market size being the equivalent of 3 million EUR. We have been able to cover our corporate clients' needs so far on this market, and would welcome more business between Slovenia and the Nordic countries ...

Pred dnevi je bila na TV SLO oddaja na o režiserju Galetu (edini pravi slovenski film z najvišjimi mednarodnimi priznanji - Kekec!). Povedal je, da niso sprejeli NOBENEGA njegovega scenarija ali pobude, da bi snemali filme kot *Višoka kronika* ali *Krst pri savici* ... */Rojak iz Slovenije/*

Iz nekega slovenskega časopisa: Več kot polovica Slovencev je nestrpnih do homoseksualcev. Tudi politiki in katoliška cerkev. Nič novega. Tudi politiki v prejšnjem režimu so bili.

Članica evropskega parlamenta Louise van der Laan je povedala, da nas v evropskem parlamentu nimajo pod lupo zato, ker bi jih zanimalo, ali slovenski dečki radi nosijo uniforme stewardes. Evropski parlament se s Slovenijo ukvarja zato, ker jih zanima, ali se (politično) občinstvo zaradi dečkov v damskih uniformah res zgraža.

Bivši predsednik Slovenske ljudske stranke Marjan Podobnik je kupil v neposredni bližini Beograda večjo kurjo farmo. Zlobneži se sprašujejo, ali bo zdaj vendarle izpolnil predvolilno obljubo, da bo frčalo perje.

Demokracija

V Delofaxu pa piše, da je Marjan Podobnik povrh vsega postal tudi direktor in solastnik slovensko-srbske družbe Slovenska hiša, ki jo bodo gradili na površini 50 hektarjev na obrobju Beograda. V hiši bo 400 prodajal, 2 hotela, 30 kinematografov in drugih objektov.

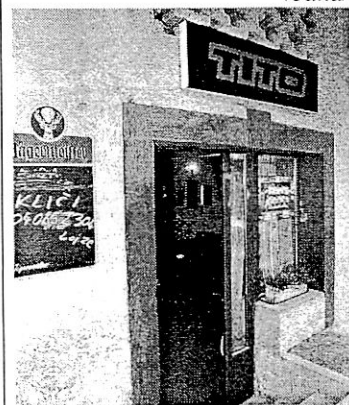
Jugoslavije ni več, nastala je dvoglava država Srbija in Črna gora; v Mladini piše, da naj bi bilo novo ime te države **SOLANIJA** (po pogajalcu Solani!!).

Film *Nikogaršnja zemlja* je torej dobil oskarja kot najboljši tujejezični film. Francosko-slovensko-italijansko-belgijsko-britanska koprodukcija *Nikogaršnja zemlja* je doslej poleg oskarja na različnih festivalih prejela številne nagrade, skupaj že 38. nagrad, med drugim nagrado za najboljši scenarij na festivalu v Cannesu, nagrado občinstva na festivalih v San Sebastianu, Bejrutu, Sao Paulu, Cottbusu, Los Angelesu, New Yorku, nagrado za najboljši evropski scenarij v Berlinu, v Los Angelesu nagrado zlati satelit in zlati globus kot najboljši tujejezični film ter nagrado za najboljši tuji film na festivalu v Teheranu ter nagrado občinstva na festivalu frankofonskega filma v Bratislavi. Film so skoraj v celoti, razen ene študijske scene, posneli v Sloveniji. Slovenija je pri nastanku filma sodelovala z dvema izvršnima producentoma, k filmu pa je poleg svojih naravnih lepot in desetodstotnega finančnega deleža prispevala še igralce.

Tako poroča STA, mi pa razmišljamo ... **TODA, TODA ...** na podelitvi oskarjev, je bil film predstavljen **LE KOT BOSANSKI**. Scenarist in režiser Danis Tanović pa v svojem govoru ob sprejetju oskarja ni niti z besedico črnil o kakšni koprodukciji ali bog ne daj o deležu Slovenije ... Dvignil je oskarja in med drugim dejal: to je za mojo deželo, Bosno! Hvala lepa!

Kavarna TITO v Ljubljani! Napis nad vhodom je v dveh pisavah: latinici in cirilici. Nahaja pa se nasproti Stare cerkve na Celovski cesti v Ljubljani. 25-letni Saša Nemanič je tukaj pred dvema letoma naredil Titu enega poslednjih spomenikov, kavarno - kafano. Lokal je organiziral kot društvo in vanj se je včlanilo že več kot tisoč ljubiteljev maršala. Dvakrat na leto, na dan mladosti 25. maja in 29. novembra, na dan (bivše) Jugoslavije pripravijo veliko fešto, na kateri odmevajo partizanske pesmi in uspešnice iz časov Jugoslavije.

/Jana/

Na zdravje!

PREBAVNE TEŽAVE

Napenjanje: - pijemo čaje iz rmana, majarona, tavžentrože, mete, rožmarina, janeža, kumine, kamilice ali melise

- jemo pečena in kuhana jabolka ali jabolčni kompot, kvas, nariban hren in brinove jagode (pribl. 10 jih prežvečimo - niso primerne za ledvične bolnike!)

- veliko telovadimo in se gibamo na svežem zraku

Driska: - 1/2 kg korenja skuhamo v litru slane vode in ga pretlačimo, to uživamo 2-3 dni, 2x dnevno z dvema koščkoma prepečenca

- surov krompir nastrgamo in iztisnemo pol kozarca soka, ki mu dodamo prav toliko korenjevega soka in, po želji in možnosti, žlico medu

Zapeka: - par suhih sliv ali fig čez noč prelijemo z vodo, zjutraj slive oz. fige pojemo, vodo pa popijemo. Ponavljamo vsaj en mesec pri kronični zaprtosti

- uživamo žitarice, otrobe, laneno seme in sezam

- jemo surovo zelenjavo in sadje (predvsem jabolka in kivi)

- pijemo čaj iz bezga, lipe, šipka, hibiskusa, preslice in koruznih laskov - vsak dan pojemo po 1 pečeno jabolko s kruhom ali kašo iz kuhane pšenice. Ponavljamo, dokler zaprtja ne odpravimo

- sok ene limone zmešamo z žličko olivnega olja. Pijemo na tešče tri tedne, potem kuro za en teden prekinemo, in jo spet ponovimo

ŽIVČNE in PSIHIČNE TEŽAVE

(depresija, malodušje, potrnost, nespečnost, živčnost, razdražljivost, stres...)

- na drobno narežemo peteršiljev koren in sesekljamo liste, dodamo sadni sok (npr. jabolčni) in med ter zmešamo, da postane zmes homogena. Namakamo vsaj 12 ur, nato iztisnemo sok skozi gazo. Pred spanjem jemljemo 1 žličko te mešanice.

OPOZORILO

Pred vsako dieto ali poseganju po alternativni medicini se je nujno posvetovati z zdravnikom.

KREPITEV

IMUNSKEGA SISTEMA

- 14-30 dni vsak dan pol ure pred zajtrkom ali kosilom popijemo kozarec vode, v katero zamešamo košček kvasa, žličko medu in 1-2 žlički jabolčnega kisa

- vsak dan vsaj mesec dni na tešče pijemo sok ene do dveh limon (odvisno od njene sočnosti), zmešan z vodo in dvema žličkama medu

- v litrsko steklenico nalijemo sok treh limon, dodamo žličko morske soli, dolijemo vodo in pretresamo, dokler se tekočina ne speni; vsak dan jemljemo 1 žličko te mešanice

- 14 dni pijemo pred kosilom mešanico iz 20g kvasa, žlice medu in žlice kefirja, jogurta ali kislega mleka (dobro zmešamo in takoj popijemo; kuro izvajamo 2x letno

- pred spomladjo in jeseni vsaj 1 mesec jemljemo 2-3x dnevno med z matičnim mlečkom, cvetnim prahom in propolisom

TEŽAVE S SRCEM

- za boljše delovanje srca pijemo 3x dnevno svež jabolčni sok pol ure pred jedjo ali uro po jedi

- proti visokemu krvnemu pritisku zjutraj na tešče pijemo limonin sok z 10g kvasa v kozarcu vode

Aforizmi

Za Glas Slovenije Tomaž Svagelj iz Štanjela

Pravite da nimate časa, kar je res, ni pa res, da si ga ne morete vzeti.

Hitimo, zato da čakamo, pričakujemo zato da kaj dočakamo, in dočakamo to, kar nekako čakamo.

Zanimanje za satiro na slovenskem je izredno, kar je dobro, a bojim se da narod ne loči več med resničnim in literarnim humorjem.

Humor je najboljši izvozni artikel Slovenije, a kaj, ko se izvažajo samo v tujih prevodih.

Amerika je ena sama, vlada pa celemu svetu.

Raje zaupajte stricu samu kot kim il sungu

Smeh

<http://e-oglas.com/fun/>

- Ta sirup vas bo, če ga boste redno vsakodnevno uporabljali, pomladil vsaj za deset let, reče farmacevtka.
- Joj, da mi ne bodo potem vzeli penzije!?! se ustraši stranka.

V brivnico pride možak in pravi:
- Ostrižite me, toda brez besed!
Ne prenesem klepetanja!
- Toda gospod ...
- Tiho, sem dejal, vi samo strižite! Ko je ostrižen se malo bolje pogleda v zrcalu.
- Kaj za vraga ste naredili z mojimi lasmi?
- Bolje ne znam. Jaz nisem frizer, prišel sem samo popraviti vodovod.

Odvetnik posluša klientko, ki se želi ločiti od moža in ga ves čas kritizira.

- Ampak, nekaj je pa le bilo pozitivnega na njemu, da ste se z njim poročila.
- Ja, je bilo, toda vse to sva do zadnjega tolarja zapravila.

Vinko se je odločil, da se bo ločil od svoje žene Polonce.
Njena mati jo je vprašala:
- Polonca, pa si res poskusila vse, da bi ga prepričala, da ostaneta skupaj?
- Vse, mama, vse! Niti en krožnik ni ostal cel!

Katere štiri živali imajo ženske najraje?

Odg: Kuno na glavi, polarno lisico okrog vratu, jaguarja v garaži in ... osla, ki to plačuje!

Učitelj vpraša:
- Kateri mesec je naprimernejši za obiranje sadja?
Janezek odgovori:
- Mesec ni bistven, bistveno je, da gospodarja ni doma in da je pes privezan!

Podnevi laja, ponoči plava.
Kaj je to?
Odg: Taščina proteza!

Možakar pride v lekarno in vpraša prodajalce:
- Kdo je prejšnji teden prodal moji ženi lepilo namesto zobne paste? Nek prodajalec ves prestrašen dvigne roko:
- Ja .. ja .. jaz!
Možakar pa: - Tukaj imate tisočaka v zahvalo!

Prijatelj vpraša bogataša:
- Sta imela z ženo ob ločitvi kaj problemov pri delitvi premoženja?
- Sploh ne! Ona je vzela vrtnarja, jaz pa sobarico!

Zakaj rabijo policaji sekuro ko se peljejo z avtom?
Odg: Ker sekajo ovinke.

- V službi več ne kadimo.
- Kavo pa še kuhate?
- Tudi ne več.
- Kaj pa potem delate?

Internet Zanimivi naslovi

<http://www.natalijaverboten.com/>
Uradna stran popularne pevke Natalije Verboten. Na straneh lahko poslušate njeno glasbo, si ogledate videospote, preberete biografijo in ...

<http://www2.arnes.si/~ljsikka3/arboretum/>
Predstavitev idiličnega slovenskega parka, lega, zgodovina, prireditve, sprehod po parku v sliki in besedi.

<http://www.rzs-idrija.si/>
Mesto Idrija se predstavi, turistični rudnik Antonijev rov, prenočišča, gostilne, naravne in kulturne znamenitosti, dogodki, aktualne novice in še kaj...

<http://www.komen.si/>
O kraju Komen

www.cooking.com
Kuharska knjiga - zdrava prehrana

<http://kras.brkini.net/>
Spoznajte Kraško-brkinsko regijo (sežanski okoliš), razdalje v km iz Sežane do evropskih mest in še marsikaj...

<http://users.volja.net/kredarica/>

<http://www.rtv slo.si/savrinke/>
O istrskih šavrinkeh v besedi in glasbi (v več jezikih)

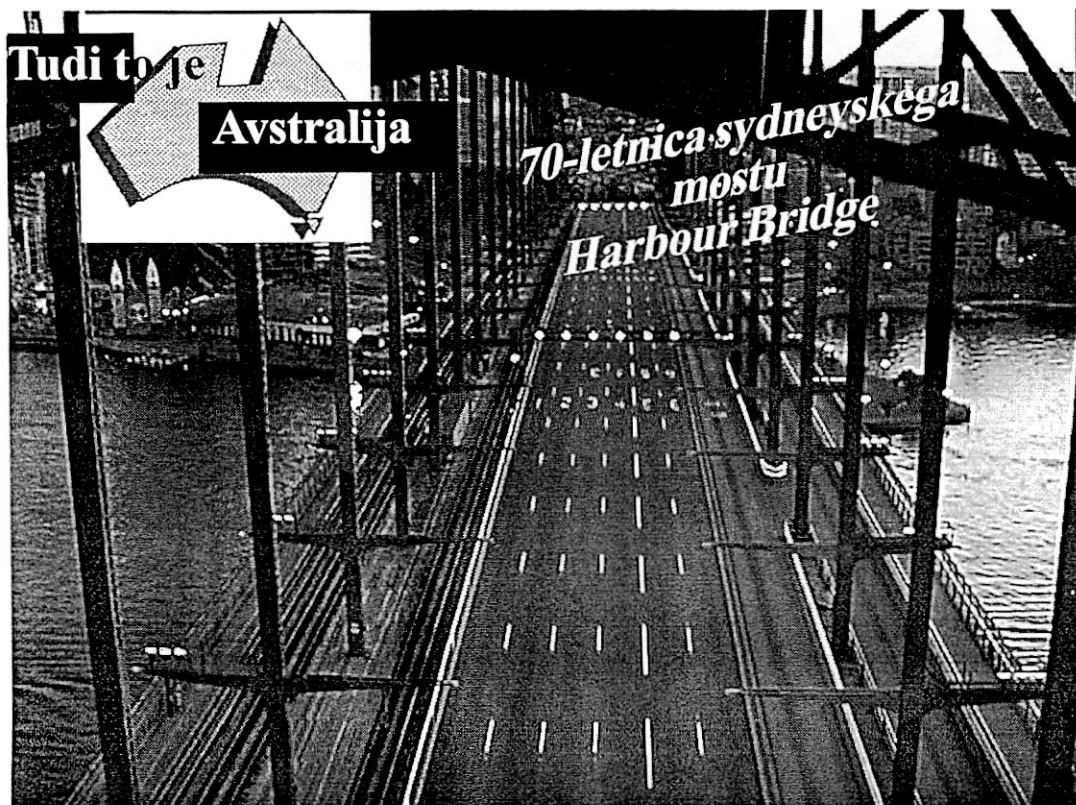
<http://prekmurje.com/>
Informacije in predstavitev Prekmurja, Porabja...

<http://www.prlekija.com/>

<http://www.revijakras.com/>

<http://www.bbc.co.uk/slovene/news3.shtml>

www.worldoffengshui.com
Feng shui - veda o skladnem življenju in energijah

V času olimpijskih iger Sydney 2000, tik pred pričetkom maratona, je most zabeležila tudi naša kamera
Foto: Florjan Auser

SYDNEY, TOREK, 10. MAREC 2002 –
Arhitekt (oče) mostu:

Danes 91-letni
John Job Crew Bradfield
Most je dolg 1149 metrov.
Težak 60.000 ton

Dnevno povprečje prometa:

1932, 10.900 vozil
1950 32.000 vozil
1960 76.000 vozil
1970 129.000 vozil
1980 159.000 vozil
1987 180.366 vozil
1989 182.024 vozil
1991 181.878 vozil
1992 138.400 vozil
1995 150.889 vozil

Naše iskreno sožalje Andreju Lenarčiču iz Slovenije, ob nenadni izgubi najmlajše sestre, 55-letne dr. Teje Lenarčič (doktorice montanistike).

Uredništvo

Iskanje osebe

Sestra oziroma teta Ines Batič iz Postojne zaradi urejanja dediščine išče: Semy, Ines, Suzy Mingoja, hčere pokojne Dragice Mingoja, rojene Sever, nayadnje živeče v Adelaidi v Južni Avstraliji. Sporočiti na Veleposlaništvo RS v Canberri.

Brat Jože Vajda, Podrečje 88, Domžale, išče Ivana Vajda, rojenega 20. 9. 1942 v Metliki, nazadnje stanujočega v Južni Avstraliji. Sporočiti na Veleposlaništvo RS v Canberri.

TRIO MOJ DOM
iz Velenja -
vodja Marjan Marinšek,
želi vsem avstralskim
Slovincem blagoslovljene
velikonočne praznike.

Pred izidom ...

Na dnevniku TV SLO v Ljubljani je bila v četrtek, 26. marca 2002 objavljena daljša vest, da je Irena Stariha iz Sydneyja, lastnica firme *Terra Australis*, za 166 milijonov SIT na dražbi od dosedanje lastnice vlade RS kupila Opera bar na Cankarjevi v Ljubljani. Gre za znan lokal v centru mesta in na dražbi je bila dosežena izjemno visoka cena za slovenske razmere. Irena je pred kamero dala izjavo, da gre za denar avstralskih Slovencev, da je firma ustanovljena v Ljubljani in da bodo Opera bar izselili.

V 48. letu starosti je konec marca 2002 nenadoma umrl profesor Leon Krek iz Sydneyja. Upepeljen in pokopan bo aprila v Sydneyju.

V soboto, 30. marca 2002 je v 101. letu starosti umrla kraljica mati Elizabeta.

Veleposlaništvo Republike Slovenije Canberra

Konzularne ure

Nedelja, 7. april
od 10.00 do 14.00 ure
Slovensko društvo Ivan Cankar
Geelong

Nedelja, 14. april
od 10.00 do 14.00 ure
Versko središče Kew
Melbourne

Nedelja, 21. april
od 11.00 do 14.00 ure
Versko središče Merrylands
Sydney

Splošne informacije, ki jih posredujemo na konzularnih urah so brezplačne.

Glas Slovenije –
pokrovitelji:
The Voice of Slovenia –
Sponsors:

ROSEWOOD HOMES

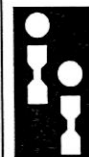
Tel.: (02) 9629 5922

AEA
VODUSEK
MEATS

Tel.: (03) 587 22115

Republika Slovenija
Ministrstvo za zunanje zadeve
Urad za Slovence
v zamejstvu in po svetu

IMPACT INTERNATIONAL PTY. LTD.

WINNER OF AWARD
FOR OUTSTANDING
EXPORT
ACHIEVEMENT

Tel.: (02) 9604 5133

NIGRAM d.o.o.
NIZKE IN VISOKE GRADNJE

GLAS SLOVENIJE
THE VOICE OF SLOVENIA

Z angleško prilogo
The Voice of Slovenia

Po avstralskem kontinentu,
v Tasmanijo, Novo Zelandijo,
Argentino, ZDA, Kanado,
Švico, Avstrijo, Italijo,
Švedsko, Rusijo, na Japonsko,
Finsko, Madžarsko in v
Slovenijo

Arround Australia, New
Zealand, Argentina, USA,
Canada, Switzerland, Austria,
Italy, Sweden, Russia, Japan,
Finland, Hungary and Slovenia

Tudi na internetni strani
Stičišče avstralskih Slovencev
<http://www.glasslovenije.com.au>